

İzmirdeki manevralar muvaffakiyetle bitti

Teknik netice: İzmir manevralarında mağlûp yoktur. İki taraf da yüksek bir kabiliyet göstermiştir.

Kahraman Ordumuz bugün Cumaovasında büyük geçit resmi yapacak
Manevralar'ı idare eden Orgeneral İzzettin'in "Son Posta,"ya mühim beyanati

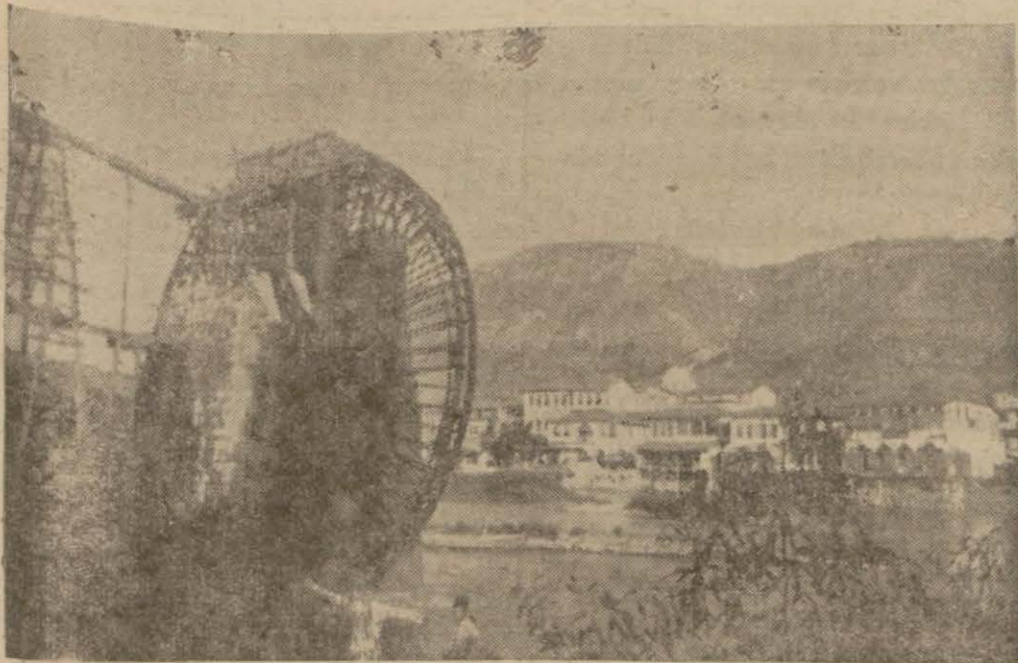

Manevraları sevk ve idare eden Orgeneral İzzettin vaziyeti kontrol ediyor. İzmir, 15 (Manevraları takip eden muhabirimizden) — Bu sabah, gün açılırken, uzaklardan gelen top ve tüfek sesleri ve hakiki bir harp uğultusu içinde gözlerimizi açıyoruz. Orgeneral İzzettin'in ve erkânı harbiyelerinin otomobillerini takiben muharebe meydanında (Devamı 8 inci sayfada)

Antakya Meselesi

Bugüne kadar susmuş olan Suriye matbuatı birdenbire hücumu geçti

Şu saçmalara bakın: Artık Arapların sabrı tükenmiş. 210.000 nüfuslu olan Antakya da 145.000 Arap varmış!

Türk Sancaktan bir manzara

Antakya meselesi hakkında bugüne kadar susmuş olan Suriye matbuatı birdenbire hücumu başlamıştır. Suriye gazetelerinin Antakya meselesi hakkında yürüttükleri saçma ve mânasız mütale- (Devamı 12 inci sayfada)

"Bulgaristan komşularına gittikçe yaklaşıyor!,"

Dış İşleri Bakanımız Tevfik Rüştü Arasın Belgraddan ayrılırken söylediği mühim sözler

(Yazısı 3 üncü sayfada)

BUGÜN

16

SAYFA

Stalin

Dün İspanya komünistlerine yardım edeceğini bildirdi

Moskovada mitingler yapıldı. Rusyanın İspanyollara filen yardım etmesi istenildi

Stalin Yoldaş
(Yazısı 3 üncü sayfada)

Futbol davası dün halledildi

Bölge Başkanının haklı noktai nazarı kabul edildi

Birinci kümede gene 12 klüp kalıyor, ayrıca İstanbul, İzmir ve Ankara arasında bir futbol millî kümesi teşkil ediliyor

(Yazısı 3 üncü sayfada)

BUGÜNDEN İTİBAREN

Son Posta

sütunlarında

TAKİBE BAŞLAYINIZ!

1

İttihat ve Terakkide on sene

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

İttihat ve Terakkinin hayatta bulunan erkânı «Muhittin Birgen, İttihat ve Terakkiyi yazmağa en fazla salâhiyetli olanların başında gelenlerdendir» demektedirler. Yalnız bu cümle yeni, siyasi tafrikamızın ehemmiyet ve ciddiyeti hakkında fikir vermeğe kâfidir, kanaatindeyiz. (İttihat ve Terakkide On Sene) nedir? Muharrir bunu ikinci sayfamızın (Hergün) sütununda izah ediyor. Tefrikanın ilk parçasını ise 11 inci sayfamızda bulacaksınız.

2

Sonsuz Gece

Yazan: Muazzez Tahsin Berkant

Mevsimin en güzel edebî romanı olacaktır. İlk tefrikalardan itibaren siz de bize hak vereceksiniz. 10 uncu sayfamızda okuyunuz.

3

Çarlık ülkesinde bir Türk zabiti

Yazan: A. R.

Baştan başa macera, baştan başa heyecan dolu bir eser. «Son Posta» da tefrika edilen (Ölüm Mangası) nin muharriri tarafından yazılan bu eser ondan daha meraklı, ondan daha sürükleyicidir. 11 inci sayfamızda okuyacaksınız.

4

Saat 4 ile yedi arasında

Yeni zabita romanımız son senelerin en güzel zabita romanıdır. Bize iyi bir zabita romanı seçmeğe memur ettiğimiz arkadaşlarımız yüzlerce kitap okuduktan sonra «Saat Dört ile Yedi arasında» üzerinde romanı ittifak etmişlerdir. Bugün 13 üncü sayfamızda okuyacaksınız.

5

Çok cazip röportaj ve anketler

Kıymetli arkadaşımız Kadircan Kafılının (İzmir Röportajları) ile sinema muharririmiz Osman Tuğrul'un büyük sinema anketini de iç sayfalarımızda bulacaksınız!

Şarkî Karahisarda altın bulundu

Maden arama Enstitüsünün yaptırdığı tetkikat bu havalide daha birçok madenler olduğu neticesini verdi

Şarkî Karahisar (Husuf) — İktisad Vekâleti gördüğü lüzum üzerine Şarkî Karahisarda maden taharrisine karar vermiş ve bu iş için maden arama enstitüsünden biri Alman ikisi Türk olmak üzere üç mütehassısı Şarkî Karahisara göndermiştir. Bu mütehassıslar tarafından yapılan ilk taharride çok zengin şap madenleri meydana çıkarılmıştır. Yapılan diğer taharriyat neticesinde mühim miktarda potas ve kalker damarları elde edilmiş ve oldukça zengin linyit madeni de bulunmuştur. Sulak, Katıralan, Selderesi mıntakalarında yapılan araştırmada da 500 kilometre murabbaındaki bir yerde % 2 - 2,5 nisbetinde altın olduğu tesbit edilmiştir. Bu mıntakalardan başka şehrin muhtelif yerlerinde gene aynı zenginliği ihtiva eden simli kurşun ve altın damarlarına tesadüf edilmektedir. Mütehassıslar raporlarını Vekâlete arzedeceklerdir.

Hergün

İttihat ve Terakkiye dair
Neler yazacağım?

Yazan: Muhittin Birgen

Son Postanın bugünkü sayısından itibaren başlayan tefrikayı okuyucularına takdim etmek için Son Posta birkaç gündüneri bazı neşriyat yaptı. Bununla beraber bizim yaşadığımız çok mühim bir tarih devrinin aydınlatılması maksadile yazılan bu yazıları bir kere de ben takdim etmek isterim.

Bu yazılarla ben İttihat ve Terakkinin bir tarihini yapacak değilim. Böyle bir tarih için hattâ nasıl bir plân yapılması icap edeceğini muhtelif zamanlarda çok düşünmüş olduğum halde ben gene bir fikir edinemedim. Çünkü İttihat ve Terakkinin ken-di tarihi, Osmanlı tarihinin son yirmi senesi içinde, karahikârların arasından çıkan müphem bir hareketin mütemadiyen yayılıp gitmesinden başka birşey değil. Binaenaleyh, bir bakımdan, bizzat Osmanlı İmparatorluğunun son senelerinin tarihidir. Belki İttihat ve Terakkinin dahili tarihini ayrıca yazmak kabildir. Ancak, ben bunu yazabilecek bir mevkiide değilim ve, maalesef, bunu yazabilecek olanların bir çoğu ölmüştür. Hattâ, böyle bir tarih bir kişinin yazması da mümkün değildir. İttihat ve Terakkinin resmi Osmanlı tarihine karışmış olan umumî kısmını yazmak için de bu işin başına bir tarihçi olarak oturmak ve tarihî usullerle çalışarak, uzun uzun tetkiklerden sonra bir eser vücuda getirmek icap eder. Ben böyle bir tarihçi de değilim. Herhangi bir yanlış anlaşılma mahal vermeksizin bunu söylemeğe ehemmiyet verişimin sebebi, Son Postanın kendilerine müracaat eden muharrirlerle Mithat Şükrü, Cahit ve Yunus Nadi arasında vâki olan konuşmalarda İttihat ve Terakkinin tarihî sözünün geçmiş olmasıdır. Bu münasebetle beni çok seven bu muhterem insanların hakkında gösterdikleri tevaccühe de teşekkür etmeği bir vazife bilirim.

Ben İttihat ve Terakki içinde on sene çalıştım. Önce Tanin'in mutfağında aşçı başlık, sonra salonunda evsahipliği yaptım. Daha sonra Osmanlı mebusları arasına karıştım; pek çok şey gördüm, pek çok insanlarla tanıştım, görüştüm, küçük bir muharrirlikten yavaş yavaş yukarıya doğru giderek birtakım tarih hâdiselerine yakından şahitlik ettim. Bunların içinde ne gördüm, ne anladım? İşte Türk okuyucularına bunların hikâyesini yapacağım. Kat'î olarak şunu söylemek isterim ki hâdiseleri gördüğüm, anladığım ve bildiğim gibi, bunların izahlarını da o zaman ve bu zaman düşündüğüm gibi tam bir hulûs ile yazacağım. Çünkü maksadım bir tarih yazmak değil, bir gün gelip bu işi yapacak olanlara bir malzeme vermek, bir tarih devrinin aydınlatılması için yardım etmektir.

Bu yardımı yaparken de mahkeme huzurunda şahitlik yapan temiz vicdanlı bir adam olmaya birinci derecede ehemmiyet vereceğim. Eğer yanlış bildiğim, eksik gördüğüm ve doğru anlamadığım noktalar bulunursa bunlar münhasıran benim kafamın kusurları olacaktır. Bu takdirde dahi bu işleri ben iyi bilenlere yanlışların düzeltilmesi vesilesini vermiş ve bu noktadan da tarihe yardım etmiş olurum.

Tarihçiler iyi bilirler ki bir tarihin tesbiti, bir hareketin izahı, birtakım vesikalardan ziyade o devre ait fikir ve ruh inceliklerini canlı olarak gösteren birtakım hikâyelerin karşılaştırılması yolları daha güzel yapılır. İşte ben İttihat ve Terakkinin böyle bir hikâyesini yapacağım. Hattâ, okuyucuları yormamak için bu hikâyenin de şimdilik yalnız bir tarafını yazacağım. Te-mas edeceğim bahislerin içinde başlı başına ayrı bir tetkik mevzuu teşkil edecek derecede mühimleri vardır. Fakat, ben şimdilik bu nevi bahisleri de lüzumundan fazla derinleştirmiyerek yalnız bunların umumî manzaralarını göstermekle iktifa edeceğim. Diyebilirim ki, ben İttihat ve Terakki mevzuu

Resimli Makale

Çaresi bulunmayan dertler...

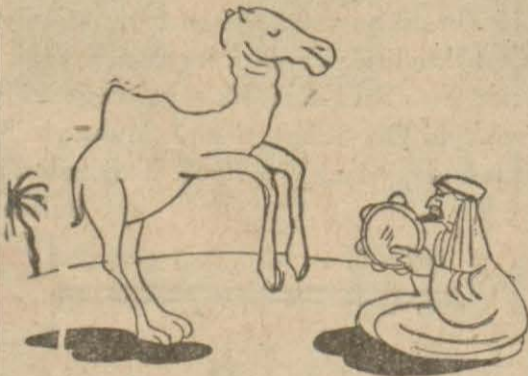
Hastalık başımıza her zaman gelebilir, vücudü müzde bir gayritabiliik görürnce doktora koşarız, tav siyelerini yaparız, bir müddet ıztırıp çeker, nihayet iyileşiriz.

Parasızlık, herkesin her zaman karşılaşılabileceği bir ihtimaldir. Bir müddet sıkıntıya düşebiliriz. Fakat çalıştığımız zaman nihayet refaha erbildiğimiz tabii dir...

Mülakat, hayat yolunda her canlının ayağına takılabilecek olan taşlardır, yürümesini bilince bu taşların üzerinden atlar, gayemize doğru yürüyüp gideriz.

Hastalık, parasızlık, müşkülât daima yenilebilecek dertlerdendir. Fakat gayri dürüst ve namussuz tanınmak öyel bir yaradır ki, bir defa başladı mı önüne geçilemez. Dikkat edelim.

SÖZ ARASINDA

Sirklerde görülmeyen
Bir numara:
Rakseden develer

Develerin güreş yaptıklarını görenlerimiz çoktur. Fakat bu sevimli mahlûkların dans ettiklerini ne gördük ne de duyduk. Bir Fransız gazetesi muhabiri gazetesine develerin danslarını seyrettiğini yazıyor.

Bir Arabin terbiye ettiği iki deve görmüş, bu develer Arabin çaldığı çalgının âhengine uyarak mükemmel rakslar yapıyorlarmış.

Bu suretle sirklerde bulunmayan bu numarayı çölde bulmak imkânı varmış.

Kahirede sabıkalı maymunlar karakolun altını üstüne getirdiler

Kahire zabıtası büyük bir hırsızlıkta medhaldar oldukları için iki maymunu tevkif etmiştir! Bu maymunlar oyunlariyle çok zengin bir Mısırlı kadını aldatarak beş yüz İngiliz lirası kıymetinde bir gerdanlık ile bir iğnesinin çalınmasına sebep olmuşlardır.

Hırsızlığı yapan maymunların sahibi bir kızdır. Polis bu kız ile birlikte iki maymunu da yakalayıp karakola getirince maymunlar fena halde hidetlenip polislere hücum ederek karakolun altını üstüne getirmişler ve polisleri bir çok yerlerinden ısırılmışlardır.

Karakol âmiri maymunları sokağa çıkarmak için hayvanat bahçesinden yardım istemişse de kimse cesaret edip gelmemiştir. Nihayet sahiplerinin hırsızlarından birisi karakola getirilmiş, bunu gören maymunlar şükûnet bulmuşlar ve ancak onlarla birlikte karakoldan çıkmışlardır.

üzerinde, benim gözümle, zamanında ve mahallinde alınmış bir filmi, bazı noktalarını kısaltarak, Türk okuyucularına arz etmek istiyorum.

İttihat ve Terakki artık tarihin bir mummyası olmuştur. Ne onda, ne de onun etrafında yaşamış olan muhitte en küçük bir ihtiras duygusundan eser kalmadı. Bundan başka her fikir adamı da, millî tarihin aydınlatılması işini kendisine millî hayatın tevdi etmiş olduğu en büyük ve kudsî bir vazife bilmekle mükelleftir. İnsan, bu vazifeyi temiz bir vüdan ve halis bir niyetle ne dereceye kadar muvaffakiyetle ifa e-

HERGÜN BİR FIKRA

Nedim ihtifalinde

Şair Nedim için bir ihtifal yapılyordu. Büyük bir kalabalık Nedimin Üsküdar'daki mezarı etrafına toplanmıştı. Ön safta Süleyman Nazife, Sami Paşa zade Sezai duruyordu. Nedimi seven, Nedim hakkında bir hayli eser neşretmiş olan bir şairin hitabesini dinliyorlardı.

Hatip Nedimin şiirlerini o kadar bozuk bir tarzda okuyordu ki Süleyman Nazife sıkıntı basmağa başladı.

Fakat buna mukabil Sami Paşa zade ağır duyuyordu. İkide birde eliyle kulağını kabartıyor, bir türlü hatibin okuduğu şiirleri anlayamıyordu. Bir aralık yavaşça Süleyman Nazife doğru eğildi:

— Bir türlü duyamıyorum Nazif, dedi.

Süleyman Nazif hatibe doğru şöyle ters ters baktı, sonra o da Sami Paşa zade Sezainin kulağına eğildi:

— Duyamadığım için Allahma bin şükret!.. Ben maalesef duyuyorum! dedi.

Bir buçuk dolar
Çaldığı için idama
Mahkûm edilen adam

Hâkimleri en ziyade sinirlendiren suçlular hırsızlardır. Hele bunların akillanıp uslanmıyanları daima onların karşısına geldikçe ifrit olurlar.

Ahiren Amerikada Alaboman hükûmeti, hırsızlığın önüne geçmek için ceza kanununda hâkimlerin ısrarile tadilat yapması ve meskûn olan evlere gece girenleri ölüm cezasına çarptırmağa karar vermiş ve ilk kararını da Ceymis Tomas isminde bir adama tatbik etmiştir.

Tomas bir artistin evine gece girerek eline geçirdiği bir buçuk doları çalmıştı. İdama mahkûm olunca:

— Yahü, hâkimler adam öldürüyorlar demişler!

İnsan kurşuna şerbetli olur mu?

Kanadada hayvan tüccarlarından Şat'a karısı kızıyor, tabancayı kaptığı gibi adamın beynine üç el ateş ediyor. Kurşunlardan biri adamcağzın beynini delip geçiyor, diğerleri de içerde kalıyorlar. Şat hemen hastaneye kaldırılıyor. Yapılan muvaffakiyetli ameliyattan sonra iyi oluyor. Ve hiç bir şeyi kalmıyor.

Şimdi herkes onun için «kurşuna şerbetlidir» diyorlarmış.

debilirse kendisini o kadar bahtiyar sayar. Ben de vazifeden hissemeye düşen kısmını yapmaya çalışacağım.

Muhittin Birgen

İngilterede koyunlara
Bundan sonra
Ayakkabı giydirilecek

İngilterenin büyük bir kauçuk şirketi koyunlara kauçuktan kundura yapmak ihtira beratını almıştır. Şimali İngilterenin açık göz bir koyun tüccarı İngilterede hayvanların ayaklarına kışın arız olan öldürücü bir hastalığın önüne geçmek için koyunlara kauçuktan ayakkabılar giydirecek, bir tecrübede bulunmuş ve tecrübesi muvaffakiyetle neticelenmiştir. Bu hastalıktan telef olan koyunların kıymeti senede yarım milyon İngiliz lirasını geçmekteymiş.

Çentör isminde olan bu tüccar hemen hükûmete müracaat ederek icadı için bir de berat almıştır. Şimdi büyük bir kauçuk fabrikası çok ehemmiyetli bir para mukabilinde bu beratı satın alarak İngiltere koyunlarına ayakkabı yaptırmayı.

Gangsterlerin el sürmedikleri adam

Amerikanın çok sevilen ve tanılan bir hâkimi vardır. İsmi Franz Langer'dir. Bu adam hâkimliği bihakkin kavriyan bir adam olduğu gibi mücrimlerin suçlarını tekrar etmemeleri için de lüzum olan esbabı hazırlar, hapse giren mahkûmun karısına iş bulur, çocuklarını mektebe koyar.

Bir gün bir tiyatrodan Franz Langer'in paltosunu aşmışlar. Bütün gazeteler bu vak'ayı ele alarak merhametli hâkim ile alay etmeğe başlamışlar. Mücrimlere iyilik eden adamın paltosu aşırıldı, diye uzun uzun yazmışlar. Aradan bir hafta geçtikten sonra hâkim bir paket ile bir mektub almış. Pakette palto varmış, mektupta da hırsız şu ibareleri yazıyor:

«Muhterem hâkim. Senin paltonu bilmiyerek çaldım. Gazetelerde bu paltonun sana aid olduğunu anlayınca derhal iade ediyorum.. affedersin...»

Kraliçe Öjeninin arabası satılık

Bir zamanlar, güzelliği ile meşhur olan, ve İstanbula gelip Abdülâzizi bile büyüleyen, Kraliçe Öjeni'nin arabası satılığa çıkarılmıştır. Şimdiki sahibi 10,000 lira fiyat istemektedir.

Sözün Kısa

Değişen iskele

İsmet Hulûsi

Meşrutiyette doğdu. 31 Mart vak'asına şahit oldu. Balkan harbi zamanında yaşadı... Daha ne bileyim Meşrutiyetten bu âne kadar geçen her devirde o vardı... Ve her devrin harekâtını, harekâtın içine karışmadan takip etti.

Bir zaman, feslilerin çarşafılarına gür kırptığını gördü. Bir zaman itilâf za-bitlerinin yabancı sokak kadınlarıyla buluşmalarını seyretti. Ve bir zaman da evsiz kimselere sığınacak yerler temin etti.

Ancak yirmi sekiz yaşında idi. Fakat genç yaşta çok yıpranmıştı. Her fırtınada sarsılıyor, her dalgada çöküyordu.

Baktılar, baktırdılar.. Ve anladılar ki: Artık ümit yok!.. Onu isten çıkarmak yerine bir yenisini almak lâzım.

Bir hamlede değiştirmediler. Çok düşündüler... İsten çıkarılacak olan kendisi halinde idi, kimseye bir zararı dokunmuyordu ama gene ufak tefek bazı kusurları vardı.

— Yenisinde bu ufak tefek kusurları da olmasın!

Dediler.. Ve nihayet dedikleri gibiydi oldu: Az kusurlu eskinin yerine hiç kusursuz bir yeni getirildi.

Köprü'nün Kadıköy iskelesini değiştirdiler. Yirmi sekiz senelik eski iskeleyi bir daha kullanmamak üzere bir kenara attılar. Onun yerine de Haliçte yapılan modern iskeleyi koydular.

Ağam gitti, yerine paşam geldi. Gelen paşam, giden ağamı arattırmasın bari..

Biliyor musunuz?

- 1 — Dölakrua kimdir?
- 2 — Horaslar kimdir? Horas kimdir eserdir?
- 3 — Meşhur Fransız tiyatro müellifi Piyer Korney öldüğü zaman ne denildi mişti?

(Cevapları Yarı)

Dünkü Suallerin Cevapları:

- 1 — Avrupada 16 ncı asırda bizim evliya ismini verdiğimiz aziz ve azizeler beş, altı yere gömülürlerdi. Kafaları Romada, kolları Saksonyada gömülü olanlar çoktur. Hattâ bazı aziz veya azizeler 4 vücutlu, beş kafalı idi. Şani vücutları parçalanarak muhtelif yerlere gömülürlerdi.

2 — Brezilya (1500) yılında Portekizli denizci Pedro Alvarez Cabral tarafından keşfedilmiştir.

3 — Gladston meşhur İngiliz politikacılarından biridir. 1809 da doğmuş, 1898 de ölmüştür. Liberal partisinin uzun seneler reişliğini yapmıştır.

Pariste kırtasiyecilik
kurbanı bir Amerikalı

Güzel bir Amerikalı seyyah kadın Pariste Fontenblö'deki havuzda mecut ve asırdide balıkları seyrediyormuş. O balıkları tutmak yasaktır ve havuzun içine iğne, çengel atmak da memnudur.

Kadın balıklara bakayım derken çantasını havuza düşürmüş. Derhal oradaki bekçiye müracaat ederek, çantasının çıkarılmasını istemiş, bekçi havuza çengel atmanın yasak olduğunu hatırlatmış ve «müzeler müdürlüğüne resmen müracaat ediniz.» demiş. Kadın ertesi gün Paristen hareket edecekmiş, isim acele demiş fakat merak anlatamamış. Nihayet istida ile müdüriyete müracaat etmiş, müdür istidayı başkâtime o şube müdürüne, orası polise havale etmiş ve tahkikat yapıp ta çanta çıkıncaya kadar üç gün geçmiş, kadın çantadan vazgeçtiğini bir çok kereler söylediği halde kendisini kimse dinlememiş. O üç gün zarfında Pariste 600 frank masraf etmiş, treni ve vapuru kaçırmış. Limanlarda bir hafta beklemiş, halbu ki çantada altmış frank kadar para varmış, şimdi, tehhürden dolayı yaptığı masrafların bedelini hükümetten talep ediyormuş.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Dün Şirketi Hayriye iskelelerinden birinde bir işçi bekleme salonunu süpürüyordu, bekleyen yolcular toz içinde kalınca dışarıya çıktılar. Salonda işini bitirince işçi de arkadan sökün etti, bu defa da rıhtımı süpürmeye koyuldu. O zaman yolculardan biri süpürmeden evvel

toz kalkmaması için biraz su dökülmesi lâzım geleceğini söyleyince işçi şu cevabı verdi:

Elli yaşından sonra salon süpürmesinin usulünü senden mi öğreneceğim?

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Belçikanın bitaraflığı Fransada büyük akisler uyandırdı

Fransa, yakında Belçikaya bir muhtıra verecek, bitaraflığı ilâna sevkeden sebepleri soracaktır

Paris, 15 (Hususi) — Belçika, büyük harbin bidayetinde olduğu gibi, tam bir bitaraflığa avdet etmiştir. Bu karar Kralın riyaset ettiği kabine toplantısında verilmiştir. Kral söylediği nutukta beynelmil vaziyette vuzuhsuzluğa işaret ederek, komşu devletlerin silâhlandıklarını ileri sürmüş ve Belçika ordusunun takviyesi noktasında ısrar etmiştir. Belçikanın bu kararı vermesine Renin tekrar işgali, bazı devletlerin dahili vaziyetlerindeki teşevvüşler, İtalyanın ve Sovyet Rusyanın kat'i silâhlanmalarını takip eden Alman silâhlanması ve saire başlıca âmîl olmuştur. Kralın nutku, Belçikanın harici siyaset ve beynelmil vaziyetinde büyük değişiklikler vukuunu işaret etmektedir.

Londra, 15 (Hususi) — Fransız mebusanının Hariciye komisyonu bugün toplandı.

İspanyanın vaziyeti ve Belçikadaki

siyasi değişiklikler hakkında Hariciye Nazırı Delbosdan izahat istemeğe karar verdi.

Salâhiyetler mahafilde temin edildiğine göre, Paris hükümeti yakında Belçikaya bir muhtıra vererek şu noktaların aydınlatılmasını isteyecektir:

1 — «Tam bitaraflık» tabiri ne kastedilmektedir?

2 — Belçika ne gibi şartlarla garp devletleri anlaşmasına iştirak edebilecektir?

3 — Bitaraflık ilânı, Fransız - Belçika erkânı harpler anlaşmasına şamil olacak mı?

Diğer taraftan söylendiğine göre Belçika salâhiyetler mahafiline nazaran, Fransız - Belçika erkânı harpleri arasındaki anlaşma bozulmayacaktır.

Kral Leopold'un dünkü nutkundan anlaşılan şudur: Belçika diğer devletlere karşı hiç bir yardım taahhüdüne

girmeden bu devletlerin kendi bitaraflığını tanımlarını ve bu bitaraflığı taahhüt etmelerini istemektedir.

Fransada da mevcut kanaata nazaran böyle bir talep umumi bir konferans icap ettirecektir.

Belçikanın verdiği bu karar ile İyem mevzuu bahs değildir.

Milletler Cemiyetinden çekilmesi kat-Londrada Nasıl Karşılandı?

Londra, 15 (A.A.) — Burada, Belçikanın bitaraflık vaziyetine dönüşü hakkındaki beyanatın İngiliz tesiri altında yapıldığının hakikate tevafuk etmediği söylenmektedir. Vâkıa İngiltere, Belçikada vaziyetin böyle bir inkişaf gösterebileceğini nazarı dikkate almıştı. Fakat Fransız hükümeti de, bundan daha sekiz gün evvel, aynı hususta büyük elçilik vasıtasıyla endişelerini bildirmişti.

Sovyetlerin muhtırası beynelmil nazik bir vaziyet ihdas etti

İtalya ve Almanyanın da ademi müdahale komitesinden çekilmeleri ihtimali endişeleri uyandırıyor

Londra, 15 (Hususi) — Sovyetlerin ademi müdahale komitesine verdikleri nota etrafında Fransa ile büyük Biritany arasında diplomasi yolu ile nokta nazar teatileri yapılmaktadır. İyi malûmat alan mahafilde temin edildiğine göre Sovyetlerin Portekiz sahillerinin İngiliz ve Fransa donanmaları tarafından kontrol edilmesi hakkındaki teklifin tatbik sahasına sokulması imkânsızdır. Bir abluka de-

mek olan böyle bir hareketin vahim hâdiseler doğurabileceği ileri sürülmektedir.

Bu şerait altında Rusyanın ademi müdahale komisyonunu terketmesinden endişe edilmektedir.

Sovyetler ademi müdahale komitesinden çekildikleri takdirde İtalya ve Almanyanın da çekilecekleri söylenmektedir. Bu takdirde vaziyet çok vahim bir şekil alacaktır.

“Bulgaristan Komşularına Yaklaşıyor!”

Belgrat, 15 (Hususi) — Türkiye Hariciye Vekili Rüştü Aras, dün, bir müddet şehri dolaştıktan ve hayvanat bahçesini ziyaret ettikten sonra, bu sabahki ekspresle İstanbul'a hareket etmiştir. Başvekil Stoyadinoviç, Hariciye erkânı, Türk maslahatgüzarı, Küçük ve Balkan Antantı elçileri, Vekili istasyonda uğurlanmışlardır. Tevfik Rüştü Aras, hareketinden evvel gazetecilere şunları söylemiştir:

— Akvam Cemiyeti mesaisi hakkında söyleyeceğim birşey yoktur. Belgrada gelip gitmelerim, her vakit benim için bir memnuniyet vesilesidir. Bilhassa Prens Pol'la mülâkatımdan çok mütehasis oldum. Dostum Stoyadinoviçle Balkanları alâkadar eden meseleleri ve beynelmil vaziyeti gözden geçirdik. Başvekilinizin Ankarayı ziyaret edeceği haberi bilhassa, beni çok sevindirdi. Bulgaristanın diğer Balkan devletleriyle münasebatı iyi bir yolda inkişaf etmektedir. Köseivanofun idaresi altında bulunan Bulgaristan, gittikçe diğer Balkan devletlerine yaklaşıyor.

Sofyadan geçerken

Sofya, 15 — Bulgar Ajansı bildiriyor: Avrupadan memleketine dönmekte olan Türkiye Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras bugün Sofyadan geçmiştir. Dr. Aras, Dragoman hudut istasyonunda Başbakan ve Dış İşleri Bakanı Köseivanof ile Türkiyenin Sofya elçisi Berker, tarafından karşılanmıştır. Dragomandan Sofyaya kadar seyahat esnasında iki bakan samimi surette görüşmüşlerdir. Sofya istasyonunda Dr. Aras, Kral Borisin mümessili müşavir Gruev, Dış İşleri Bakanlığı genel sekreteri Çikolaev, Protokol şefi Potrov - Çomakov, matbuat direktörü Balabanov ile Yunanistanın Sofya elçisi, Yugoslavya maslahatgüzarı, Türkiye elçiliği memurları ve yabancı ve Bulgar gazetecileri tarafından karşılanmıştır.

İstasyon salonunda iki bakan trenin hareketine kadar konuşmalarında devam etmişlerdir. Trenin hareketinde Dr. Aras samimi surette uğurlanmıştır.

Yugoslavya Başvekilinin seyahati

Belgrat, 15 (Hususi) — Cumhuriyet bayramında Türkiyeyi ziyaret edecek olan Başvekil Dr. Stoyadinoviç azimcet veya avdetinde Sofyada da bir gün kalacağı kuvvetle söylenmektedir.

Ford Ruzveltin aleyhinde

Vaşington, 15 (A.A.) — Henry Ford Reiscumhur intihabatında Cumhuriyetçilerin namzedi London'u iltizam etmekte olduğunu bugün resmen ilân etmiştir.

Stalin Dün İspanya komünistlerine yardım edeceğini bildirdi

Londra, 15 (Hususi) — Stalin bugün İspanyadaki Komünist fırkasına bir telgraf çekerek, yaptıkları mücadeleden beynelmil mahiyetini tebarüz ettirmiş, Rusyanın İspanya davasıyla yakından alâkadar olduğunu ve bu haklı davanın muzafferiyeti için kendilerine elden gelen yardımı esirgemeyeceğini bildirmiştir.

Moskovada mitingler

Londra, 15 (Hususi) — Bugün Moskovada müteaddit mitingler yapılmış ve nümayişçi ameleler, Sovyet muhtırasına ademi müdahale komitesi tarafından tatmin edici cevap verilmediği takdirde, Madrid hükümetine askeri yardım yapılmasını şiddetle istemişlerdir.

Üç Sovyet vapuru İspanyada

Paris, 15 (A.A.) — Alman Ajansı bildiriyor: Echo de Paris gazetesinin yazdığına göre, üç Sovyet vapuru Bilbaoya doğru gitmektedir. Henüz teyyüt etmeyen bu haber, Bayonne'de büyük bir heyecan uyandırmıştır. Sovyet gemilerinin Bilbaoya gelmesinin hâdiseler çıkarmasından korkulmaktadır.

Hükümet kuvvetleri Oviedoda

Oviedo, 15 (A.A.) — Asturias madencileri Corredoria mahallesindeki timarhane ile topçu kışlasını ve kibrit fabrikasını işgal etmişlerdir. Oviedo'daki ihtilâlciler son günlerde bin kadar telefat ve birçok ta yaralı vermişlerdir. Hükümet kuvvetleri, Oviedoyu kurtarmak için Galiceden gelmekte olan ihtilâlciler kollarını tevkifte devam ediyorlar.

Futbol davası Dün halledildi

Türk Spor Kurumu İstanbul Bölge Başkanlığı ile Futbol ajanlığı arasında, küme teşkili yüzünden çıkan nokta nazar ihtilâfı, Türk Spor Kurumu İkinci Reisi Halit Bayrak ve Futbol Federasyonu Reisi Hamdi Emin Çap tarafından tetkik edilmiştir. Neticede bitaraflığı ile kendisini bütün sporculara sevdiren Bölge Başkanı Fevzi Tahsin Başaran'ın haklı nokta nazarı tasvip, Ajansın karar ve iddiaları da reddolunmuştur. Verilen kararlar şunlardır:

İstanbul, Ankara ve İzmir bölgele-ri arasında bir futbol millî kümesi tesis edilmiştir.

Bu kümeye İstanbul'dan dört, İzmir'den ve Ankaradan da ikişer klüp iştirak edecektir.

Ankarada, ve İzmirde lik maçları bermutad bütün klüplerin iştirakile yapılacaktır. Bu maçların birinci devresinin sonunda, birinci ve ikinci gelecek klüpler kümeye ayrılacaklardır.

İstanbulda ise, geçen sene birinci kümeyi teşkil eden 12 klüp arasında bir devreli müsabakalar yapılacaktır.

Bu müsabakalar, aynı zamanda lik maçı mahiyetinde sayılacaktır.

Bu müsabakalarda birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü gelecek klüpler de millî kümeye gireceklerdir.

İkinci Küme

İstanbulun ikinci kümesini teşkil eden 12 klüp de aralarında, bir devreli bir lik maçı yapacaklardır.

Millî Küme müsabakalarına ise, ilk baharda başlanacaktır. Bu müsabakaların programını ve bütçesini Federasyon tanzim edecektir.

İstanbuldan dört klüp millî kümeye ayrıldıktan sonra, geriye kalacak 18 klüpten iyi derece alan on klüp birinci kümeyi, ve geri kalanlar ikinci kümeyi teşkil edeceklerdir.

Millî Kümeye ayrılacak olan dört klüp, İstanbul birinciliği için ayrışacaklardır.

Birinci kümenin birincisi, millî kümenin dördüncüsü ile, ve ikinci kümenin birincisi, birinci kümenin sonuncusu ile otomatik olarak yerlerini değiştireceklerdir.

Bütün bu müsabakalar, Cumartesi

Siyaset ALEMİNDE

- Belçikanın mühim bir kararı
- Filistin ve İngiliz siyaseti

Küçük Belçika hükümeti, beynelmil vaziyetin icap ettirdiği çok nazik bir karar vermek mecburiyetinde kalmıştır. Bu karara göre, Belçika, büyük komşularının ihtiras ve hidetini uyandırmamak için mutlak bir bitaraflık güdecektir. Fakat icabında, harici bir tecavüzü karşılamak lâzımgeldiği zaman, kendi vesait ve kuvvetini kullanacak ve ancak bu kuvvete dayanacaktır. Avrupada çok derin bir akis bürakan ve bizzat Belçika Kralının söylediği bir nutukla bütün dünyaya ilân edilen bu kararın hedefi, doğrudan doğruya Belçikanın Fransa ile mevcut olan ittifakıdır. Yani Belçikanın, bir nevi İsviçre vaziyetine gelmek için aldığı tedbir neticesinde, askeri ittifak bağlarını kâmilen çözmek ister gibi görünmüyor. Belçikanın bu hususta ileri sürdüğü esbabi mucibe şudur: Ben küçük bir memleketim. Velez yardım tarikle dahi olsun; büyük komşularımın yaptıkları askeri müzaheretler, çok defa istilâli bir mahiyet alıyor. Bu sebeple Belçikanın, kendi kendine yetecek kuvvete sahip olması tabiidir. Böylece, herkesle iyi geçinir, etraftan da kin toplamaz.

Belçikanın bu kararı çok derin akisler yapacak mahiyettedir.

Filistinde Arapların aylardanberi tatbik edegeldikleri greve nihayet verdimek için, İngiliz terinin, kendi tesiri altında bulunan civar Arap hükümetlerine müracaat etmesi mânâlı bir harekettir. Nitekim aynı İngiltere, 1916 yılında, Şerif Hüseyine büyük bir Arap İmparatorluğu vadetmek suretile onu bize karşı sevk etme ve bütün arapları Türklüğe karşı hareketlendirmeye muvaffak olmuştu. Fakat İngiltere ile müttefikleri arasında daha o zamandan mevcut olan muahedeler, yaptığı vaadi tutmasına imkân bırakamazdı. Maamafih, zaruret karşısında bol keseden vaatlerde bulunmaktan çekinmedi ve muhtelif Arap reislerinin birbirlerine karşı olan rekabetlerinden muntazaman istifade etti. O gün, bugün, İngilterenin bu siyaseti, hâdiselerin icaplarına göre elâstik bir surette devam ediyor. Filistinde bugün cereyan eden hâdiseler, İrak'tan Adene kadar devam eden saha dahilindeki Araplık üzerinde, İngiliz politikasının hem bu eski elâstikiyeti, hem de nüfuzunu hâlâ muhafaza etmekte devam eylediğini gösteriyor.

Selim Ragıp

KISA HABERLER

İtalya, Avusturya ve Macaristan
Roma, 15 (A.A.) — İtalya, Avusturya ve Macaristan dış işleri bakanlarının 9 ikinci tehrinde toplanacakları teyid edilmektedir.

Türkiye-Brezilya
Paris, 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor: Tarife itibarile en ziyade mazharı müsadde esash eski Türkiye Brezilya ittifakının üç ay temdidine dair anlaşma dün imzalanmıştır. Anlaşma 1 ilkteşrinden muteber olup bir ay evvel haber vermek şartile feshedilebilecektir.

Litvinof Pariste
Varşova 15 (Hususi) — Moskovaya dönmek üzere buraya gelmiş olan Sovyet Hariciye Komiseri Litvinof, Sovyetlerin Berlin Elçisi Suriç'e bir müddet görüşür.

Gümrük ve İnhisarlar Müsteşarı
Mersin, 15 (A.A.) — Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti müsteşarı Adil bu gün Konya vapuru ile şehrimize geldi.

M. Beck Pariste
Paris, 15 (A.A.) — Dış işleri Bakanı Delbos, Polonya Dış işleri Bakanı Beck şerefine bugün bir öğle ziyafeti vermiştir.

ve pazar günleri Taksim, Fenerbahçe ve Şeref stadyomlarında yapılacaktır.

İstanbul şampiyona kümesi hasılâtından bölgeye teferik edilecek miktarın nisbeti, İstanbul bölge başkanı tarafından tayin olunacaktır.

İspanyol Fasına muhtariyet...

İhtilâlciler bir general radyoda vaatlerde bulundu

Tanca, 15 (A.A.) — İspanyol nasyonalist generali Lano Sevil radyosunda söylediği bir nutukta İspanyol Fas'ı Sultandan sonra İspanyol Fas'ına lâmladiktan sonra İspanyol Fas'ına tam bir muhtariyet verilmesi projesinin tetkik edilmekte olduğunu söylemiş ve ancak İspanyanın harici bir tecavüze karşı Fas'ı müdafaa için askeri müdahalede bulunmak hakkını muhafaza edeceğini bildirmiştir.

Bu nutuk aynı radyoda Arapça olarak tekrar edilmiştir.

Kral Karol Praga gidiyor

Bükreş, 15 (A.A.) — Kral Karol bu ayın sonunda Prag'a gidip B. Benes'i ziyaret edecektir.

Kral Karol'a Veliht Prens Mişel refakat eyliyecektir.

Almanya Lokarno Hakkında İngiltereye Bir muhtıra verdi

Londra, 15 (Hususi) — Alman maslahatgüzarı Fon Bismark, bugün, Hariciye Nezaretine giderek Nezaret müsteşarı Van Sirtarda bir muhtıra vermiştir. Berlin hükümetinin bu muhtırası, Lokarno paktı hakkında İngiltere tarafından sorulan suallere ihzarî bir cevap teşkil etmektedir.

Efgan Harbiye veziri şehrimizde

Vali Muhittin Üstündağ bugün Perapalasta bir ziyafet verecek

Efgan Harbiye Veziri mareşal Mahmut Han bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiş ve istasyonda büyük merasimle karşılanmıştır.

Mareşala Efgan erkânıharbiye reisi ile Efgan ordusu erkânından bazıları refakat etmektedir.

Mareşalla maiyetindeki zevat hazırlanan otomobillerle doğruca Perapalasta otele gitmişlerdir. Bugün vali Muhittin Üstündağ tarafından Mahmut Han şerefine Perapalasta bir öğle ziyafeti verilecek, müteakiben misafirimiz şehri dolaşacaklardır.

Dış İşleri Bakanımız geldi

Dış İşleri Bakanımız doktor Tevfik Rüştü Aras bu sabahki ekspresle Belgrattan şehrimize gelmiştir. Rüştü Arasın bu akşam Ankaraya hareket etmesi muhtemeldir.

Romanya Haricige Nazırı Ankarayı Ziyaret edecek

Belgrat, 15 (Hususi) — Atınada toplanacak olan Balkan Antantı konseyinin içtimalarından sonra, Romanya Hariciye Nazırının Ankarayı ziyaret edeceği bildirilmektedir.

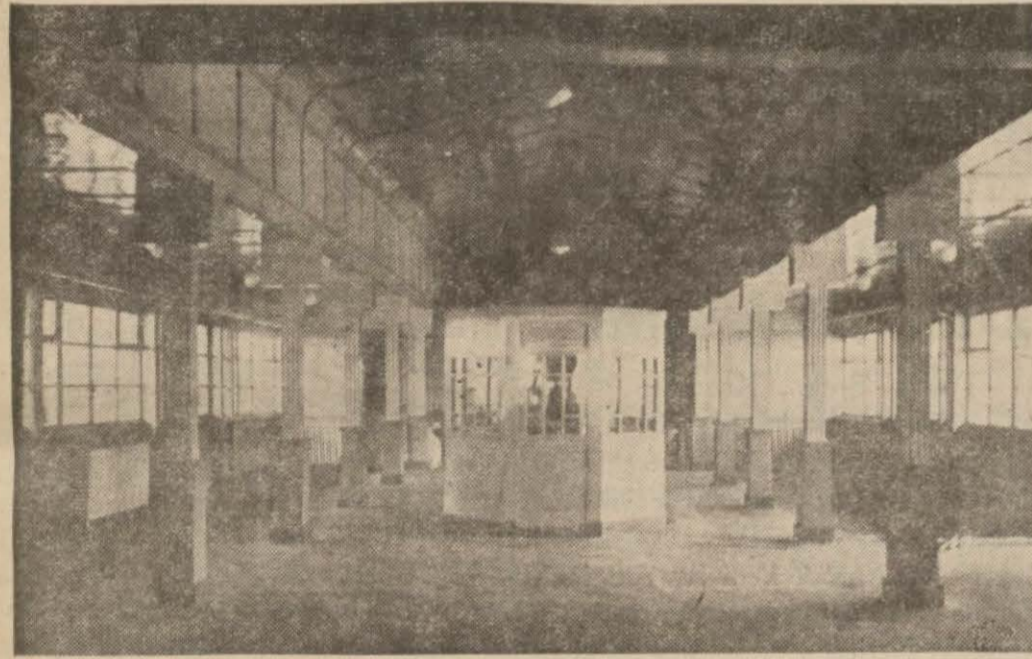
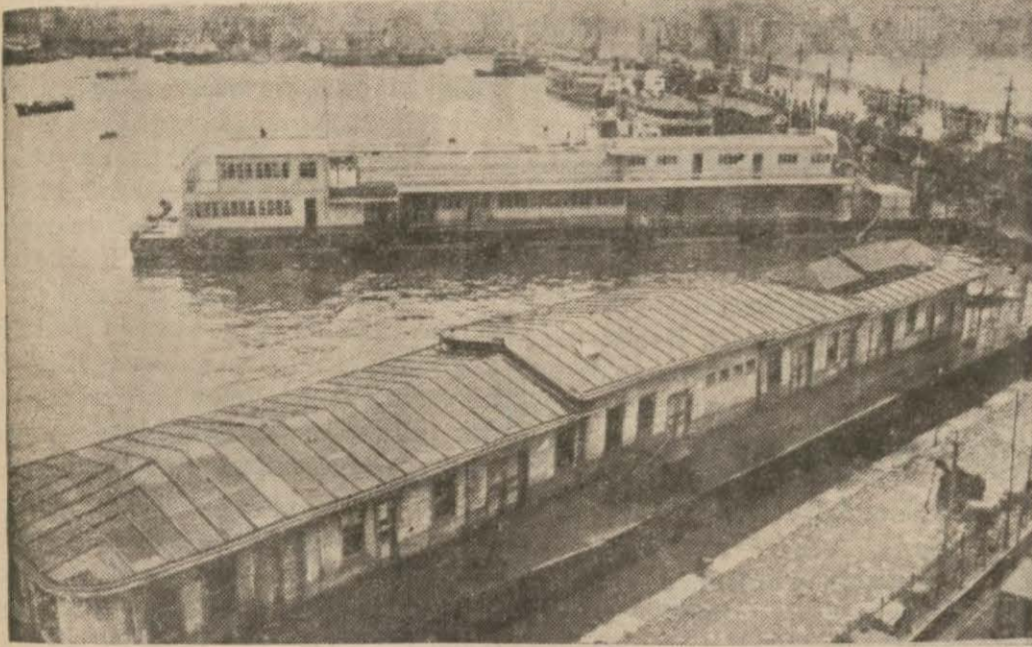
ANKARA Anonim Türk Sigorta Şirketinden: Kadromuzda açık yer olmadığından memurluk talebi hakkında müracaatta bulunulmaması rica olunur.

ANADOLU Anonim Türk Sigorta Şirketinden: Kadromuzun tamam bulunması hasebile memuriyet talebinde bulunulmaması rica olunur.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni Akay iskelesi

İki katlı iskele dün yerine takıldı, küşad resmi 29 Teşrinievvelde yapılacak

Akay İdaresinin Yeni Kadıköy iskelesi dün saat on dört buçukta köprüdeki yerine konmuştur. Yeni iskele sabahleyin Halic'ten çıkarılmış, Burgaz ve Kadıköy vapurlarının yardımıyla yerine kadar getirilmiştir.

Eski iskele sabahleyin saat on buçukta yerinden sökülüp ve Galata rıhtımına taşınmıştır. Dün gece de oradan kaldırılarak Halice götürülmüştür. Kullanılmıyacak halde bulunan bu iskele parçalanacak ve dubalardan istifade edilecektir.

Yeni iskeleye bu sabaktan itibaren vapurlar yanaşabilecektir. Eski iskele yerinden söküldükten sonra Kadıköy ve Haydarpaşa vapurları Adalar iskelesinden, Adalar vapurları da Üsküdar iskelelerinden işlemiştir.

Yeni iskelenin küşad merasimi bazı dahili eksiklikler tamamlandıktan sonra İktisat Vekili Celâl Bayar'ın İstanbul'a geldiği bir günde yapılacaktır. Bu günün 29 Teşrinievvel olması muhtemeldir. Bu münasebetle Akay Müdürü Cemil şunları söylemiştir:

— Yeni iskele İstanbul mühim bir noksanını tamamlamış olacaktır. Bu iskelenin Türk mühendisi ve Türk işçisi tarafından memleket içinde yapılmış olması da ayrıca sevinilecek bir şeydir.»

Yeni iskele yedi duba üzerinde sekiz metre tulünde ve yirmi dört metre arındadır. Alt kat yolculara ayrılmıştır. Bekleme salonları, berber dükkanı ve lokantası bulunmaktadır. Üst kat tamamen memurlara tahsis edilmiştir.

Satış mukaveleleri tetkik ediliyor

Tüccarlar paralarını düşüren memleketlere yapılan satışlar için lehlerine karar verileceğini umuyorlar

İktisat Vekâletinin düşük paralarla yapılan ve henüz sevkedilmemiş olan mallara ait mukaveleleri tetkik etmek için istemesi üzerine tacirler dünden itibaren mukavelelerini Türkofise vermeğe başlamışlardır.

Paralarını düşüren memleket ihracatçıların sağlam paralı memleketlere mal göndermemeleri karşısında tacirler taahhütlerini ifa edip etmemekte kararsızdılar..

Satış mukaveleleri tetkik edildikten sonra bu cihet hakkında da bir karar verilecektir.

Tacirler mukavelelerin tetkikinden çok memnun görünüyorlar. Zarar etmemeleri için lehlerinde bir karar verileceğini muhakkak addetmektedirler.

Borsada

Sterline dün 616 kuruş alış, 619 kuruş satış fiyatı tesbit edilmiştir. Bu fiyat evvelki güne nazaran bir kuruş kadar düşüktür. Fransız ve İtalyan paraları üzerine dün muamele olmuş, frank bir Türk lirası mukabili 17,05,5 ve liralık de 15,10,70 den açılmışlardır.

Merkez Bankası aksiyonları 95 liradan açılmış, 94,5 da kapanmış, Ünitürk 23,55, Anadolu mümessil senetleri de 46,5 liradan muamele görmüşlerdir.

Cerrahpaşaya yeni yapılacak pavyon

Cerrahpaşa hastanesinde yapılacak mutfak ile çamaşırhanenin bütün keşif ve projeleri ikmal edilmiştir. Hastanede yapılacak bu inşaatın bir aynısı Ankara'da yapılmıştır.

Cerrahpaşa hastanesi baş doktoru Rüştü ile Belediye mimarı Samih Ankara'daki binaları tetkik etmek üzere bugün Ankara'ya gideceklerdir.

Bu yıl tütün talepleri fazla

Muhtelif cebebi firmalar memleketimizden tütün almak üzere Türkofise müracaat etmişlerdir.

Bunlardan Çekler bir milyon iki yüz bin kilo, Polonyalılar sekiz yüz bin kilo tütün alacaklardır. Amerikalılar Almanların ve Romanyalıların mübayaatı da mühim yekûnlar tutacaktır.

Kadıköy Kız Enstitüsü

Kadıköy Notrdam Dosyon mektebi binasında teşkili tekarrür eden Kadıköy Kız Enstitüsü dün açılmış ve tedrisata başlanmıştır.

İlk mektepten mezun talebeler birinci sınıfa kabul edilmektedir. Orta mektep mezunu talebeler için de ayrıca hususî sınıflar vücuda getirilmiştir. Kadıköy Kız San'at mektebi bu mektebe bağlı olarak idare edilecektir.

Bir artist, diğerini yaraladı

Şehzadebaşında bir tiyatrodan çalışıcılık eden Ziya aynı tiyatrodan çalışan artist Faik ile kavga etmiş, Faik tiyatronun önünde bıçakla Ziyayı sol kasığından ağır surette yaralamıştır.

İPEK Bugün matinelere itibaren Sayın halkından gördüğü emsalsiz rağbet ve muvaffakiyet üzerine

LOREL - HARDİ HİNDİSTANDA

Türkçe sözlü büyük komedi filmine daha bir kaç gün devam edecektir. Ancak programa herkesin sabırsızlıkla beklediği

ŞEYTANLI TREN

Fransızca sözlü büyük filmi de ilâve edilecektir. Geceleri saat tam 9 da 2 film birden

Bugün matinelere itibaren **TÜRK** Sinemasında 2 büyük film birden

ŞEN GENÇLER

Moskova tiyatrosu sanatçıları tarafından oynanmış mütemadi 2 saatlik kahkaha ve talebi umumî üzerine ilâveten: LILIAN HARVEY ve WILLY

FRİTCH'in KARA GÜLLER

Seansların saatleri; 2 de KARA GÜLLER, 3 1/2 da ŞEN GENÇLER, 5 de KARA GÜLLER, 6 1/2 da ŞEN GENÇLER, 8 de KARA GÜLLER, 9 1/2 da ŞEN GENÇLER

İKİ YAVRUCUK

KÜÇÜK HABERLER

Liman Müdürü Ankara'ya Gidiyor

Liman Umum Müdürü Raufi yarın Ankara'ya gidecektir. Umum Müdür Ankara'da bulunduğu müddet zarfında Limanın taşınma işleri, yeni yolcu salonları ve muhtelif meseleler etrafında Vekâlete izahat verecektir.

İhracatçıların Tescil Müddeti

İhracat mürakabe kanununa göre vesika alacak olan tacirlere verilen mühlet bu ayın yirmisinde bitmektedir. Şimdiye kadar iki yüz tacir müracaat etmiştir.

Tasarruf Haftası

Tasarruf haftası hazırlıklarına başlanmıştır. Hafta içinde muhtelif müsabakalarla beraber vitrin müsabakası da yapılacak derece alanlara madalyalar dağıtılacaktır. Madalyalar hazırlanmıştır.

İstanbul Akşam Kız San'at Mektebi

Şimdiye kadar Selçuk Kız Sanat mektebine bağlı olarak idare edilen İstanbul Akşam Kız San'at mektebi dünden itibaren ayrı bir mektep olarak idare edilmeğe başlanmıştır ve Müdürlüğüne de Kadıköy San'at mektebi Müdürü muavini Halide terfien tayin edilmiştir.

Dil Mektebi Tedrisatı

Üniversite dil mektebi bugün tedrisata başlayacaktır. Mektebin A kurunun sabahleyin tedrisat yapması mümkün görülmüştür.

Rektörlüğe bu hususta yapılan tetkikler neticesinde bunun tatbikinin mümkün olamayacağı tesbit edilmiştir.

Bu yıl Üniversiteye kaydedilen lise talebeleri arasında dil imtihanına gireceklerin imtihanları bir iki gün zarfında yapılacaktır.

Doğum

Eski gazeteci arkadaşlardan Göynük kaymakamı Salâhaddin Kıpçakın bir kız çocuğu dünyaya gelmiş, «Gönül» diye adlandırılmıştır. Yavruya uzun ömürler dileriz. Doğum sırasında büyük hazakati görülen hükümet doktoru Bay İbrahim ile belediye ebesi Bayan Zehraya, ailesi namına alenen beyanı teşekkür olunmaktadır.

Zencirlikuyu yatılı mektebi

Zencirlikuyuda Maarif Müdürlüğü tarafından açılan yatılı ilk mektebin bütün noksanları ikmal edilmiştir. Mektep bir iki güne kadar tedrisata başlayacaktır. Yatılı talebe ücreti olarak senede 80 lira alınmaktadır. Şimdiye kadar 100 talebe kaydedilmiştir.

STAVISKY ?

BAKARA !

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmı

16/10/936 da akşam saat 20 de

MAKBET

Fransız tiyatrosu Operet kısmı akşam saat 20,30 da

DUDAKLARIN

Halk Opereti

Pek yakında kıy operetlerine başlayıyor

SE YEK

büyük operet 3 perde

MİLLÎ REASÜRANS

Türk Anonim Şirketinden: Kadromuzda münhal yer bulunmadığından memuriyet için müracaat edilmemesi ilân olunur.

Adliyeye kâtip ve mübaşir alınacak

İstanbul Cumhuriyet müddeiumumluluğünden:

İstanbul mahkemelerinde açık bulunan kâtipliklerle mübaşirliklere askerliğini ikmal etmiş ve memurin kaunununun «4» üncü maddesinde yazılı şartları haiz ve daktilo ile yazı yazmasını bilenler arasında imtihan yapılarak kâtip ve mübaşir alınacağından isteklilerin bu maddede yazılı belgelerle imtihan günü olan 22/10/936 perşembe gününden itibaren iki gün evveline kadar dilekçe ve belgeleri Adli Encümen başkanlığına müracaat etmeleri.

Müddeiumumluluktan davet

İstanbulda bulunduğu anlaşılan Devrek Sorgu Hâkimi Vekili Feridun'un derhal memuriyetimize müracaatı.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda : (Şeref). Alemdarda : (Ersad). Bakırköyünde : (Merkez). Beyazıtta : (Asadur Vahram). Eminönünde : (A. Minasyan). Fenerde : (Hüsameddin). Karagümrükte : (Kemal). Küçükpaşada : (Necatî). Samatya Kocamustafapaşada : (Rıdvan). Şehremininde : (A. Hamdi). Şehzadebaşında : (Hamdi).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada : (Yeniol, Mustafa Nâil). Hasıköyde : (Barbut). Kasımpaşada : (Vasîf). Merkez mahiyede : (Galatasaray, Matkoviç). Şişli'de : (Asım). Taksim'de : (Kürkcüyan, Zafropulos, Ertuğrul).

Üsküdar - Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükdada : (Merkez). Heybelide : (Yusufl). Kadıköy Müvakkithane'de : (Saadet). Kadıköy Söğütöğüşmede : (Osman Hulûsi). Üsküdar İskelebaşında : (Merkez).

Tıp Kongresi

Rumen heyeti reisi dün bir ziyafet verdi

Balkan Tıp Kongresine iştirâk eden Rumen hey'etinin reisi prof. Gregoriu, dün, Perapalasta 70 kişilik bir ayrılış ziyafeti vermiştir.

Hey'et Reisleri ziyafet esnasında söyledikleri nutuklarda Türkiyede gördükleri misafirperverlikten dolayı hararetle teşekkür etmişlerdir.

Rumen Hey'eti Reisi Prof. Gregoriu, dün, kendisile görüşen bir arkadaşımıza şu beyanatta bulunmuştu:

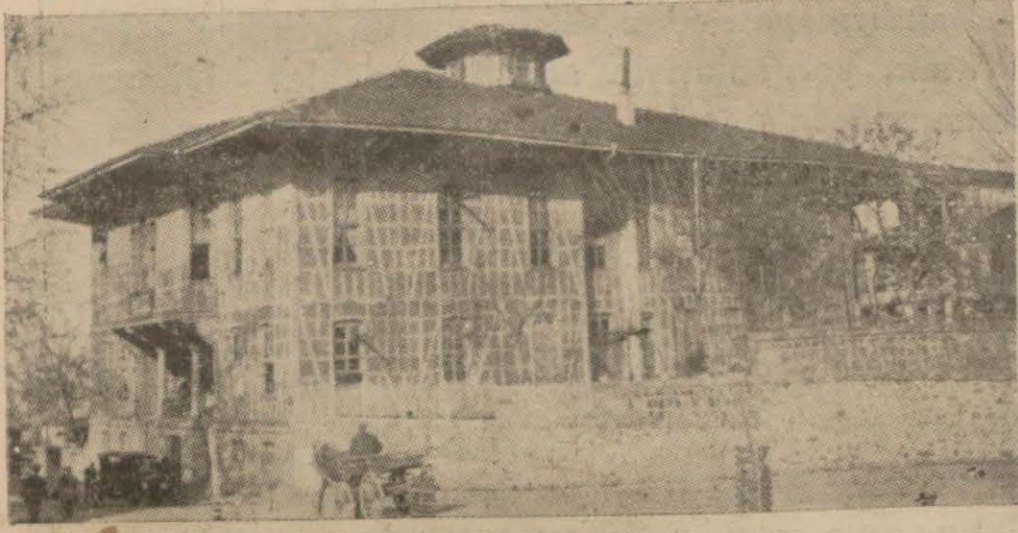
— Biz Balkanlı doktorlar kendi aramızda bir Balkan Tıp Birliği vücuda getirdik. Balkan memleketlerinin diğer meslekleri erbabının da, hukuk, mimarî ve diğer sahalarda, birlikler vücuda getirmelidirler. Bu suretle meslekler arasında teassüs edecek birlikler sayesinde doğrudan doğruya Balkan Birliği idealine varabiliriz.»

TARAS BULBA

MEMLEKET HABERLERİ

Bursada belediye çalışmaları

Sular tahlil ettiriliyor, yollar asfaltlaşıyor ve bir şehir bandosu kuruluyor

Bursa belediye daireesi

Bursa (Hususi) — Bursa belediyesi şehir dahilinde ve haricinde açıkta akan, fakat içmede kullanılan suları tahlil ettirmektedir. Bunların kullanılmasında mahzur görülmiyenleri sihhî ve fennî tesisat ile akıtacak, kullanılmasında mahzurlu olanların mecralarını değiştirecektir.

Belediye 25 kişiden mürekkep bir şehir bandosu vücuda getirmeğe de karar vermiştir. Bu heyet haftanın muayyen günlerinde Cumhuriyet meydanında Atatürk heykeli önünde halka muntazaman konserler verecektir.

Fırınlarda yeni bir talimatname hazırlanmış, belediye emirlerine aykırı hareket eden fırıncılar hakkında da şiddetli hükümler konulmuştur.

Zabıta belediye memurları tarafından yapılan kontrol neticesinde piya-

saya noksan ve hamur ekmek çıkararak bir çuk fırın sahipleri cezalandırılmışlardır.

Son günlerde fazlaşan köpek ısırtma vak'alarının önüne geçilmesi için de esaslı tedbirler alınmağa başlanmıştır. Tanzifat memurları vasıtasıyla köpekler öldürtülmektedir. Bu meyanda serseri kediler de öldürtülmektedir.

Bursa belediye reisi bir ameliyat geçirmiştir. Elyevm askerî hastanede tedavi altındadır. Sıhhati iyidir. Kendisine muavini Zehra vekâlet etmektedir.

Şehrin bazı yollarının asfalt yapılması takarrür etmiş ve işe başlanmıştır. Altıparmak - Merinos fabrikası yolunun tesviye tûrabiyesi yapılmıştır. Yakında asfalt döşenmesine başlanacaktır. Diğer yolların da inşası bu yıl ikmal edilmiş olacaktır.

Borda bir serseri dayısını yaraladı

Bor, (Hususi) — Dört yıl evvel gece hamamda uyuyan bir zavallıyı ustura ile ağır surette yaralayan ve bu suçundan dolayı yedi sene hapse mahkûm olan Celâl isiminde bir sabıkalı, Cumhuriyetin onuncu yıldönümü afından istifade ederek hapishaneden çıkmış, kasabada ötekine berikine sarkıntılıklarda bulunmağa, safdil kimşeleri dolandırmaya başlamıştı. Bir müddet bu şekilde zorbalıklar yapan Celâl nihayet evvelki gece dayısının evine gitmiş, zavallı adamı uykuda bastırarak ağır surette yaralamıştır. Suçlu yakalanmış, adliyyeye verilmiştir.

Tokatta hayvan sergisi

Tokat (Hususi) — Hayvan İslâh Encümeni tarafından tertib edilen hayvan sergisi açılmıştır.

Sergide vilâyet aygır deposundaki aygırlardan döl alınarak yetiştirilen 86 tay ile 74 taylı kısarak teşhir edilmiştir. Bu hayvanlar arasında yapılan seçimde 18 tay ile 16 taylı kısarak sahibine 1060 lira mükâfat verilmiştir.

Dursunbeyde bir kaza

Dursunbey (Hususi) — Gökçe dağ'a bağlı Dere köyünden İsmail değirmende kara bora tâbir edilen büyük bir oluğu indirmek için uğraşırken çok ağır olan ve ceviz ağacına zincirlerle bağlanmış bulunan bir demir oluk sikletine tahammül edemiyen zincirlerin kopması ile birdenbire düşmüştür. İsmail oluğun altında kalarak ezilmiş ve çene kemiği bir ağaca takılarak kopmuştur. İsmail beş saat yaşadıkdan sonra ölmüştür.

Taraklıda bir Kardeşin cinayeti

20 yaşında Ata, küçük bir hesap meselesinden kardeşini vurdu

Taraklı (Hususi) — Camiikebir mahallesinden Saraçlar oğullarından Kâzım oğlu Mustafa ile kardeşi 20 yaşında Ata müştereken kasaplık yapıyorlar aralarında küçük bir hesap meselesinden ihtilâf çıkmıştır.

Ata bu ihtilâfa fevkalâde sinirlenmiş ve bir akşam Taraklı çarşısı yolu üzerinde kardeşi Mustafanın yolunu beklemiş, ve karşılıklı karşılaşmaz 30 santim uzunluğundaki bıçağını kalbine saplamıştır.

Ata bıçağı Mustafanın göğsünde bırakarak kaçmış, Mustafanın feryadına yetişenler bıçağı yaranın üzerinden almışlardır.

Mustafa ancak:

— Beni kardeşim Ata vurdu. Beni burada koymayın, bir erbap çağırın, yarama pala, pamuk sokun. Kurtarın beni, üç çocuğum yetim kalmasin diyebilecek kadar yaşamış ve ölmüştür. Üç çocuğu yetim kalmıştır.

Kardeş katili Ata şiddetle takip edilmektedir.

Eskişehirde sünnet düğünü

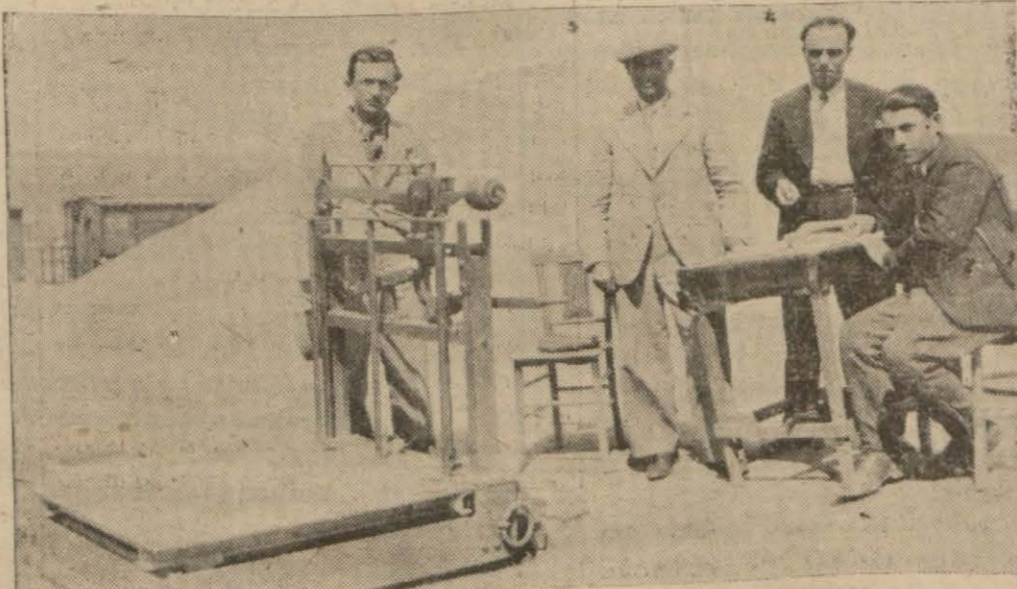
Eskişehir (Hususi) — Şimendifer toplanti yurdunda Demirsportarından bir müsamer tertib edilmiş, bu münasebetle 33 işçi çocuğunun da sünnet düğünü yapılmıştır.

İzmitte parti kongreleri

İzmit (Hususi) — C. H. P. si uçak kongrelerine faaliyetle devam edilmektedir. Şimdiye kadar Ömerağa, Cedit, Tepecik, Karabaş, Çukurbağ, Kemalpaşa, Kozluk, Turgud ve Orhan ocaklarının kongreleri yapılmıştır.

Her kongreye Vali ve Halk Partisi Başkanı Hamid Oksay da iştirak etmektedir. Partiye yeniden 200 arkadaş daha kaydedilmiştir.

Alacada göçmenlere yardım

Göçmenlere buğday tevzi edilirken

Alaca (Hususi) — Romanyadan anayurda gelen göçmenlere tevzi edilmekte olan yemeklik buğday işi bir kaç gün evvel ikmal edilmiştir.

Ziraat Vekâletinin emrile yakında bu göçmenlere tohumluk buğday tevziine başlanacaktır.

Tevziat Ziraat Bankasının Çeriklideki mübaya merkezinden yapılmaktadır.

Burada göze çarpar bir ucuzluk var-

dır. Sadeyağın kilosu 45, tuzlu yağ 43, domates, patlıcan, üzüm, kavun, karpuz 5 kuruştan satılmaktadır. Yapağı ve deri fiyatları yüksek bir haldedir.

Neveşehir göçmenlerine tevziat

Neveşehir (Hususi) — Neveşehir köylerine yerleştirilen göçmenlere 750 dönüm arazi verilmiştir. Göçmenler derhal tarlalarını sürmeğe ve ekim hazırlığı yapmaya başlamışlardır.

Ceyhanda köylüye toprak dağıtılıyor

Belediye su işini halletmek için Belediyeler Bankasından para istikraz etmeğe karar verdi

Ceyhandan bir görünüş

Ceyhan (Hususi) — Cenuf Anadolunun en iyi pamuk yetiştiren kazalarından biri olan Ceyhanda bu yılın yeni mahsulü 47,5 kuruşa satılmıştır. Yağmurların vakitli vakitsiz yağışı yüzünden istenilen mahsul elde edilememiştir. Evvelce 210 bin balya tahmin edilen yeni yıl pamuk rekoltesi yapılan esaslı istatistikler neticesinde 159 bin balya olarak tesbit edilmiştir. Bu yıl hububat ta pek azdır.

Çiftçi daha şimdiden tohum tedariki için uğraşmaktadır. Hububat fiyatları gün geçtikçe yükselmektedir. Vilâyet topraksız köylüyü toprak sahibi yapmak için sonsuz bir faaliyetle çalışmaktadır. Ceyhanın Kızlarsuyu, Narlıören köylerinden bir çok kimseye arazi tevzi edilmiştir.

Tarsus - Namrun yolunda bir otomobil kazası

Adana — Evvelki gün Tarsus-Namrun yolunda yeniden bir otomobil kazası olmuştur.

Saat 13,5 da Namrun yaylâsına gitmek üzere Tarsustan dört yolcusu ile hareket eden 3 numaralı otomobil bir buçuk saat mesafede Ayrıklı deresinde henüz anlaşılamiyan bir sebebden devrilmiş ve dereye yuvarlanmıştır.

Yolculardan Hasan oğlu Azizin sağ bacağı kırılmış, şoför gözünden ağır surette yaralanmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır.

İzmitte bir deniz kazası

İzmit (Hususi) — Değirmendereden İzmitte gelmekte olan Kazıklı isimli motor, Ebeğemesi mevkiinde, makinelerine arız olan bir sakatlık neticesinde bozulmuştur. Motoru tamir etmek mümkün olamamış ve lodos olan havada körfez sularını müthiş bir savletle kabarmıştır. Motorun içinde bulunan kadın, erkek ve küçük çocuklardan mürrekkep 15 insan can kurtaran yok mu diye haykırma başlamışlar, Kazıklı motoru de suların şiddetle karaya çarparak devrilmiştir. Motorun içindeki insanlar yüzme bilenler tarafından ve bilhassa İnhisarlar idaresi tulumba başısı Hasan tarafından kurtarılmışlardır.

Demirci muallimlerinin toplantısı

Demirci (Hususi) — Manisa vilâyetinde canlı bir kültür hareketi vardır. Geçen hafta, kültür direktörlüğünün emri ile muallimler vilâyet merkezinde bir kongre yapmışlardır.

Kongreyi kültür direktörü Nail açmış, ihzarî komiteler ayrılmıştır. Bu komisyonların hazırladığı esaslar umumi toplantıda görüşülmüştür. Her nokta üzerinde hararetli münakaşalar olmuştur.

Manisa kongresinde kararlaştırılan esaslar burada da muallimler tarafından konuşulmuş, mevzular üzerinde münakaşalar olmuştur. İki günlük bir toplantıdan sonra, herkes vazifesi başına gitmiştir.

Baylara lazım olan Teksayt eczanelerde 1,3,6, ve 12 lik ambalajlarda satılır. 12 lik ambalajı ilavelidir.

Maliye Vekâleti buradan hazineye ait toprakların bedeli 6 senede ödenmek üzere köylüye tevziine müsaade etmiştir. Arazi tahrir komisyonları halî toprakları tesbit ederek borçlanma kanununa göre tekrar köylüye satacaklardır.

Belediye de Ceyhanın en büyük ihtiyacı olan su işini halledecektir. Belediyeler Bankasından bu işe sarfedilmek üzere para istikraz edecek ve bütün Ceyhanı suya kavuşturacaktır.

★ Halk Partisinin himayesinde çayışan 6 ok temsil kolu Cumhuriyet bayramı için yeni bir piyes hazırlanmaktadır.

Yakında bir de koro heyeti vücuda getirilecektir.

Somada iki muhtar muhakeme ediliyor

Soma (Hususi) — Çavdır ve Bayat köy muhtarları Osman ile İsmail zimmetlerine para geçirdiklerinden mev-kufen muhakemelerine başlanmıştır.

İnegölde meşhud suç vak'aları

İnegöl (Hususi) — Geçen pazar şehrimizde 4 cürmü meşhud vak'ası tesbit edilmiştir. Mahkeme hemen faaliyet geçmiş ve kumar oynamaktan suçlu Hamaca köylü Mehmet, İbrahim ve İnegöllü İbrahim ile Haldrak Mustafa birer lira, kumar oynatan Hancı İbrahim de bir gün hafif hapse ve 50 lira hafif para cezasına çarptırıldılar.

Köy bekcisine hakaret eden Çeltici köylü Ahmet de 3 ay hapse ve 50 lira para cezasına mahkûm olarak derhal tevkif edildi.

Hâdiseler Karşısında

İki mektup

«Gazeteler»

«Taksimdeki sirkte aç kalan vah-şî hayvanların etrafa saldırımları» ihtimali vardır.

★ Madritliden İstanbulluya mektup: Aziz dostum..

Öyle fena günler yaşıyoruz ki tahmin edemezsin.. Her an heyecan ve korku içindeyiz.. Gündüzleri evleri mizden dışarı çıktığımız yok. Geceleleri ise gözlerimize uyku girmiyor. Bizi tehdit eden tehlike gün geçtikçe biraz daha yaklaşıyor.. Haber aldığımız göre General Frankonun kuvvetleri bir iki gün içinde şehri zapt edeceklermiş.. Ne feci değil mi?.. Vesaire.. vesaire..

★ İstanbulludan Madritliye mektup: Aziz dostum,

Öyle fena günler yaşıyoruz ki tahmin edemezsin.. Her an heyecan ve korku içindeyiz.. Gündüzleri evlerimizden dışarı çıktığımız yok. Geceleleri ise gözlerimize uyku girmiyor. Bizi tehdit eden tehlike gün geçtikçe biraz daha yaklaşıyor. Haber aldığımız göre Kludsky sirkinin aslanları bir iki gün içinde şehre dağılacaklar.. Ne feci değil mi?.. vesaire.. vesaire..

İMSET

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Hasan Bey, yapılan tekliflere nazaran...

... Son günlerde İstanbul'da, sinir hastalığı fazlaşmış.

... Bu hastalık bilhassa evli erkeklerde çok görülüyor.

Hasan Bey — Tabii birşey. Manto, kürk mevsimi yaklaştı da ondan!..

Ölünün gözlerine bakarak katili keşfeden adam

Hindistan fakirleri işkenceye şerbetli oldukları için, tazyik ile suçlarını itiraf etmiyorlarmış, Entelicens servisin hizmetinde çalışan bir Mogol maktüllerin gözlerine bakarak cinayeti kimin işlediğini buluyor ve bu suretle fakirlerin cinayetleri anlaşılıyormuş

Dünyada suçluları söyletmek için, kanunların mümanaatına rağmen her men her yerde az çok işkence tatbik edilir, işkencenin sökmeye yegâne yer Hindistandır. Zira Hind fakirleri esen vücutlarını işkenceye alıştırdıkları için, öyle silleye tokata, sivri çivilere filân pek ehemmiyet vermezler.

Viyana'da intişar eden Neues Wiener Journal gazetesinin muhabiri Eddin Varda Hindistanda bir müslüman müezzinin öldürülmesine şahit olmuş Eddin Varda şu satırları yazmaktadır: «Benarîsde idim. Orada Entelicens servisin faal âzalarından (B. K. İ.) ile tanıştım ve samimî ahab oldum. Bir gün polis merkezinde kendisine oturmuş konuşuyorduk. Birdenbire bir zil çaldı ve odada B. K. İ. işareti yaptı. Arkadaşım derhal yerinden fırladı, iki dakika sonra tekrar odaya geldiği zaman yanında bir polis ve bir de Mogol vardı.

Bana: — Benimle beraber geliniz! dedi. Yolda anlatmağa başladı: — Sabah namâz için ezan okuyan ufak bir mesçit müezzini minare merdivenlerinden inerken bir Hindî tarafından bıçak ile öldürülmüş. Canının izi belli değilmiş.

Hâdisse yerinde arkadaşım ve oraya gelen doktor tahkikata başladılar. Fakat hiç bir ipucu elde edemediler. Ni hayet doktor maktulün gözlerini açtı, Mogola:

— Gel, dedi. Şimdi sıra sende! Ben ne olacak diye hayretle bakıyordum. Mogol eğildi, maktul müezzinin gözlerinin içine dikkatle bakmağa başladı, sonra mırıldandı gibi:

— Bir Hindlinin yüzünü görüyorum, dedi... Bir fakir, uzun bir sakal var, gözleri parıl parıl parıldıyor, elmacık kemikleri çıkık, sol gözünü altında bir yara izi var...

Ben şaşırđım. (B. K. İ.) e: — Bu Mogol kim? dedim. — Kendisinden bahsedildiğini hiç işitmediniz mi? Maktulün gözüne bakarak canının kim olduğunu anlıyor... Kendisini bir çok vak'alarda tecrübe ettik, her defasında müsbet neticeler elde ettik.

Ben inanmıyarak güldüm. Fakat biraz sonra gülmekte acele ettiğimi anladım. Zira o civarda bulunan ve cinayetin işlendiğini gören müslüman bir bakkal şahadete geldi ve katili aynen Mogolun tarif ettiği şekilde anlattı.

Oradan (Mukaddes Maymunlar mabedine) gittik, meydanda fakirler ateş

yutuyor, çivilerin üzerinde amuda kalkıyorlar, yanaklarına şiş geçiriyorlardı, halk ta onları hayretle seyrediyordu.

Bunların içinden bir tanesi duvarın dibine uzanmıştı, sakalı vardı, elmacık kemikleri çıkıktı ve sol gözünün altında da bir yara izi mevcuttu.

B. K. İ. onu görünce beni dürttü ve «cinayetin failini bulduk» dedi. Filhalka şahit bakkal da adamı uzaktan teşhis etmişti.

Fakat herif tevkif edilmedi. Arkadaşım:

— Mogolun ifadesi bizim için muteberdir amma kanun böyle saçma delil tanımaz, diğer taraftan bakkal da mahkemede korkusundan hâdiseyi inkâr eder, dedi. Herife işkence edersek ağzından hiç bir şey alamayız. Zira bu fakirlere işkence sökmek, onlar bizim yapacaklarımızdan çok daha ağırlandı na katlanıyorlar.

(B. K. İ.) birdenbire bana döndü ve emretti:

— Göt fakir kılığına bürün ve şu herifle ahab ol!

Onun dediğini yaptım. Biraz sonra fakirin yanına sokuldum. — Dün senin öldürdüğün müslümanı nehre atacaktırmış... Suyumuzu kirletecekler, dedim.

Sakallı muhabatım başımı kaldırdı: — Müezzini ben öldürdüm, sen de git polismüdürünü öldür... diye mırıldandı.

Bir fakire bütün safiyetile açılmakta mahzur görmemişti, derhal düdüğü çaldı, ve cinayetinî ağızla itiraf eden katil fakiri polise teslim ettim.

İzmir röportajları : 1

Istanbuldan Bandırmaya giden yolcu geceleyin neler görür?

Vapurda iki büyük adam - Bandırmaya neden sekiz saatte gidilir? - Teldolapları, gaz ocakları ve yatak, yorganlarıyla seyahat edenler - Dünyayı yaratan mühendis - Müslümanın yenisi eskisi olur mu? - Kübik musiki

«Arkadaşımız Kadir Can bir ay kadar evvel İzmir'e gitti. Dinlenecek, tatil yapacaktı. Hiç yazmamak, hiç okumamak ilk kararıydı, fakat bize hiç olmazsa yol intibalarını anlatması için o kadar ısrar ettik ki kararını kısmen değiştirdi. Ve bunları yazdı. Biz de sırasile neşre edeceğiz.

Aşağıdaki satırları okuduğunuz zaman arkadaşımızın yazı yazması için ısrar ettiğimizin sebebini anlayacak, bize hak vereceksiniz.»

Erken davranayım diye yirmi dört saat önce Denizyolları idaresine gittim. İkinci mevki kamara istedim:

- Kalmadı.
- Dediler.
- Üçüncü olsun.
- Yalnız kadın için var.
- Birinci de yok mu?
- Hayır...

İzmir fuarının son günlerinde bulduğumuz için bunu hiç tahmin etmemiştim. Ve biraz hayretle ettim:

Hakkım yokmuş. Bir dostum bana İzmir'e gidileceği zaman kamara bulmak için her zaman iki üç gün önce müracaat etmek lâzım geldiğini söyledi.

Bandırma yolile gitmekten başka çare yoktu ve böyle yaptım.

Tophane rıhtımı sahiden güzel bir hale konulmuş. Oradaki yolcu salonu İstanbul'a gelecek olan yabancılara üzerindeki ilk intibai herhalde güzel yapacak şekilde zarif ve temiz bir bina... Vapurun merdiveninden çıkacağı sırada arkandan bir ses emretti:

— Yol verin. İki büyük adam geliyor.

«Büyük adam» lara karşı duyduğum hürmet hissiyle hemen yana çekildim. Ve yol verdim.

Fakat önümden geçenler biri beş, diğeri yedi yaşında iki oğlandı ve otuz yaşlarında, ufak tefek sevimli bir adam bana gülümsüyordu.

İki büyük adam.

Yanbaşımdaya duran ve elele vererek merdiveni geçmekte zorluk çeken kıvranta bir zat ta bir an önce vapura girmek için sabırsızlanıyordu. Başını sağa sola salladı:

— Fesüphanallah...

Büyük bir Avrupalı terbiyecinin bir sözünü hatırladım:

«Her çocuk bir büyük adamdır ve yirminci asır, çocuk asırdır.»

Kıranta adamcağıza birşey söylemedim. Çünkü bu fikri kabul edeceğimi ummuyordum ve münakaşayı o kadar sevmem.

Vapurun salonu da, kamaraları da tertemiz...

Tam saatinde rıhtımdan ayrıldı. Fakat bir buçuk saat sonra yukarıya çıktığım zaman Yeşilköyün ışıkları pek ileride, lâkin İstanbulun küme küme aydınlığı pek az geride...

Denize baktım. Vapurun iki tarafa verdiği küçük dalgaların fosforlarında gördüm ki pek yavaş gidiyoruz. Biraz ötedeki kamarota sordum:

- Kaç mille gidiyoruz?
- Sekiz...
- Niçin o kadar az?
- Program öyledir.

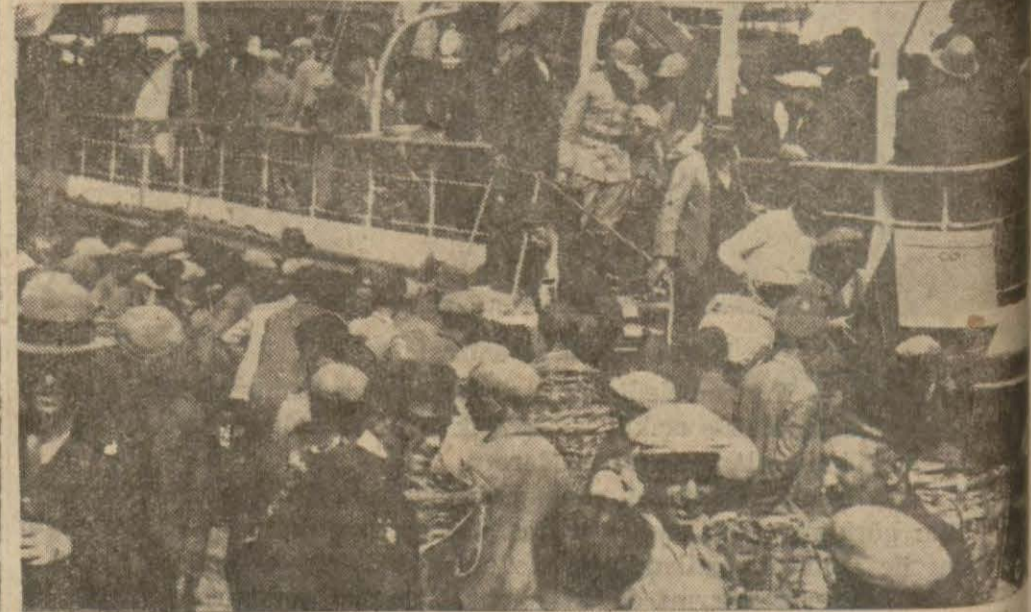
Vapur bundan daha hızlı gidebildiğine göre sekiz saat süren İstanbul - Bandırma yolunu beş saate indirmek isten bile değildir.

Çinliye demişler ki :

- Tren çok güzel ve faydalı şeydir.
- Niçin?
- Yaya olarak on iki saatte gidilen yer bir saatte ahr.
- İyi ama, on bir saati ne yapacağız?

Acaba İstanbul - Bandırma yolundan artacak olan üç saat için, yolcular kendilerine bir iş mi bulamazlar?

Dördüncü mevki yolcuların buldukları yerlere baktım. Buraları, vineçlerin, direklerin aralarile geçit yerleri ve ambarlardır. Tiklik tiklim dolu...

Vapura giriş

İğne atsan yere düşmez. Hiç olmazsa bin kişi var. Yataklar serilmiş, seccadeler yayılmış, sepetler, heybeler, bohçalar ve sandıklar rastgele oraya buraya konmuş.

Şurada iki kadın, üç çocuk ve bir erkekten ibaret bir grup var. Yemeklerini gazocağında ısıttılar, çeşitli ve mükemmel bir sofraya kurdular. Rakı ve mezesi bile eksik değil. Yediler, içtiler ve üstüne kahvelerini de ihmal etmediler. Sonra yataklar serildi, bembeyaz çarşaf, kalın yorganlar, battaniyeler, her birinin ayrı yastığı ve hepsinin de pijama ve gecelik entarileri vardı. Bir evin en lâzım eşyasından hepsi orada..

Teldolap bile bir kenara yerleştirilmiş. Nerdeyse evlerini de temelinden söküp buraya getirecekler. Kulağımın dibinde şişmanca bir adam şöyle söylendi:

— Vallahi imrendim. Birinci mevki yolculuğu hâlt etsin bu rahatın yanında...

— ? ! ! ! ...

Vapurda bir gezinti yaptım. Makine dairesinin yanındaki geçitte elli yaşlarında melon şapkalı bir adam orta yaşlı iki kadımla konuşuyor :

- Su ister misin?
- İstemem.
- İstedim de vermedi deme.
- Demem.
- Vebali boynuna...
- İstemem, canım...
- Vebali boynuna diyorum.
- İstemem ayol...

— Birşey isterseniz bana haber uçurun. Kim olsa bilir. Bana mühendis (...) derler. Dünyayı yeniden yarattırım ben.. Ben eski müslümanlardım.

Ağzı kokuyordu ve sallana sallana yürüyordu. Onun son sözlerini işitenlerden birisi sordu :

— «Yeni müslüman» var mı?

Elini omuzunun arkasına doğru salladı:

— O kadarını bilmem...

Biraz ötede on beşle on sekiz arasında üç mektepli ve sivil elbiseli bir genç konuşuyor.

Sivil elbiseli genç bir adam ilerideki bir kilimle sepeti ve çantayı göstere rek :

— Burada bir muallim varmış. O da Bahkesire gidiyormuş. Bizim mektebe.. Arkadaşı cevap verdi :

— Bilmiyorum.

Siyah önlüklü, beyaz yakalı bir genç kız, oradaki sepetten biraz üzüm aldı ve gitti. Deminki genç onun arkasından baktı ve çok bilgiç bir adam gibi jest yaparak hükmünü verdi :

— Bu, muallim değildir. Mayo ile görüşene gene tanıırım onları...

Acaba nasıl, diye düşündüm ve bulamadım. Eminim ki o bilgiç adama da sorsam bana anlatamazdı.

Yola çıktığımızdan beri makine dairesinden üçer, beşer saniye aralıkla, tiz, gıcırtili ve ısılgı benziyen kötü bir ses geliyordu. Saatler geçip te vapurun içinde yolcular uyudukça ve ortalığı bir sessizlik kapladıkça bu gürültü da-

ha ziyade kötüleşiyor. Sanki kocaman bir gramofonun iğnesi eski bozuk plâğın aynı çizgisi üzerinde kayıyor bu hal aralıksız devam ediyor. İnsan beyninin içini kazıyan, kalbini burkulaklarını tırmıklayan çok fena gürültü... Bütün vapuru ve hattâ yemin denizleri doldurduğu için uyuya imkân yok. Kübik musiki de bu caka sanırım.

Makiniste sordum:

- Bu hiç kesilmeyecek mi?
- Hayır...
- Bu gemi kaç yaşında?
- Otuz dört...
- Bir geminin tabii ömrü ne kadar?

— Avrupada yirmi yıl... — Anlaşıldı...

— O ses ihtiyarlıktan değildir. yerin tamirinde prinç kullanılacağı de galvanizeli bilmem ne kullanırlar. Onun için...

— Düzeltmeğe imkân yok mu? — Hayır... Bu hep böyle gidecek. — Fakat çok fena...

Makinist: — Ne yapayım? Bana ne? Der gibi omuzlarını kaldırdı.

Yukarı çıkarken çarçının kapasünde küçük bir bavul üstünde genç gördüm. Yapıyalız ve biraz karı çıkmak, gezinmek istediği bavulunu emanet edecek adam bulmadığı için ayrılamıyordu. Birisine manet için bakınıyordu. Bu aralık dört adım ilerideki ihtiyar kadın giden kahveciye seslendi. Fakat...

Genç adam kalın bir sesle: — Kahveci... Buraya bak... Seni görüyorlar.

Dedi. Kahveci geldi ve kadının arzularını öğrenerek gitti.

Kadın teşekkür etti. Aradan iki dakika ya geçti ya geçti. Bu sefer genç adam yaşlı kadına döndü :

— Hanım teyze, ben biraz yukarı kakağım da, çantama lütfen gözük musunuz?

— Hayhay oğlum..

Bu da bir karakterdi. Kadıncağın birşey istemek için aklınca kahveciye tavassut suretile önce onu kendisine borçlandırmıştı.

Vapur yarı bulutlu bir gök altında denizinde imiş gibi ağır ağır yürüyordu. Ambarlardan, geçitlerden, rultular geliyordu. Salonda hiç kalmamış. Yalnız vapurun en gerisinde yedek dümen dairesinin arkasında, saçları rüzgârdan birbirine karışmış bir delikanlı ile bir genç kız...

Meşhur iki mısraı hatırladım :

«Bu karanlıkta sevgilim ikimiz kara bir gözde çifte yaş gibiyiz...»

Bu iki gencin içlerinde olmadıkları pek yakından yüzlerini görmediğini için bu mısraların onların hallerine uygun olup olmadığını kestiremedim.

GÖNÜL İŞLERİ

Basit bir mesele Karşısında Basit bir düşünce:

«Bigadan gelmiş imzasız bir mektup, diyor ki:

Evlenirken karıma beşbirlik takmış, bir de saat almıştım. Aradan yıllar geçti. Bir gün işim bozulunca bu beşbirliklerle saati sattık. İlk fırsatta tabii tekrar yerine koyacağım. Fakat karım dert anlamıyor, ille altınların da altınlarını diyor ve ileri geri söylüyor. Bir şey değil, söylemeni çocuklarımızın da işitmelerinden, yüzüstü olmalarından korkuyorum. Ne yapayım?»

Yapılacak ilk şey alınan şeyleri tedricen olsun iade etmeye bakmaktır. Meselenin esasına gelince:

Aile, kadın ile erkeğin müştereken kurdukları bir şirkettir. Aralarında ayrı gayrı olmamak lâzımdır. Fakat bunu ancak tahsil görmüş, kafasına sahip bir kadın anlar. Fakat onların

arasında bile azim ekseriyet anlamış olmasına rağmen vaziyeti kolaylıkla hazmedemez. Hiç değilse üç beş gün sıkılır, sıkıntısını saklayamaz.

Dedim ya, işe küçük bir iade ile başlayınız, o zaman da karınızı karşınıza alarak bir mektep çocuğuna öğretir gibi, vaziyeti izah etmeye teşebbüs ediniz. Bilhassa çocukların üzerinde ehemmiyetle durunuz.

İzmirli (İ.) 16 yaşında bir genç kızdır. Ve 18 yaşında bir delikanlı ile sevişmektedir. Fakat geçen gün kendi ablasını bu delikanlı ile beraberken görmemiş mi? Artık dert içindedir. Vâkıâ bugün delikanlıya dargın, konuşmuyor, amma yarın ne yapacak? Benden soruyor!

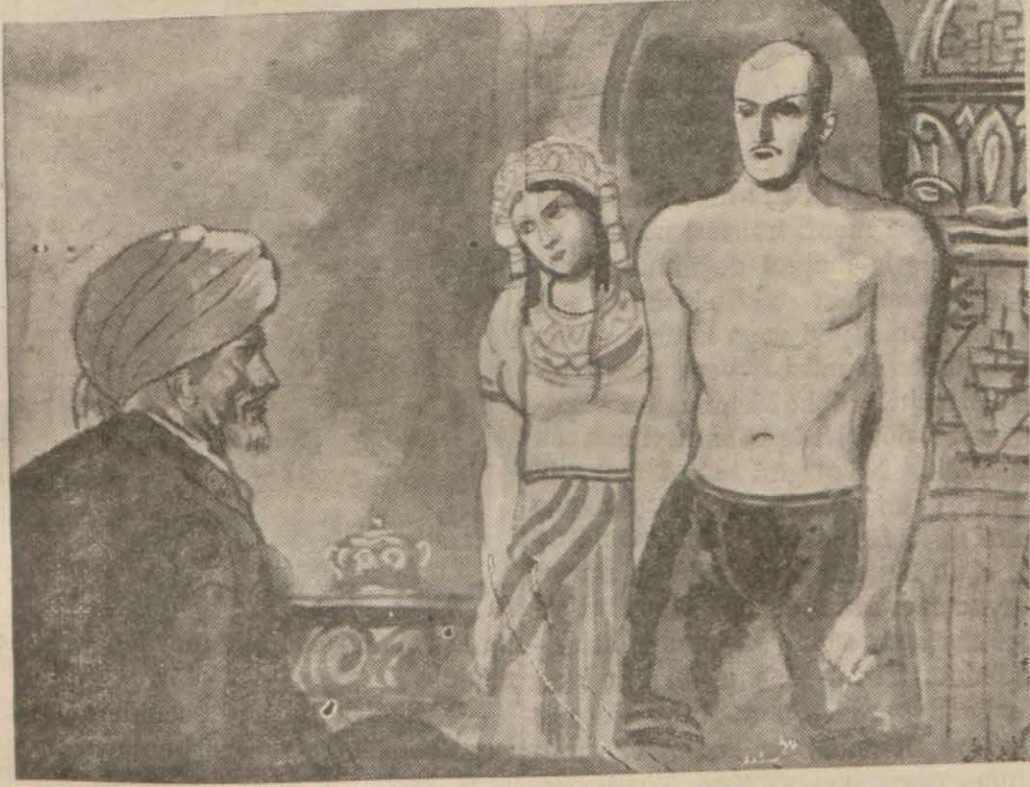
16 yaşında bir genç kız çocuk, 18 yaşında bir delikanlı işe yaşının biraz fazla olmasına rağmen daha fazla çocuktur. Aranızdaki de aşk değil, dostluk arkadaşlıktır. Bunu böyle telâkki etmeli.

Tarihten Sayfalar:

Tarihin en cömert hükümdarı: Oktay

Oktay kendisine ikramda bulunan fakir köylülere karısının küpelerini vermiş ve bir ziyafette İran hükümdarının gönderdiği iki vazoinciye mukabil oda ortaya bir sandık inci çıkararak İran elçisinin gözleri önünde bunları herkesin şarap kadehlerine atıvermişti

- 2 -

Oktay han ava gitmeyi de severdi ve bu gidiş çok zaman bir harbe gidiş gibi olur, bütün karılarını, yahut onların içlerinden birini yanına alırdı.

Bir gün böyle bir avda karısı Moka ile birlikte alaydan uzak düştü. Dinlenmek için bir dere kenarına oturdular.

O civardaki bir köylü onu tanıdı. Tarlasındaki kavunlardan üç tanesini seçti ve götürdü.

Oktay bu hediyeyi karşılıksız bırakmazdı. Fakat yanında para da yoktu. Karısına döndü:

— Kulduğundaki küpeleri bu adama ver.

Dedi.

Bunlar, iri elmas küpelerdi.

— Bu adam elmaştan ne anlar? Yarın saraya gelsin de ona elbise ve para veriniz.

Oktay han hayatında çok sıkıntı çeken, yokluk içinde yetişen bir adam gibi cevap verdi:

— Aç bir adamın yarına kadar beklিয়েmeyeceğini anlamıyor musun? Küpeler nasıl olsa bana dönecektir.

Ertesi gün bir kuyumcu saraya geldi ve küpeleri hana hediye etti. O da karısına verdi.

★
Acem şahının kardeşi Karakurum'a gelmiş, hakana bir çok hediyeler getirmişti. Bunların arasında iki vazo dolusu inci de bulunuyordu. Ve elçi bunların hakani hayrete düşüreceğini sandı.

Oktay bunu anladı. Hazinesinden bir sandık inci getirdi. Elçiye gösterdi.

Elçi hayretle bakıyordu.

Oktay onları davetlilerin şarap kadehleri içine attırdı.

Acem elçisi az daha küçük dilini yutacaktı.

★
Mogollarda bahar ve yaz mevsimlerinde akar suya ellerini sokmak, yıkanmak, altın ve gümüş taslarla su almak yasaktı. Bunlar yapılsa gök gürlemesine sebep olur sanırlardı. Gök gürlemesinden de korkarlardı.

Oktay bir gün kardeşi Çağatayla avdan dönüyordu. Müslümanlardan birinin akar suda abdest aldığı gördü. Çağatay Mogol âdetlerine pek bağlıydı:

— Bunu hemen öldürmeli.
Dedi.

— Hayır, yarına kadar bekle. Soruya çeker ve ondan sonra hüküm veririz.

Oktay suya gizlice bir gümüş para attı.

Adam da:
— Bir tek gümüş param vardı. Onu suya düşürdüm. Arıyorum.

Demesi için haber yolladı.

Adamcağız bu sözleri tekrarlardı. Çağatay dereye adamlar gönderdi. Para bulundu.

Oktay bir miktar daha para vererek: — Bu defalık bağışladım. Fakat bundan sonra yasaya uymalı!
Dedi.

Mogollarda hayvanları kesmezlerdi. Karnını yararlar ve yüreğini koparırlardı. Halbuki müslümanlar her halde boğazlanmış hayvan yerler.

Bir gün bir müslüman çarşıdan bir koyun aldı. Evine götürdü. Mogollar dan birisi ona düşmandı. Arkasından gitti. Evin damına çıktı. Gözetledi ve tam koyunu keserken avluya atlayıp yakaladı, hakana götürdü.

Oktay davayı dinledi.

Müslümanı göstererek:
— Bu adamı bırakınız!
Dedi. Sonra Mogol için de:

— Başkasının evine ev sahibinden izinsiz girmek yasaktır ve cezası ölümdür.

Diyerek öldürttü.

★
Hiristiyan Türklere birisi bir gün Oktay hana geldi:

— Rüyamda Cengiz hanı gördüm. Bana dedi ki: «Git, oğlum Oktaya söyle. Bütün müslümanları öldürsün. Çünkü onlar fena insanlardır.»

Oktay han biraz düşündü.
Sordu:

— Cengiz han sana tercümanla mı bunları söyledi?

— Hayır...
— Mogolca bilir misin?
— Yalnız türkçe biliyorum.

Oktay han karşısındaki adamı baştan ayağa kadar süzdü:

— O halde yalan söylüyorsun. Çünkü Cengiz han mogolcadan başka dil bilmezdi.

Dedi. Sonra adamlarına emir verdi:
— Bu yalancı herifin başını kesiniz!..

★
Oktay han pehlivan güreşlerini de pek severdi. Sarayda her zaman için Mogol, Çinli veya Kaçpak pehlivanları bulundurur, güreştirirdi.

Bir gün Acem pehlivanlarının şöretini duydu. İrandaki valisine bir kaç pehlivan göndermesini bildirdi. Otuz kadar pehlivan geldi. Bunların arasında Pile adında birisi vardı ki pek ya-kışıklı ve güzeldi. Oktay han onun vücudunun tenasübüne hayran oldu. Hanın yanında olan İlçiday:

— Bizde daha iyileri var. Bunlar bir şey mi?
Dedi.

— Senin pehlivanları getir. Acemlerle güreşsinler. Eğer Acemler yenerse bana beş yüz at vereceksin. Yenilirse ben sana beş yüz kese altın vereceğim.

— Başüstüne...
Pehlivanlar geldiler. Bunların birisiyle Pile güreşe başladılar. İlçidayın adamı Acem pehlivanını yere attı. Fakat Acem pehlivanı ona:

— Sıkı tutun!
Diye bağırarak yerinden fırladı. Bir kavrayışta rakibini havaya kaldırıp yere çarptı. Adamcağızın kemikleri çatır çatır kırıldı.

Oktay han İlçiday'a döndü:

GÖRÜŞLER

Turizm ve Devlet

Zaman zaman gazetelerde turizm dair şikâyetler görülür.

Bazan bir porsiyon yemeğin harikulâde pahalılığında bahsedilir, bir tabak yemeğin bir küfe sebzededen, bir ağıl hayvandan, bir kümes tavuktan daha ucuz olmadığı söylenir.

Bazan bir otelin pisliği insanları ürkütür.

Bazan bir seferde serap arkasında koşar gibi yatacak yer arayan seyyah-tan bahsedilir. Şöyle bir eleseniz kulağınızda kalan nice şikâyetleri hatırlarsınız.

Turizm işini sadece turistle otelci, turistle lokantacı arasında halledilecek bir iş sayanlar bu şikâyetleri her zaman kulaklarının ucunda asılı bir çın-gırak gibi bulacaklardır.

Turisti uzak iklimlerden yakalıyarak memlekete sürüklemek artık dünyanın en modern sanatlarından biri halini almıştır.

★

Turist herşeyden önce rahatlık ister.

Turist eğlenmek ister.

Turist meraklarını tatmin etmek ister.

Turist hüsnü niyetle karşılaşacağına inanmak ister.

Turist kendisince harikulâdelikler arayan adamdır. Harikulâdeliği bulmak için masraflar da eder.

Fakat turist yolunacak bir kanat değildir.

Turisti memlekete getiren insanlar, memlekete yabancı parası sokmak isterler, ve bunun arkasında derecesine, seviyesine göre, boylu boyunca propaganda yatar.

Bunun için turizm işi bir kalemde fert işi olmaktan çıkar. Memleketin sosyal bünyesine göre ya şirketlerin, cemiyetlerin himayesine girer, yahut devlet organı olarak yürür.

Almanya'da turizm işi, Alman Propaganda Nezaretinin bir şubesi olan «Alman turizm komitesinin» emrinde-dir. Belçikada resmi mahiyeti haiz bir millî teşekkül tarafından idare edilir.

Avusturyada hükmi şahsiyeti olan bir teşekkülün elindedir.

Sovyet Rusya'da turizm işleri (İnturist) adını taşıyan devlet müessesesi nin emrindedir. İtalyada turizm gene devlet müessesesi olmuştur. Bu misaller çoğaltılabilir.

Turizmin arında propagandanın yattığına en güzel misali de 1932 senesinde Avrupanın muhtelif devletleri nin turizm masrafları vermektedir.

Almanya	256 milyon frank
İtalya	119 » » »
Fransa	72 » » »
İngiltere	69 » » »
Polonya	26 » » »
Macaristan	23 » » »
Çekoslovakya	18 » » »

★
Türkiyede Turizm işini sadece para çekmek mânâsına alamayız. Bunun aynı zamanda bir propaganda vasıtası olduğunu da gözönünde tutmak gerektir. Bu sebepten turizm dair bütün şikâyetleri kökünden kesecek bir tahsisatın ve salâhiyetin mes'ul ve iş anlar bir büroya mal edilmesi icap eder. Turizm işi münferit hâdise halinde kaldıkça işiteceğimiz sadece şikâyet olacaktır.

Sadri Ertem

— Atları getir bakalım...
Dedi.

★
Oktay han Acem pehlivanına bir çok hediyeler ve beş yüz altın verdi. Hediyeler arasında çok güzel bir kız da vardı.

Bir gün genç kıza çağırıtı:
— Pehlivanı nasıl buldun?
Dedi.

— Bir karı koca değil, kardeş gibi-yiz.

Oktay han pehlivanı da çağırıtı:
— Nedir bu hal? Niçin?
— Böyle olması gerek... Başka türlü olursa başpehlivanlığı kaybederim. Bütün kuvvetimi güreşmek için saklamalıyım.

Oktay han ayağa kalktı. Pehlivanın sırtını okşadı:

— Senin soyunu görmek isterim. Artık güreşmekten affedildin, dedi.

Turan Can

Dört tayyareci arkadaş aynı günde öldüler

Biçareler bir akşam evvel beraberce poker oynamışlardı, ertesi günkü uçuşlarda dördü de düştüler. Son uçuşu yapacak olan genç arkadaşlarının felâketini gördükten sonra, uçmamak için yalvarmış, fakat sözünü dinletememişti

Hâdise, hayalî değildir. Bilâkis büyük bir kitle önünde cereyan etmiş ve herkesi hayrette bırakmıştır.

Hikâyenin küçük bir tarihini çizelim.

Amanullahın emrile, öldürülen eski Efgan Emiri, Habibullahın ölümünden bir kaç gün sonra Kâbili bombardıman ederken dağlara çarparak düşen iki tayyareci mucize kabilinden ölümden kurtulmuşlardı.

Bu maceradan sonra tayyarecilikten çekilen bir tanesi, Fransada yerleşmiş Bir müddet sonra hangi işe girdiyse muvaffak olamayacağı anlayınca tekrar işine dönmek istemiş, Fransada Avustralyalı tayyarecilerin bulunduğu kampın yanı başında, diğer bir kamp-ta çalışmaya başlamıştır. İşte bu tayyarecinin şahit olduğu vak'ayı kendi ağzından dinliyelim:

«Avustralyalı tayyarecilerle anlaşmakta gecikmedim. İş zamanında cidden çalışkan, cesur, gözleri pek, en güç uçuşlara hayatlarını feda edencesine iştirak eden Avustralyalı arkadaşlarım, vazifeleri bitti mi, tam bir serseri oluyorlar ve aklın almıyacağı kadar sefih bir hayat sürüyorlardı. Sabahlara kadar kumar oynuyor, içki içiyor ve zevkin her nevini deniyorlardı. Kendilerini biraz olsun ikaz edenlere: «Ne yapalım. Yiyelim, içelim ve eğlenelim, zira yarın öleceğiz.» diye cevap veriyorlardı.

Bir akşam, ertesi gün uçuşları olan aynı ekipe mensup dört arkadaş, bir poker partisine oturmuşlardı. Hazır paraları olmadığı için, daha ziyade veresiye oynayan bu arkadaşlardan en ziyade kaybedeni en gençleriydi. Bu genç pilot, gece yarısından iki üç saat sonra poker masasından kalkarak Ortaya bir dolar koymuş; Fazla param yok. Am-ma yarın öderim deyip ayrılınca, oyun

da bitmiş, dört arkadaş ta, ertesi sabah tayyare meydanında tekrar buluşmak üzere birbirlerinden ayrılmışlardı.

Ertesi sabah, hava güzel ve uçmaya elverişliydi. İlk uçuş tayyareci henüz üç yüz kadem yükselmisti ki, tayyarecinin birdenbire havada kapaklandığı görüldü. Seyredenleri, bir şaşkınlık almıştı. Gözlerine inanamayan yerdeki tayyareciler, tayyarenin tekrar yükselmesini beklerken müthiş bir gürültü ile yere düştüğünü gördüler. Tayyareci parçalanan tayyare ankasının ortasında, yanıyordu. Bu borcunu o gün ödiyecek olan genç tayyareci idi.

Sıra, bir akşam evvelki poker partisinin ikinci şahsına gelmişti. Bu tayyareci de, iki direksiyonlu, ve rasit yeri bulunan bir tayyare ile uçacaktı. Rasit yerinde de kimse bulunmuyordu. Bu tayyarecinin de 500 kadem irtifa çıkmasıyla yere düşüp ölmesi bir oldu.

Poker partisinin üçüncü şahsı da aynı yüksekliğe çıkınca, aynı kazaya uğrarak düştü ve hemen oracıkta öldü.

Meydanda bekleyen tayyareciler arasında bir korku, bir panik baş göstermişti. Önlerinde pek kanlı bir bilânço vardı:

Gözlerinin önünde havaya kalkan üç arkadaşları ölmüştü. Bu hislerin altında kalan dördüncü poker oyuncusu, kumandanına çıkarak, bugünlük, bu uçuştan affedilmesini istedi. Kumandan vazifenin vazife olduğunu söyleyerek bu ricasını is'af etmedi. Onun üzerine, tayyareci havalandı. O da beş yüz kademe yaklaşınca, bilinmeyen bir sebepten dolayı kapaklandı ve biraz sonra ankaşı arasında çıkarılan zavallı genç ancak kız kardeşine bir selâm gönderebildi.»

Bu hâdiseyi anlatan gazete, okuyucularına şu suali soruyor:

«Şimdi siz ne dersiniz?.. Bütün bunlar birer tesadüf mü?..»

Okuyucu Mektupları

Ortaköyde Orhaniye Yolu büsbütün Harap olacak..

Ekrem imzasile bir okuyucumuz yazıyor: Kardeşimi görmek üzere Ortaköyde Orhaniyeye gitmişim. Ne vakittenberi görmemiş olduğum bu yolu harap olmak üzere buldum. Kış mevsiminin gelmesinden evvel belki az bir masrafla tamir edilebilir. Karlırsa masraf açacaktır. Belediyenin nazarı dikkatini celbederim.

Çabuk çıkınız, demiye lüzum var mı?

Eminönünde herkes için yakın ve kolay bir yerde güzel bir postahane binası yapıldı. Bir okuyucumuz, Bay (A. R. İ.) herkes gibi bu binayı beğenmiş, fakat tuvalet kısmının olmamasını mühim bir noksan olarak bulmuş. Eshabi müracaattan birinin, hattâ bir memurun ellerini yıkamaya ihtiyacı mı oldu, işini bırakarak tâ karşısındaki belediye helâsına kadar gidecektir. Belediye helâsi güzel, yerinde yapılmış, fakat her kapının üzerinde bir tane levha var: Çabuk çıkınız, diyor. İş ve ihtiyacı olmu-

Şehir ortasında bir taşocağı

Aşağıdaki sualleri Ankara'da okuyucularımızdan Aykut soruyor:

Şehir ortasında taşocağı açtırmak, elli metrelik kayadan urganla adam sarkıtmak ve bir mahallenin yolunu kapatmak, yüzlerce ton sikletinde çakılı da bir duvara yüklemek doğru mudur?

★

Biz uzaktan meselenin ne olduğunu pek kavrayamadığımız için sualleri yazmakla iktifa ediyoruz.

Okuyucularımıza cevaplarımız

yan burada oturur mu ki... İşte size gözüme çarpan iki nokta!

Şehir ortasında bir taşocağı

Aşağıdaki sualleri Ankara'da okuyucularımızdan Aykut soruyor:

Şehir ortasında taşocağı açtırmak, elli metrelik kayadan urganla adam sarkıtmak ve bir mahallenin yolunu kapatmak, yüzlerce ton sikletinde çakılı da bir duvara yüklemek doğru mudur?

★
Biz uzaktan meselenin ne olduğunu pek kavrayamadığımız için sualleri yazmakla iktifa ediyoruz.

Okuyucularımıza cevaplarımız

Mustafa Sicimoğlu:

— Küçük sıhhat mektebi Sirke-cide Demirkapıdadır. Siz esaslı bir şekilde araştırmamış olacaksınız. Mektep hali faaliyette bulunmamaktadır. Fakat kayıtlar kapanmıştır. Haydarpaşa küçük sıhhiye zabıt mektebi de geçen yıl Ankaraya nakledilmiştir. Müşkülünüzün ilk anında bize baş vurmuş olsaydınız, siz kâfi gelecek malûmatı verirdik.

İzmirdeki Manevraları muvaffakiyetle bitti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nına giderken Mersinlikahvede vali Fazlı Güleş, belediye reisi Behçet Uzla şehrimizdeki sayılabilecek otomobilleri rastgeliyoruz. Kısa bir görüşmeden sonra tekrar otomobillerimize bindik. Sayın Orgeneral :

«Misafirimsiniz. Bu itibarla kılavuzluğunuzu ben yapacağım» diyorlar ve önu tutuyorlar.

İki cephe arasında

Şimdi iki cephe ortasında ve mavi tarafların ateşi arasındayız. Akşam karanlık basıncaya kadar kırmızı ordu mevzilerine kadar sokulan mavi kuvvetli bir tazyik ve mukavemet karşısında asıl hedeflerine varamamışlardı.

Büyük taarruz

Biraz ileride kıtaat kumandanlarının beyanatlarından anlaşılıyor ki kırmızı taraf bu gün tam mevcudıyla büyük taarruza geçecek, kat'i netice için en ciddi muharebeyi yapacaktır.

Askerce bir söz

Az sonra kırmızı tarafın başkumandanı Korgeneral Mustafa Muğlalının verdikleri askerce bir söz kulaklarımıza ulaşıyor :

«Zevale kadar mutlaka beklediğim neticeyi alacağım.»

Filvaki sayın kumandanın bu askerce sözünün en canlı eserini dürbünlerimizle müşahade ediyoruz. Kırmızı ordu arkadan aldığı taze takviye kuvvetleriyle şiddetli bir taarruza geçiyor.

Tayyareler

Bu sırada tayyare kuvvetleri de ufukta görünmeye başlamışlardı.

Hava hücumlarına karşı örtülü bir siperin yanından geçen otomobillerden iniyoruz. Mavi taraf sübaylardan biri Orgenerale izahat veriyor:

Mavi taraf

«Sabahın altısında bir düşman keşif kolu bize yaklaştı. Ateş açarak püskürttü. Şimdi arazi vaziyetini tarassutla meşguldüm. Karşıdaki tepede beyaz bir iz var. Bunun yanıbaşındaki sarı tarladan düşman piyadesinin aşağıya indiğini görüyorum. Bakınız şimdi fundahğa dahil oldular. Biz düşmanla teması kesmek istemiyoruz»

Saat sekiz buçuk. Piyade ateşi diğer cephelerde de başlamıştır. Bunu mitralyöz ateşi takip ediyor. Anıyoruz ki dost ve düşman kuvvetleri şimdi burun buruna bulunuyorlar.

Demirciköyde

Saat sekiz otuz dokuzda Demirciköyeye geliyoruz. Orgeneral ve erkânı harbiyesiyle birlikte kat'i netice için yapılacak muharebeyi buradan seyredeceğiz. Anıyoruz ki, harbin coşturan heyecanını hissetmek için fazla beklemeyeceğiz.

Başhakem General Keramet'in Kocamanla erkânıharbiyeleri de şimdi bu te-

Mavi tarafın kumandanı General Rasim Altuğ Orgeneral İzzettine izahat veriyor

Saat dokuz. Kırmızı kuvvetlerin Karacağaç köyünü işgalleri altına aldılar. Bu köyün yakınındaki üzüm bağlarına doğru ilerleyenler, kırmızı işaretli Türk çocuklarıdır.

Müthiş bir harp

Demirciköy sirtlarında müthiş bir harp oluyor. Belenbaşı istikametinde kırmızı kuvvetler ilerliyorlar. Kırmızı ordugâhi dürbünlerle gözden geçiriyoruz. Orada büyük bir faaliyet var. Askerler, sübaylar, kurmaylar, muhabere telsiz memurları, güvercin kolları karargâhi bir arı kovanına çevirmişler.

Baş döndüren bir hız burada emir mavesinin nasıl işlediğini ifşa ediyor.

Taarruz zinciri

Bu arada kırmızı kuvvetlerin Demirciköyü istikametini çevirdiklerini ve taarruz zincirinin ağır kapanmakta olduğunu müşahade ediyoruz.

Orgeneral İzzettin rasat aletleriyle etrafı gözliyorlar. Daima mütebessim çehreleri neler düşündüklerini anlatabildiği gibi görenlere en ufak bir ipucu ve renk vermiyor.

Demirciköyü işgali altında bulunan alay kumandanı emir veriyor:

«Dikkat, kırmızı taarruzu dayanmaya kadar bu tepeler takviye edilecek. İhtiyatlar hazırlıkta bulunmalı. Kuvvetler dağılmıyacak.»

Muhabere kesildi

Mavi tarafın fırka kumandanlığı ile bir alay arasında muhabere kesilmiş, haber alınmıyor, posta neferi emir getiriyor, öğreniyoruz ki: muvasala temin edilemezse alay kumandanı kumanda salâhiyetini üzerinde topluyarak karekâtı idare edecek.

Orgeneralin bir işaretini

Orgeneralin bir işaretlerini tesbit ediyoruz. Şimdiki vaziyete göre her iki taraf meşkük vaziyettedirler.

Mavilerden bir öncü haber getiri-

yor, o kadar şiddetli bir tayyare bombardımanı başlıyor ki, maviler muvakkat bir müddet içinde siperlerinde saklanmayı tercih ediyorlar.

Şimdi bütün cephelerde kırmızı tarafın keşif tayyare bombardımanı ve topçu ateşi himayesinde ilerleyen kırmızı kıtaat neticesi kat'iye için yürüyor. İstihkamlararası muharebelerine tayyare kuvvetlerinin de tam mevcutlarıyla iştirakleri kırmızı tarafa muvakkat bir üstünlük veriyor.

Faik tayyare kuvvetleri

Kırmızının faik tayyare kuvvetleri, karşısında maviler muvakkat müdafaa tabiyesi tatbik ediyorlar. Vaziyet cidden heybetlidir. Tayyare taarruzlarının ne demek olduğunu ve teknik teçhizatlı bir ordunun kadrosu içinde tayyarenin neler yapabileceğini anıyoruz.

İhtiyat alayı

Kırmızılar yandan kuşatıcı bir şekilde (....) mevkiine doğru iniyorlar. Nihayet kırmızılardan ihtiyat alayı yetişiyor. Avcı kollarından mangalar yerlerini alıyorlar. Birinci hattaki taarruz çok müthiş oluyor. Artık merak ümumdür. Demirciköy önlerinde kırmızılar görünmüşür.

Göğüs göğüse

Sokak aralarında göğüs göğüse süngü muharebeleri oluyor.

Ben yanımda gazeteci arkadaşlardan Orhan Rahmi olduğu halde, mavilerin bu kısmdaki son mukavemetlerini takip ederken köy içindeki dar bir sokakta kırmızı ve mavi kuvvetlerin karşılaştıklarını görüyoruz.

Gazeteciler ateş altında

Yanlışlıkla girdiğimiz bu daracık yol üzerinde iki kuvvetin ateşi arasında kalarak ciddi bir tehlike geçiriyoruz. Yanbaşımızdan geçen sayısız kurşunlardan iyi bir talih eseri olarak bizi büyükçe bir arabanın tekerleği koruyor.

Süngü muharebesi

İşte bun anda süngü muharebesi başlıyor. Türk ordusunun yigit çocukları «Allah Allah» diyerek öyle müstesna bir ciddiyet havası içinde çarpışıyorlar ki göğüslerimiz kabarıyor.

Paydos borusu

Artık netice alınmış ve muharebenin neticelendiği atılan toparlarla ilân edilmiştir. Borazanlar saat on ikiyi üç geçte paydos borusu çalmaya başladılar. Derhal manevraları sevk ve idare eden Orgeneral İzzettini tasdi ederek SON POSTA adına intibalarını soruyorum. Bana umumî netice hakkında aşağıdaki beyanatı lütuf buyuruyorlar :

Orgeneral İzzettinin beyanati

«Her iki tarafın çok yüksek sevk ve idareleri ve iki taraf askerinin, gördüğümüz gibi, gayet hevesli ve canlı gayretleriyle kıtaamız en yüksek orduların seviyelerini bir defa daha İzmir manevralarında göstermişlerdir.

Askerlerden, sübaylardan kumandanlardan ve bütün muharebe teşkilâtından çok derin iftiharla duygularımı tamamladım.»

Teknik netice: İzmir manevralarında mağlûp yoktur. Her iki taraf yüksek bir kabiliyet göstermişlerdir. Bilhassa tayyarelerimiz manevraların devam ettiği müddetçe rekor denilecek bir uçuş faaliyeti göstermişlerdir.

Geçit resmi

Yarın on dörtte Cumaovasında ma-

Büyük sinema anketimiz Doktor ve sinema

Sinir mütehasısı doktor Fahri Celâl sinemanın hayatımıza tesirinden bahsederken "pek ziyade tesir etmiş görüyorum, ağızdan öpmeyi bile sinemadan öğrendik. Bizde böyle bir şey var mı idi?" diyor

Toplayan: Osman Turgut

Sinir mütehasısı Dr. Fahri Celâl suallerime şu cevapları verdi :

— Sinemanın bugünkü içtimai hayatımız üzerindeki tesirlerini nasıl görüyorsunuz?

— Pek ziyade tesir etmiş görüyorum.. Öpüşmelere kadar... Ağızdan öpmeyi bile sinemadan öğrendik... Bizde böyle birşey var mıydı?..

— Umumî ahlâk üzerinde sinemanın müsbet veya menfi tesirleri nedir?..

Ahlâkiyatla meşgul değilim... Fakat sinema, insandaki taklit hislerini çok uyandırıyor... İyiyi veya kötüyü tasvir eden filmlerin müsbet veya menfi tesiri barizdir... «Aşk Memnu» un yazıldığı sakin devirlerde Nihal tipi çok taklit edildi... Nihal gibi saf, Nihal gibi masum, onun gibi çetrefil konuşan genç kızlar ne kadar çoktu... Son zamanlarda ise, «Çalı Kuşu...» nun Feridesi, roman okuyucuları arasında ideal hareket ve düşünüş tarzı oldu... Bu okuma sahasındadır... Yirmi sene evvel bir Pina Menikelli vardı.. Şu meşhur «Şahane Kaplan» filminde, bu kadın, vak'ının sonuna doğru verem olur, öksüre öksüre, asabî bir buhran içinde ölür... Onun kırıkla kırık yürüyüşü, kesik kesik, gamlı gamlı öksürüşü, hanımlar arasında nasıl yaman bir salgın yapmıştı... Onun gibi saçlarını taramak, sevmek, gülmek, ağlamak tam bir moda idi...

Daha sonraları, film kahramanları, o kadar çoğaldı ki Ronald Colmanın favorisi, Şarl Buaye gibi kaç oynatmak, Con Cilibert gibi sıçramak, Valantino gibi sigara içmek, delikanlılar için bir emel oldu...

Mektepleri dolamız; bol paçah, briyantın saçlı gençler, Marlene gibi, Garbo gibi, Kravford gibi suratını boyayan, gülen, ağlayan, körpe kızlarımızla yanyanadılar.

Sinema romantizmi, yetişilmeyen hayatları bulabilmek ihtiraslarını kamçıladiği için, zararlı olduğu kadar, bilmem belki de faydalıdır da... Fakat, taklit ne mânaya olursa olsun kötü şeydir...

— Bilhassa genç kızlar ve kadınlarımız üzerinde sinemanın tesirleri nedir?

— Muhakkak ki sinema, resimden, romandan, hikâyeden daha ziyade âni tesirlidir... Yani, okurken eşhas, dekoru dimağda tecessüm külfetinden bizi müstağni bıraktığı için az düşünmeğe sevk ediyor; muhayyelede işlemek için az yer kalıyor... Bu itibarla tiyatrodan, edebiyattan ziyade müessirdir... Fakat bu tesir âni olmakla beraber daha geçici, o nisbette de süresizdir...

— Bazı filmlerin genç dimağlarda hırsızlık, canilik gibi menfi hislerin inkişafına yardım var mıdır?

— Cinalı veya macera beraberi telkin eden, eşhası ilâhlaştıran filmlerin

Dr. Fahri Celâl

hattâ yapılmaya bile meydan verilmemelidir.

— Memlekette sırf çocuklara mahsus sinemalar açılması, bunların programı, bu hususta hükümete düşen vazifeler hakkında fikirleriniz?

— Fakat, sırf çocuklar için, talim ve terbiyevî mahiyette filmler, yalnız böyle filmleri gösteren çocuk sinemaları en şiddetli bir ihtiyacıdır. Ve Maarif Vekâletinin en çabuk başarılması icap eden işlerinden biridir.

— Sinemaya gece mi gitmeli, gündüz mü?

— Sinemaya vakti olanlar gündüz zaman bulabilenler gece gidiyorlar...

— Sıhhat'e zarar vermemek üzere filmlerin projeksiyonu ne kadar devam etmelidir?..

— Bilmiyorum...

— Ne gibi filmlerden hoşlanırsınız ve niçin?..

— Hakikaten güzel, ve içinde san'at havası esen filmlerden hoşlanırım...

— En ziyade beğendiğiniz kadın artist kimdir?.. Neden?..

— En beğendiğim kadın artist?.. Bu sorguya cevap vermemem... Cevaplarım pek kuyuklu olacak... Fakat, inanınız, hemen hemen birini ötekinden ayırmıyacak kadar farkında değilim... Hani bir «Viyanalı Bülbulü» var... «Bitmiş Senfoni» yi ötüyordum... İşte onu...

— Garboyu beğenmiyorum... Esasen, daha hayatında muvaffak olmuş, beğenildiğini görmüş, değerini tediye ettirmiş san'atçılara benim biraz huncam vardır. Bu kadın bana şımarık gibi geliyor...

— En ziyade beğendiğiniz erkek artist kimdir?.. Neden?..

— Hiç bir erkek artisti beğenmiyorum... Ne için mi?.. Çünkü: Hemen hepsi bende malûmatsız, cahil, sathî ve bit-

tabi züppe ve küstah tesirini bırakıyor

Müşir Kâzım Paşanın Cenazesi

Harbiyenin en eski mezunu ve en eski müşirlerde Kâzım paşanın cenazesi dün askerî merasimle kaldırılmıştır. Dinî merasim Teşvikiye camiiinde yapılmış, cenaze top arabasına konularak gene askerî merasimle Feriköy kabristanına götürülmüş ve medfîne ebedisine tevdi edilmiştir.

Cenazeye pek çok çelenk gönderilmiş, ordunun eski ve yeni mensuplarından kalabalık bir kitle ile merhumun akrabaları ve dostları cenazeyi takip etmişlerdir.

Manevra kıtaatı büyük geçit resmi yapılmış. Gecesi de belediye tarafından k-

Manevra esnasında vücade getirilen telsiz ve radyo tertibatı faaliyette pededirler.

Büyük muharebe

Karşıda ağır makineli tüfek bölükleri taarruzu sıklaştırdılar. Mavi tarafın gizlendiği bir fundahğı ağır makineli ateşle taryıyorlar. Bir muhabere bölüğü zabiti, kendi karargâhına haber veriyor. «Kalan ileri kolumuz geri çekiliyor»

Artık hakiki sahneleri ihtiva eden bir muharebenin, göğüslerimizi gururla taşıran heyecanını hissediyoruz.

Kırmızı kuvvetler

yor :

Düşman yakınımdadır. Taarruz çemberi sıklaşıyor.

En büyük muharebe

Saat tam onda kırmızı tarafın faik tayyare filoları ufuklarda görünüyor ve manevraların en büyük muharebesi başlıyor.

Şiddetli tayyare bombardımanı

Mavi taraf ordugâhi üzerinde bir kavis çizen avcı ve bombardıman tayyareleri keşif kollarının işaretinden istifade ederek kırmızılardan arkasına düş-

KADIN

KADIN Sokakta Evde

Yakaları konulan kürkler bu sene muhtelif şekillerde dikiliyor. Kürkün yalnız cinsi değil, dikilişi de yakanın güzel görünmesini temin ediyor. (Şapkalarda tül gene mevcuttur. Tüller benekli değil düzdür.)

Tuvalet iki renk kumaşlandır ve gene iki renk kumaştan bir şal omuzdan arkaya doğru atılmıştır.

YEMEK BAHİSLERİ

Tatlı börek

Lâzım olan şeyler şunlardır: Süt, pirinç, yumurta, şeker, tereyağı. Sütü kaynatmalı. - Pirincin su çekme nev'ine göre - takriben sütün yarısı kadar pirinci kaynayan süte katmalı. Çok hafif bir tatlılık verecek kadar şeker koymalı. Katı bir läpa haline gelince ateşten indirip soğumaya bırakmalı.

Soğuyan läpa hamur haline gelmiştir. Bundan istediğiniz büyüklükte yassı, uzun köfteler yapıp, hafifçe çalkalanmış yumurtaya batırarak kızgın tereyağında iyice kızartmalı. Kestirilmiş soğuk şeker şerbetinin içine atmalı. Tatlıyı iyice çeker. Biraz sonra çikarmalı.

Çok güzel bir tatlıdır. Taze iken olduğu kadar soğuk ve biraz bayatken de seveceksiniz.

Yumurta peltesi

Yarım litre suyun içerisine iki limon ve şeker koyarak istediğiniz tatlılıkta bir limonata yapınız. sonra 3 ymmnr - ta çalkalayıp içine katınız. Hepsini bir tencereye koyup kaynatınız. Kahvaltı için kullandığınız tereyağından bir parça eritip kaynayan yemeğin içine dökünüz, iyice karıştırınız. Yavaş yavaş koyulaşır. İndirip soğumaya terkediniz. Pelte haline gelecektir.

Son moda bir tünik

Bu sene tünik, moda olan elbiselerin en başında gelmektedir. Resmi ni koyduğumuz tünik vücudu çok ince gösterecek bir model olduğu için bir çok bayanlara gidebilir. Blönüvi renginde düz yünlüden yapılmıştır. İçinden giyilen beyaz krepanaroken bluzun göğsünde ince makine plisi var. Yakasında papıyon bir fiyonga. Bluz yerine isterseniz beyaz ipekli kumaştan aynı şekilde bir jile de kullanabilirsiniz. Sentor elbisenin kumaşından dandır. Arkanın ortasında mavi bir kemik toka ile açılıp kapanmaktadır.

Cepler müselleş şekildedir ve üzerlerinde kumaşla aynı renkte düğmeler vardır. Bu tünik mevsimin şık bir sokak elbisesi olur.

SAÇ TUVALETİ

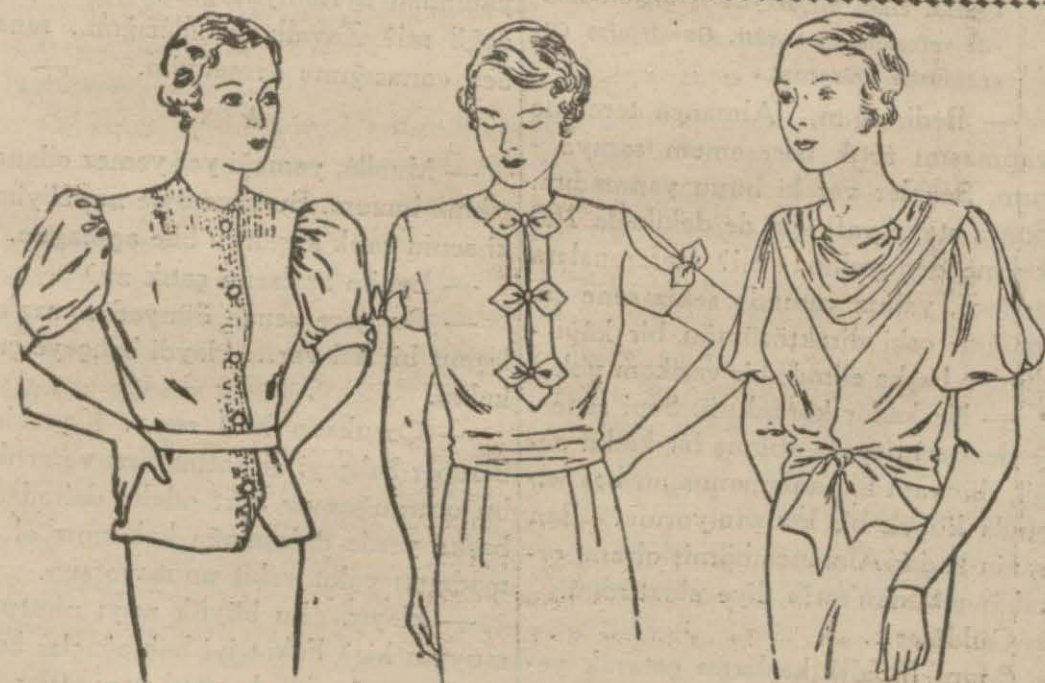
Saçlar kulakları örtmeyecek bir tarzda toplanıyor

Bu seneki saç modasında mutlak ve değişmez bir nokta var: Kulakların meydana çıkarılması. Yüzünüze yakışan ne ise, isterseniz alınızda bukleler yapınız, ister kulaklarınızın arkasında, tepenizde... İsterseniz saçlarınızı dümdüz tarayınız, yahut hafifçe ondüle yaptırınız... Hepsisi mümkün... Yalnız - modaya uymak istiyorsanız - bir şey yapamazsınız: Kulaklarınızı saçlarınızla kapamak. Maamafih bugünün modasının sizden bu kadar müstebidane istediği şey rastgele seçilmiş değildir, bayanlar.. Kulakları saçlardan kurtarmak yüzü çok genç gösterir. Bunun için bugünkü modaya seve seve uyunuz.

Size bu yeni kuvafürlere birinin resmini veriyoruz: Saçlar çok hafif dalgalarla arkaya doğru taranmış ve ensenin bir yanından tek bir bukle halinde başyarak, başın üzerinden geçirilmiş, gene ensede bir kaç bukle ile nihayetlenmiştir.

Bu kuvafür Parisin meşhur kuvafürlerinden İvesin en güzel modellerinden biridir.

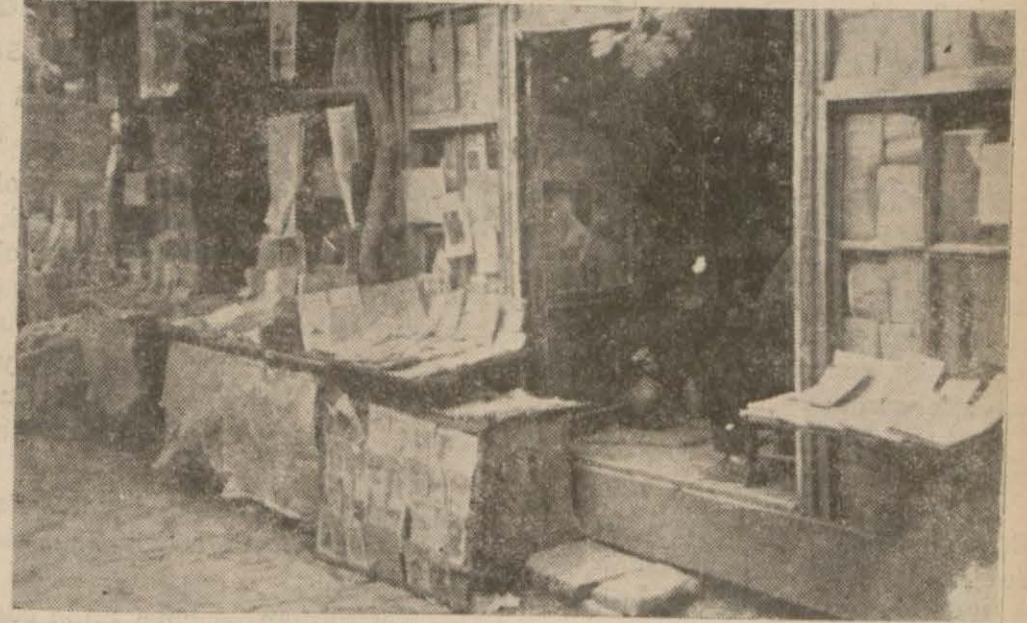

Tayyör içine giyilecek üç bluz
Taftadan Pikeden Krepstatenden

Sahaflar çarşısında bir gezinti

"Kilosu 10 kuruşa kitap, sudan ucuz!,"

İki çuval kitabı yere devirmişler. Orta yerde bir terazî. Sekiz ciltlik bir Serveti Fünun koleksiyonunu ayırttım. 22 kilo geldi. 220 kuruşu çıkarıp uzattım.

Sahaflar çarşısından bir görünüş

Kitapçı dükkânlarını görünce ümid büsbütün kırıldı. Ciltli ciltsiz, karma karışık bir sürü matbuat. Kapları çoktan kaybolmuş, adı unutulmuş mecmualar. İngilizce, almanca, fransızca romanlar. Eski harflerle mektep kitapları. El yazması, taş basması divanlar. İççe, üstüste, altalta yığılmışlar.

Tezgâha istifiler daha korkunç: Üniversitede geçen sene okutulan bir içtimaiyat kitabının yanında mızraklı ilmi mühal, sonra bir Lektür elemanter ve daha sonra yan yana, Yakıcı kadın, Karanlık perisi, Cingöz Recai, Kısası Enbiya, Sinema yıldızları, Ecel köprüsü.

Raflarda kalın kalın kullanılmı kıymeti sıfıra inmiş elli senelik almanca tıbbî eserler. Tavana hevenk hevenk asılmış eski mecmuaların perakende nüshaları.

Bu kitap mahşerinde eski Serveti Fünunları arıyacağım. Şimdi anladınız mı ümidimin niçin kırıldığını.. Maamafih üşenmeden sordum:

— Sizde Serveti Fünun koleksiyonu var mı?

— Bütün koleksiyon yok. Ah olsa. Tam 25 lira eder.

— Yok canım.

İhtiyar kitapçı belli ki içinden:

— İşte kitap kıymeti anlamaz bir cahil daha! diye düşünüyorum. Fakat bana şu cevabı verdi:

— Yok canım ne demek? Kaç tane varsa getir 24 liradan alırım.

Birden durakladı. Yüzüme garip garip bakarak ilâve etti:

— Amma, tabii az kullanılmış, yeni olacak, cildi de sağlam olmalı ha.

Siz koleksiyon mu istiyorsunuz?

— Hayır bazı nüshaları da olsa işimi görür.

Sicimle bağlı kitap tomarlarını oradan oraya taşıdı. Mecmua denklelerini yuvarladı. Yiğmin tâ altından gene sicimle bağlanmış Serveti Fünunları çıkardı. Topu topu on iki tane.

On iki Serveti Fünun nüshasını bu karışıklık arasında nasıl da hatırladı.

Ben Serveti Fünun nüshalarını karıştırırken dükkâne kısa boylu, zayıf, gümüş saçlı bir baston taşıyan ihtiyar bir zat geldi. Dükkancı yeni geleni ihtiramla karşıladı.

Benim satın almak için ayırdığım mecmuaları yere bırakarak sandalyeyi takdim etti. Konuşmağa başladılar.

Kitapçı:

— O kitabı hâlâ bulamadınız mı? diye sordu.

İhtiyar inler gibi cevap verdi:

— Hayır, bulamadım.

— Vah! Vah!

— Vah! Vah ki, vah, vah! Az, buz para değil, binlerce lira.

— A, efendim bu kadar şaşkınlık ta olur mu? Ölenle beraber ölünür mü? Bari siz, göz kulak olsaydınız!

— Ne mümkün. Birader, rahmeti rahmana kavuşunca evin içinde bir kıyamettir koptu. Malım ya, kadın kısmı! Eh, akrabalar da Allah eksikliğini göstermesin çokça. Hemşireler, yeğenler, halalar, teyzeler, refika hep birden feryada başladılar. Vaveylâ günlerce sürdü. Sandığım açtık, tazelandı. Çu-

buklarını çıkardık tekrar başladı. Hele kütüphaneye fiat biçtiğimiz gün ev temellerinden sarsılıyor sandım. Dolaplara, sandıklara bir sürü kitapçı, bir alay komisyoncu, antikacı üşüştü. Biri şunu karıştırırken, öteki bir başkasını açtı. Sakallısı (2000) lira verirken matruş bir delikanlı birdenbire (3000) dedi. Bendeniz şaşırđım. O aralık mı, yoksa o hengâmeden sonra mı kitap kayıplara karıştı. Hâlâ gözümün önündedir. El kadar bir kitapçı. Kab. deri ciltli. İçinde iğri büğrü üç boyahlı resim vardı.

— Boyahlı resim değil. Hâlâ boyahlı resim diyorsunuz. Hâlis Acem minyatürü. Kitap ta Firdevsinin Şehnamesi. İşte o kaybolmasaydı sizin kütüphaneye tam beş altı bin lira ederdi. Malım ya, kitapçılık böyledir. Kıymetli bir kitabı elde etmek için bir sürü kitabı da beraber alırlar. Şimdi ne veriyorlar.

— Şaşırđım kaldım, üç binden içine beş yüze kadar düştü. Dün tekrar biri uğramış. (Haydi inadı bırakın, topuna dört yüz vereyim de şu hurda - vafları alayım) demiş. Ben evde olsaydım alimallah derde girerdi başım. Biradere de tutulmuyor değilim. Be mübarek kişi madem ki göçüp gidecektin. Bunca yıldır kütüphanende sakladığın âsarin kıymetini kulağıma çıldırtırsana. Zaten rahmetli daima böyleydi. Huyu tersti vesselâm.

Beş tane Serveti Fünun mecmuasını beşer kuruştan aldım. Bit pazarına doğru yürüdüm. Bir de baktım. İki çuval kitabı yere devirmişler. Ortada da bir terazî:

— Kilosu on kuruşa baba, sudan ucuz diye bağıryorlar.

Gayri ihtiyarı yaklaştım. Birkaç kişi alâkasız alâkasız bakıyorlar.

Kitap, gazete, risale yığını arasında gözümün oldukça muntazam ciltler ilişti. Bir de acana, ne göreyim. Serveti Fünun koleksiyonu değil mi?

Sevincimi belli etmeden ciltleri ayırttım. Tam 8 cilt. Tartırdım, 22 kilolayıyor. Verdim 220 kuruş aldım.

Yükledim bir küfeciye, meydan muharebeleri kazanmış bir kumandan gibi kitapçıya yaklaştım.

— Bak ahbab! dedim, Serveti Fünunları buldum. Hem ciltli, hem de temiz. Kaça aldım, dersin.

Gözünü kırpmadan:

— Okkasına yedi buçuk veydiysen aldanmadın! demez mi?

— Peki hani, koleksiyonu 25 lira diyardun diyecek oldum.

Kurnaz bir esnaf gülüşile yüzüme bakarak:

— Her şey arz ve talep kaidesine göre değişir delikanlı diye seslendi. Biz burada saman saklıyoruz. Zamanı gelince ekmeke parası çıkarırız diye. Yoksa okka işi yapsak merak etme, memlekette kesekâğıtlardan okuyucuya pek sıra kalmaz!

Şimdi düşünüyorum. Adamin hakkı var. Bütün kitapçılar, köfteci dükkânı açacak olsalar şakasız piyasada kitap kalmıyacak.

Sahaflar çarşısına kültür hayatımızda mümtaz bir yer vermemenin de demek imkânı yok.

MAHKEMELERDE

Yatak odasının kapısında eniştesini öldüren hamal dün muhakeme edildi

Katilin de maktulün de karıları şahitler meyanında idi ikisi de cinayeti görmediklerini, Mehmet Eminin cesedile karşılaştıklarını söylediler, maktulün karısı uyuyormuş, katilin karısı da bayılmış

Eniştesi Mehmet Emine Unkapanın-laki evinde öldüren Talhanın duruşma-na dün ağır cezada başlanmıştır. Suç-lu ufak tefek bir adamdı. Hâkimin su-allerine tereddütsüz cevaplar veriyor-du. Hâkim, ne iş yaptığını, evli olup ol-madığını sordu:

Suçlu — Hamalım ve evliyim. cevabını verdi.

Hâkim — 7 Ağustos gecesi Mehmet Emine bıçakla öldürmüşsün. Nasıl ol-du? Anlat.

Diynce suçlu yutkundu. Gözleri bü-yüdü. Dikkatle hâkime bakarak anlat-mağa başladı.

— Ben ve eniştem aynı evde oturu-ruz. Yalnız odalarımız ayrıdır. O akşam saat dokuzda eve geldim. Yukarıya çık-tım. Sofaya çıkınca eniştemi gördüm. Benim odamdan çıkıyordu. Üzerinde bir don ve kolsuz bir fanilâ vardı. Bir elinde bir lâmba, öteki elinde bir bıçak gördüm. Kapının aralığında içeride karımın baygın bir halde yattığını gör-düm. Eniştem bana «Üzerime gelme» dedi. Mehmet Eminin odama bir fenalık için geldiğini anladım. Kendimi kay-bettim. Üzerine atıldım. Elinden bıça-ğı aldım. Ondaki sonrasını bilmiyorum. Odama girmişim. Dışardan bir çığlık duydum. Tekrar dışarı çıktım. Mehmet Eminin karısı olan kız kardeşimi gör-düm. Mehmet Emin yerde yatıyordu. Karakola haber verdiler. Polisler ge-di. Beni tevkif ettiler.

Müddeiumumî iddiasında, suçun a-

ğır bir tahrik karşısında işlenmiş ol-duğunu tahkikatında tesbit ediyordu.

Bundan sonra aynı evde kiracı ola-rak oturan Muhsine şahit olarak çağır-ılmıştır. Muhsine aynı evin alt katın-da oturduğunu bir feryat duyarak yukarı çıktığını, Talhanın kapısı önünde Mehmet Eminin cesedini gördüğünü söylemiştir.

Talhanın karısı Saima de şahit ola-rak çağırılmış, o da hâdiseyi şu şekil-de anlatmıştır:

— Yatıyordum. Mehmet Emin oda-ma girdi. Yatağma doğru yürüdü. Üs-tüne atıldı. Elinde bir bıçak vardı. Ben bayılmışım. Aklım başıma gelince Meh-met Emine ölmüş gördüm.

Hâkim — Başka defa sana gelmiş miydi?

— Hayır.

Mehmet Eminin karısı Perizat ta şahitler meyanında idi. Perizat vakayı şöyle anlattı:

— Kocam Mehmet Eminle akşam be-raber yattık. O yorganın üstüne uzan-dı. Sonra ben dalmışım. Biraz sonra u-yandım. Baktım. Kocam yok. Hemen dışarı çıktım. Kocamı Ağabeyimin o-dası önünde ölmüş gördüm.

Bundan sonra suçlu, Mehmet Eminin gözü dışarıda bir erkek olduğunu, bu-nu isbat edeceğini söylemiş, birtakım şahitler göstermiş, muhakeme şahitle-rin dinlenmesi için başka güne kalmış-tır.

Kurşun hırsızı

Cami önünde oynayan çocuklara kamasını göstererek korkutmuş, sonra da kurşunları çalmış

Dün ikinci cezada bir hırsızlık dava-sı görülmüştür. Maznun Çarşamba camii-nin kurşun ve seccadelerini çalma-ğa teşebbüs eden Diyamandı isminde bir gençtir.

Şahit olarak sekiz yaşında küçük Melâhat çağırıldı. Melâhat bildiklerini herkesin takdiri önünde çığır pıtır şö-y-le anlattı:

— Bir hafta hep camiin önünde oy-

Yeni Türkiyenin Doğuşu

Memleketimiz hakkında İngilizce yeni bir eser neşredildi

İstanbulda ve Türkiyenin diğer bel-li başlı şehirlerinde senelerce ikamet eden Sir Harry Luke memleketimiz hakkında bir kitap yazmıştır.

Yeni Türkiyenin doğuşunu eserinde anlatan İngiliz muharriri, meşrutiyetin ilânından bugüne kadar memleketimizin geçirdiği muhtelif siyasi safhalara da temas etmektedir.

Muharrir, İttihad ve Terakkinin si-yası programını tahlil ettikten sonra umumî harpten sonra Türkiyede nasyonalizm cereyanlarının kuvvetlendiğini, 1919 da Yunan ordularının İzmir çıkılması, Türkün kaybolmuş sanılan zindeliğini harekete getirdiğini, millî galeyanı coşturduğunu ve nasyonalizm ruhunu yarattığını yazmaktadır.

Sir Harry Luke, Yunanlıların 15 mayıs 1919 da İzmir girdiği ve 19 mayısta Atatürkün Samsuna ayak bastığı andan itibaren itilâf devletle-rinin karşılarında nasıl kuvvetli bir şahsiyet bulunduğunu anlamadıkları-nı, bilhassa kaydetmektedir.

Muharrir, Lozan muahedesile Türkiyede yapılan hamleleri ve değişiklikleri de teferrüatle anlatmaktadır.

Bu adam geldi, kamasını çıkardı. Sildi. Biz korktuk. Camie yak-laştı. Ucu kıvrık bir şeyle camiin kapı-sını açtı. İçeri girdi. Bu sırada İmam İsmail geldi. Hırsız onu görünce camiin penceresinden atladı. Kaçtı.

Sevimli ve küçük Melâhatın tane tane ve muntazam ifadesi herkeste takdir uyandırdı. Melâhatın sonra İh-san çağırıldı. O da o yolda şahadet etti. Muhakeme, vakayı gören diğer iki ki-şinin de şahit olarak celbi için başka güne bırakıldı.

Ali Şefik hakkındaki tahkikat

Beyoğlu Altıncı Noterliğinde memur İken bir alım satım işinde sahte senet tanzim etmekten suçlu Ali Şefik hak-kındaki tahkikata Müddeiumumîlik birinci tetkik dairesinde devam edilmektedir. Ali Şefik'in bu suçunu noterlikte iki sene evvel çalışırken işlediği ve bazı yolsuz hareketleri üzerine noterlikte-ki vazifesine nihayet verildiği de anlaşılmıştır.

Yeni zabıta romanımız

(saat 4 ile 7 arasında) nın başlaması münasebetile Amerika zabıtası hakkında malûmat

Üç dört ay evvel Paristen Ameri-kaya bir gazeteci hey'eti gitmişti.

O zaman halk düşmanı ilân edilen bir çetenin sokak ortasında güpegün-düz adam asıp kestiği, ve tutulmadan kaçıp gittiği günlerdi.

Avrupa gazetelerinde de Amerika-nın polis teşkilâtından istihfafla bah-seden yazılar çıkıyordu.

Amerikalılar memleketlerine gelen Fransız gazetecilerini, Nevyork Polis müdüriyetinin büyük binasını gezme-ğe çağırıldılar. Bu bina gezildi ve bu gezi de Fransız gazetecileri için sonu gelmeyen bir hayretin kaynağı oldu.

★

Meslekdaşlarımızı çini döşeli çıplak bir salona çıkarmışlardı. Bu salonun bir duvarında Nevyork şehrinin büyük bir haritası asılıydı. Haritanın önünde de nöbetçi bir memur duruyordu.

Meslekdaşlarımıza anlattılar:

— Haritaya bakınız. Küçük küçük murabbalara ayrılmıştır. Her murab-ban üzerinde kırmızı mürekkeple yazılmış bir numara vardır. Bu numara, o murabba içinde nöbet bekleyen radyolu otomobilin numarasıdır. Herhan-gi bir sokaktan imdat mı istenildi, derhal bu daireye telefon edilir. Nöbetçi memur o sokağın hangi murabbaa i-sabet ettiğini haritadan bulur, nöbetçi otomobilin numarasına bakar, derhal telefona yapışır. Bu telefon radyo da-iresine bağlıdır. Radyo dairesi memurdan işittiğini hemen radyo ile iste-nilen otomobile verir. Otomobil de derhal emredilen yere koşar. Polisin imdat işaretini aldığından itibaren söylenilen yere gitmesi arasında geçecek müddet azamî üç dakikadır...

Bu izahatı veren memur gazeteci-lere sordu:

— Bir deneme yapmak ister misiniz?

Meslekdaşlarımız mütecessisler: — Evet, dediler.

Arkadaşlarından biri tenbellik etmiş, otelde kalmıştı. Adresini verdiler. Nöbetçi memur harekete geçti. Gazete-cinin oturduğu otele en yakın olan polis otomobilinin söylenen yere gitmesi, tenbel gazeteciye tutup polis müdiri-

Amerikadaki zabıta otomobilleri radyo tertibatı ile merkeze merbut oldukları için, onların hareketini plân üzerinde daima takip etmek mümkündür.

yetine getirmesi arasında tam 6 dakika geçti..

★

Fransız gazetecileri Amerika poli-sine hiç değilse sür'at noktasından istihfafla bakmayı unuttular..

Okuyucularımıza (4 ile 7 yedi arası) ismi altında takdim etmeye başla-yacağımız satırlar işte bu memlekette geçmiş bir hâdisenin hikâyesidir. Oku-yucularımız bu satırları okurlarken fen hududunun son noktasına varmış bir memleketin bu sahada nasıl çalış-tığını öğretmiş, aynı zamanda son derece meraklı bir hâdisenin içine girmiş olacaktırlar.

Tezgâhlarımızda yapılan ilk vapur

Şirketi Hayriyenin kendi tezgâhlarında yaptırmakla olduğu ilk geminin montajına hafta içinde başlanacak ve geminin iskeleti kurulmuş olacaktır. Elde mevcut makinelerle bu gemiler yapılabileceğinden Avrupaya yeniden makine ısmarlanmayacak yalnız kazanlar dışarıdan getirilecektir. Tezgâhta bulunan ilk geminin mayısta suya indirilmesi kararlaştırılmış bulunduğundan ona göre çalışılmaktadır.

"Son Posta,,nın edebi tefrikası: I

Yazanı Muazzoz Tahsin Berkant

Odanın kapısından başını uzatınca, Muallâ'nın ciddi ve ağır gözleri son-suz tatlı bir sevgile doldu.

Bahçenin gölgeliklerinden gelen ve akşamın alaca karanlığıyla beraber o-dayı kaplıyan loşluk içinde Bediyanın kıvrık sarı başı Rambrandin tablolarındaki parlak başları andırıyordu.

Muallâ, ayaklarının ucuna besarak yaklaştı ve piyanonun loşlukta büsbütün parlayan beyaz tuşları üstünde ses çıkarmadan parmaklarını oynatan sa-rışın genç kızın arkasında ayakta dur-du.

Bedia ne yapıyordu? Gözleri karşı-sındaki notanın seçilmez işaretlerin-de.. Elleri fil dişlerine dokunmadan çaldığı piyanoda.. Bütün benliği bu çaldıktan duyduğu senfonide..

Bu güzel sarı baş, kendi ruhunun sesini dinliyordu belki... Ve Muallâ onu uyandırmaktan korkuyormuş gi-bi gerisin geriye dönerek kapıdan çık-mak istedi. Ayağı bir yere mi takıl-dı? Elindeki kâğıt buruşarak bir ses mi çıkardı? Ne oldu da lâcivert gözler daldığı derinliklerden çıkıverdiler?

Şen bir çocuk sesi:

— Muallâ.. teyze... diye seslendi.. Odadan çıkmak üzere olan genç kız ümsiyerek başını çevirdi.

— Ne yapıyordun öyle?

— Görüyorsun ya, piyano çalışı-yordum.

İkisi de gülerlek birbirlerine yakla-şmışlardı.

— Bu nasıl çalışma yavrucuğum? Evde ses sada yok.

— Seni odanda çalışırken rahatsız etmek istemediğim zamanlar ben böy-le sessizce piyano çalmak çaresini bul-dum.

— Ben çalışmıyordum. Bak, gene gazeteye bir ilân hazırlamak için o-dama kapanmıştım.

Bunu söylerken elindeki kâğıdı gös-teriyor, gözleriyle yeğeninden bir ce-vap bekliyordu.

Bedia kâğıdı almış, bir kolunu tey-zesinin beline doluyarak onu işığa doğ-ru sürüklemeye başlamıştı.

— Ne ise, bir defa olsun sözünde durdun... Bakalım bu yazdığın ilân da gene ötekiler gibi sönük ve cansız mı? Şimdiye kadar gazetelere iş aramak için gönderdiğin yazıları bana göster-seydin çoktan bir vazife bulmuşsun sen.

— Yanılıyorsun küçüğüm, artık müesseseler hep elinde üniversite ve-ya hiç olmazsa lise diploması olan me-murları istiyorlar. Bizim gibi ihtiyar-

lara, eski zamanda evinde okumuş ol-an kızlara artık önem veren yok.

— İhtiyarlara mı? Güleyim biraz... Bu sözü söylerken utan baril Otuz ya-şında ve senin gibi güzel bir kıza ihti-yar demek için insan bunak veya kör olmalı!

Diplomaya gelince, senin tahsilin yüzlerce diplomalı kızla yarışa gire-cek kadar yüksektir amma, ne yapay-ım ki sen kendini satmasını bilmi-yorsun.

— Satmak mı? Gene çirkin sözlere başladın.

— Hayır teyze, hayır, sözümü ge-ri alıyorum. Satmak değil, kendini ol-duğün gibi göstermek diyecektim.

Bunu söylerken masanın başına o-turmuş, elindeki kâğıdı okumağa baş-lamıştı.

Muallâ pencereye yaklaştı. Gözleri bahçenin uzak ve gölgeli karanlığına dalarken düşünüyordu:

— Daha bir ay işsiz kalırsam bu son kulübemizi de satmak lâzım gelecek... Konağın haremlik tarafını alan Bay İhsan ne zamandır: «Selâmlık tarafı-nı da satsanız a!» diye ısrar edip duru-yor. Bu son yerimizi de satarsak ne yaparız, nerede otururuz? Kırımızı nasıl veririz? Bedia tekrar hastalanır-sa onu tedavi için nereye ve kime baş-vururum?

Zavallı düşüncelerine o kadar dal-mıştı ki arkasında birdenbire bir bom-ba gibi patlayan şen ses onda çılğın bir korku uyandırdı.

— Hayır, hayır, gene bütün bildi-ğin ve yapabildiğin şeyleri yazmamış-sın. Bu defa kabil değil bunu gazeteye

göndermem. Kendim bir tane yazaca-ğım.

Muallâ yorgun ve ümitsiz bir gü-lümseme ile yeğenine yaklaştı.

— Peki, peki, telâş etmeden iste-diğin gibi yaz! Bu zamanda işsiz ka-lan bir kadına, hattâ senin yapacağın reklâmlarla bile çalışacak bir yer bul-unursa şaşarım... Meğer ki insanda büyük bir talih olmalı!

Bedia teyzesini dinlemiyordu. Sarı baş omuzuna doğru eğilmiş, doktora imtihanına bir tez hazırlıyormuş gibi kendinden geçerek kaşlarını çatmış, yazıyordu:

«Türkçe, Fransızca ve Almanca'yı pek iyi bilen, bu üç dilde tercüme yapma-ğa ve makinede yazmağa muktedir ve sekiz sene bir ecnebi müessesede ça-alışmış, dakikada 150 kelime stenografi yazan ciddi bir Bayan iş arıyor. Elin-de referansları vardır. Gazetemize (D) «rümüzle müracaat.»

— Bediaçığım, Almanca tercüme yapmasını artık beceremem sanıyo-rum. Seneler var ki bunu yapmadım. Sonra stenografi için de dakikada 100 kelime demiyelim mi? Referanslara gelince, yalnız yanında sekiz sene çalıştığım eski direktörümün bir kâğı-dından başka elimde bir vesikam yok...

— Ne kadar korkaksın. Seni sene-lerdenberi hayata atılmış bir kadın de-ğil, dünyayı hiç anlamamış on beş ya-şında küçük bir kız sanıyorum. Ben senin kadar Almanca bilmiş olsam, or-talığı «Alman'ım!» diye aldatırdım.

Güldüler...

Sonra Muallâ kaşlarını çatarak ye-ğenine baktı.

— Az kaldı unutuyordum. «İstan-

bulda iş arıyor» demelisin...

— Niçin teyze? Artık senin Ana-doluya gitmende bir mahzur kalmadı. Ben yirmi yaşında kocaman bir insa-nım ve iki sene sonra avukat çıkaca-ğım.. hem...

Bediyanın sesi boğazında kaldı. Tey-zesinin gözlerinden yanaklarına doğ-ru kayan iki damla yaş onu altüst et-mişti.

— Teyzeciğim!

Diyerek ona yaklaştı ve bir sâniye içinde siyah saçlarla sarı saçlar birbi-rinin içinde dalgalandı.

— Bir daha bana: «Beni bırak da git!» demeyeceğine yemin et!

— Yemin ediyorum teyze! Sen de anneme yemin etmişin değil mi? Ona ölürken «Bedia'yı gelin etmeden onun yanından ayrılmıyacağım!» demişsin değil mi? Zavallı Muallâçığım.. sana ben «anacağım» demeliyim.

★

— Muallâ, yemeği yer yemez odana çıkma kuzum. Bu gece öyle neş'eliyim ki senin çatık kaşlarını bile açacağım.

— Benim kaşlarım çatık mı?

— Bu gece sende dünyadan uzak-laşmış bir hal var... Haydi bahçeye çı-kalım.

— Çocuksun hâlâ sen... Konakla beraber bahçeyi de sattığımızı ve artık bu oturduğumuz dört odalı daireden başka yerde dolaşmağa hakkımız ol-madığını vakit vakit unutuyorsun.

— Hayır, bu büyük acıyı unutu-muyum hiç? Fakat iyi bak ağaçlar bu gece ay ışığı altında nasıl yaniyorlar.

(Arkası var)

İTTİHAD ve TARAKKİDE ONSENE

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

İttihat ve Tarakki neydi?

Telât Paşa, tatlı ve zeki bakışlı gözlerle gözlerime bakarak "İttihat ve Tarakki ne midir? Şimdi bunu da nereden çıkardın. Ne olduğunu ben de pek iyi bilmiyorum ama idaresi pek müşkül bir şey!" dedi

- 1 -

Sade yaşayışlı, sade tabiatlı bir adam, Talât paşa, o gün de, ekseriya yaptığı gibi, merkezi umumide, ekmek, peynir, kavundan ibaret olan öğle yemeğini yiyordu. 917 senesinin yazında idik; ben de ekseriya o saatlerde merkezi umumiyeye giderdim. Bütün Osmanlı imparatorluğunun, bizim, hepimizin mukadderatımız büyük Alman karargâhı umumisine bağlanmış, sürüklenip gidiyorduk.

İçeri girdiğim zaman bir yandan kavunu bitirmekle meşgul olan Talât paşa, bir yandan düşünceli gözlerini bana çevirerek:

— Gel bakalım, Muhittin, dedi.

Karşısında oturdum. Şundan bundan sualler sordu. Biraz konuştuk. Sonra bir lâhza sükût oldu. Ben, o sırada konuşulan günlük şeylerden büsbütün uzak, sadrazamın zihninden o sırada geçen şeylere büsbütün yabancı, damdan düşer gibi, bir sual sordum:

— Paşam, dedim, «İttihat ve Terakki» nedir?

Bu sual benim zihnimde mütemadiyen kıvrılıp duran, gittikçe beynime batan müziç bir burgunun tesiri altında sorulmuştu. Ben bu suali kendi kendime kaç yüz defa sormuş, gene kendi kendime türlü türlü cevaplar vermiş, fakat, zihnimdeki düğümü çözememişim. Çoktandır, bunu bir kere de İttihat Terakkinin en eski ve en yüksek adamına sormak istiyordum. Sorma fikri, bu anlama ihtiyacı zihnimde o kadar yer etmişti ki bugün böyle bir lâhza fırsat bulunca, hiç bir münasebet yokken, hakikaten damdan düşercesine, ağızdan bu sual dökülürdü.

Talât paşa, tatlı ve zeki bakışlı gözlerle gözlerime bakarak tebessümle:

— İttihat ve Terakki ne midir? Şimdi bunu da nereden çıkardın? dedi ve sonra, bir lâhza düşünerek, ukalâlığı hiç sevmiyen sade tavrile ilâve etti:

— Ne olduğunu ben de pek bilmiyorum... Ama, dedi, idaresi pek müşkül bir şey!

Sonra bana niçin sorduğumu sordu. Bunu Talât Paşaya izah etmek uzun olacaktı, sıklımdım. Bereket versin ki bu sırada Ziya Gök Alp içeri girdi. Talât Paşa, onu görünce, benden cevap beklemeğe lüzum görmiyerek:

— Hah, işte bizim hoca geldi, ona sor, böyle şeylerden ben anlamam, o anlar!

Dedi. Sonra benim sorduğum suali Gök Alpa o tekrar etti. Gök Alp ta yakın bir koltuğa yerleşti ve boynunu bir tarafa eğerek, bir müddet düştükten sonra:

— İttihat ve Terakki Türk milletinin ruhandan kopmuş bir mefkûre hamlesidir.

Cevabını verdi. Sonra bu defa da suali niçin sorduğumu sordu. Derdimi tarih ve içtimaiyata ilim gözile bakan bir adama anlatmak daha kolaydı. Bir kaç kelime ile izahat verdim; o da sustu ve, şüphesiz, o da benim gibi zihninde tahliller yapmaya başlayarak düşünmeğe daldı.

★

Hasta ve mahkûm bir imparatorluğun son ve talihsiz doktoru olan «İttihat ve Terakki» nin, tarihi bir âmil ve içtimai bir teşekkül olmak bakımından ne olduğunu anlamak hissi bende daha ilk günlerden itibaren hareket gelmiş bir merak halinde idi. Benim gibi bir fikir adamı için gençliğinin en taze kuvvetlerini içinde sarfettiği bu

Sadrazam Talât Paşa

tarihî teşekkülün siyasi ve içtimai manasını tam anlamak arzusu kadar tabii bir şey olamaz. Bu asırda belki de budalalık sayılacak dereceye kadar idealist bir ruh ile, cemiyetin defterde kaydı, mihrapta yemini olmıyan, fisebilillah gayretli bir taraftarı oldum ve bir gün gelip almıza kara bir «İttihatçı» damgası vurulacağını pek iyi bildiğim halde, gene vazifemi tamamen ifaya çalıştım. Bir işe bu kadar idealist bir hisle bağlanmış her düşünün adam onun ne olduğunu anlamayı elbet merak eder ve bu merak ile tahlilden terkibe ve terkipten tahlile geçerek mütemadiyen zihnini yorar. Bunun için bu sual senelerce zihnimi işgal etmişti. Tarihi anlamak, iyi veya fena, yaptığımız işlerin manasını bilmek için, her şeyden evvel, bu sualin cevabını vermek lâzımdı. Bir imparatorluğun yıkılışı, bunun yerine bin müşkülât ile, bin emekle bir Türk Cumhuriyeti kuruluşu, küçük bir şey değildir; 908 den 922 ye kadar tam on beş sene mütemadi bir mücadele ile geçen bir tarih devri, yüz binlerce insanın kanına, canına, servetine mal oldu. Bu devri yaşamış, içinde amelelik etmiş olan bizler eğer bütün vukuâtın ince bir tahlilini ve bu tahlil üzerine kurulmuş umumî ve sağlam bir terkipten yapamazsak nereden gelip nereye gitmekte olduğumuzu tamam anlayamayız.

«İttihat ve Terakki» bugün siyasi ve içtimai tarihimizin müzesine nakledilmiş bir varlıktır. İnsan bir şeyin ne olduğunu iyi anlamak için evvelâ onun içinden çıkıya muhtaçtır. Bundan dolayı, İttihat ve Terakki'yi o zaman anlamak daha müşküldü. Sonradan daha iyi anlar oldum. Şimdi ise, siyasi ihtirastardan, senelerle uzaklaşmış olduğu için onu hem anlamak ve hem anlatmak daha kolay, hem de bir vazifedir.

Birisi hareket lideri, diğeri nazariyecisi başısı olan bu iki ittihatçıya o gün İttihat ve Terakki'nin ne olduğunu

sormam için son zamanlarda benim için ayrıca mühim bir sebep de hâsıl olmuştu. İttihat ve Terakki namına dört senedir başmuharrir sıfatile siyasi faaliyetini idare ettiğim «Tanin» o sıralarda sönük bir gazete olmuştu. Harbin uzamasının ve ortaya bir de ağızdan ağıza dolaşan yarı haklı, yarı haksız sunistimal hikâyelerinin yavaş yavaş İttihat ve Terakki'ye karşı uyardığı antipati'nin ve nihayet herkesin daha ziyade tasarrufkâr olmak mecburiyetini hissetmesinin satışlarında 1000 - 1500 nüsha kadar azalmak suretile kendisini göstermişti. Bunun o sıralarda merkezi umumide konuşulmuş olduğuna bana bazılarının söyledikleri sözlerden anlıyordum.

O sırada «Millî Mecmua» ile İttihat ve Terakki için bir mana ve bir renk icadına çalışan Ziya Gök Alp, bir gün bana «Şu gazeteye bir renk vermeme» tavsiye etmişti. Kendisi ile münakaşa etmek istemediğim için, kısaca, «hangisi renk?» diye sormakla iktifa etmiş, o da renk vermenin ne demek olduğunu bildiği ve bana muayyen bir renk tavsiye edebileceği bir vaziyette bulunmadığı için bu mesele üzerinde ısrar edememişti. Aynı kelimelerle aynı tavsiyeleri bana kısa fasılalarla doktor Resuhi, doktor Nâzım gibi merkezi umumî azaları da tekrarlamış oldukları için, kendi kendimi kontrol mecburiyetini hissediyordum. İttihat ve Terakkinin bâriz bir rengi ve bâriz bir manası vardı da ben bunu bilmediğim yahud anlayamadığım için gazeteyi o renge boyayıp daha câzib yapamıyordum idim? Düşünme tarzlarında sekter ve ekseriya, hâdiseleri yalnız bir taraflı görmeğe mütemayil olan merkezi umumî azaları arasında «Tanin» in renksizliği fikrinin bilâhara yayılacağı tahmin ettiğim için şimdi «İttihat ve Terakki» nin manasını tetkik meselesine biraz da bu noktadan hususî bir alâkadarlık gösteriyordum.

(Arkası var)

"Son Posta", nın tefriki : 1

A. R.

Ateş!... Ses duyulur duyulmaz genç adam yüksekten atılmış bir külçe halinde, söğüt ağacının dibine yuvarlandı

Cemil, kimdir?

Cemil, eski (üçüncü ordu) nun yetiştirdiği bir zabittir. Rumeli Balkanlarında, eşkiya takiplerinde, emsalsiz kahramanlıklarla temayüz etmiştir.

Cemil, Genç ve güzel olduğu için, kadınlar tarafından daima çığınca sevilmiş, bir çok macera geçirmiştir.

Bir müsademede, yaralanarak İstanbul'a gelmiş; bu aşk maceraları, burada da devam etmiştir.

Bu sırada, Cemil bir saraylıyı sevmiştir. Aynı zamanda, bir sultanla da karşı karşıya gelmiştir. Fakat Cemil, saraylıyı sultana tercih etmiştir. Ve bu yüzden de, sultanın husumetini celbeylemiştir.

Cemil, (Yemen) e sürgün gitmiştir. Orada da bir çok kahramanca işlere girişmiştir. Lâkin bu sırada bir yanlışlığa kurban olmuştur. Tam kurşuna dizileceği zaman, bir mucize ile kurtulmuştur.

Cemil'in bu fedakârlıkları takdir edilmiş, meşrutiyetin ilânından sonra, rütbesi terfi edilerek İstanbul'a getirilmiştir. Ve, Yemende başlayan son aşkı da, İstanbulda mes'ut bir izdivaçla neticelenmiştir.

Fakat sonra... Beraber okuyalım.

— Vay, Cemil..

— A a a.. olur şey, değil.. sen misin Ali?..

Diye bağırıyorlar. Birbirlerine sarılıyorlar. Öpüşmeye başladılar.

Başları, kazmat (1) in alçak tavanına dokunuyordu. Dışarıda, sert bir rüzgârın sesi, kudurmuş kurt gibi uğulduyordu. Tipinin savurduğu kar parçaları, kazmatın çadır bezinden ibaret olan kapısından içeri giriyordu. Ocakta; eğri büğrü yaş çarpılardan müziç bir duman tütüyor; cılız bir ateş kıvılcımlanıyordu.

Cemil, bağıra bağıra söyleniyordu:

— Hay, Allah... Öleceğim aklıma gelirdi de.. sana buralarda rastgeleceğim, rüzgâr gibi bile zihnimden geçmezdi...E, otur bakalım şuraya.. ama da üşümüşsün.

Ali, Cemil'in gösterdiği portatif karyolaya otururken, dişleri çarpa çarpa cevap veriyordu:

— Üşümek de, söz mü?.. Dondum.

Geberdim.

— Pekâlâ.. ne arıyorsun buralarda?..

— Sen, ne arıyorsan, ben de onu arıyorum... Ne yaparsın, birader?.. Kader.. kısmet.

— Canım!.. Kader, kısmet; bizim gibi kimi kimsesi olmıyanlar içindir... Halbuki, senin gibi ordu dairesi müdürünün...

— Ay, haberin yok mu?..

— Neden?..

— Biz, işi berbad ettik... Aramız fena halde açıldı. Şimdi birbirimize kurşun atıyoruz.

— Deme, yahu.

— Evet.

— Şimdi beni, sürüm sürüm süründürüyorlar. İki ayda, üç karargâh değiştirttiler.

— Yok canım. Aman anlat, şu meseleyi?..

— Uzun hikâye.. şimdi dursun... Nasıl olsa, bir iki gün buradayım. Anlatırım. E, sen söyle bakalım?.. Ne halde sin?.. Ah, kâfir oğlan.. vallahi, daha hâlâ eski Cemilisin.. gençliğin, güzelliğinin, bütün taravetin üstünde... Her halde, hayatından memnunsun.

— Hayattan memnun olabilmek için, bir hayli idman yapmak.. teessür ve ıztırab veren şeylere ehemmiyet vermemeğe çalışmak, kâfi... Bilirsin ki, bu da benim âdetimdir... Evet. Hayattan memnunum. Binbaşı oldum. İş-

(1) Kış harplerinde barınmak için, toprağın içine oyulan izbe.

te şimdi burada da (198) inci alaya kumanda ediyorum. Hayatta, bir tek dikili ağacım kalmadı. Yek başına, yek mızrak... Dünyada, bundan büyük sadet olur mu?..

— Anlamadım.. hani senin o Arab kızın?..

Dışardaki sert rüzgâr, kapıdaki çadır bezini daha kuvvetle savurdu. Bu küçükük kazmatın içinde, billürleşmiş kar parçaları uçtu.

Cemil; başını, acı acı tüten ocağa çevirdi. Parmaklarının ucu ile gözlerini oğuştururken, söyledi:

— Şimdilik, sen de o bahsi açma... Ocak, fena halde tütüyor. Bir taraftan bu mel'un kasırğa.. bir taraftan da, çarpılar yaş.. insanın gözlerini yakıyor... Hay Allah.. sevinçten, sana çay söylemeyi unuttum. Hele, bir sigara yak bakalım.

Binbaşı Cemil, kaymakam Aliye bir sigara verdi. Sonra, başını kapıdan tarafa çevirerek; âmir ve mütehakkım bir sesle, seslendi:

— Posta!..

Ve.. bu izbenin kapısından başını uzatan, nefere emir verdi:

— Çabuk oğlum.. bize iki çay.

★

Hizmetçi neferi, iki buklüm içeri girdi. Elindeki buğulanmış çay bardaklarını, ocağın yanındaki bomba sandığının üzerine koyarken, muztarîh bir sesle, seslendi:

— Efendim!.. Hani, o adamı getiriyorlar.

— Hangi adamı, Mehmet?..

— Hani, o.. kurşuna dizilecek adamı.

Ali, yerinden fırladı:

— Kurşuna dizilecek adam mı?.. Bu da nesi?..

— Bu da, başkumandanlık zafer marşının aranağmesi.

— Vallahi anlamadım.

— Acele etme. Buraya düştün mü, düşmedin mi?.. Daha, çok şeyler anlarsın... Hadi, çabuk çayını iç de, gidelim.

İkisi de susmuşlardı. İkisi de, başlarını önelerine eğmiş; düşünüyorlardı. Sadece, mihaniki bir hareketle sık sık çay bardaklarını dudaklarına götürüyorlardı.. bakışları, derin derin yerlere saplanarak, uzun yudumlarla bardaklarındaki çayı içiyorlardı.

Cemil, kin ile parlıyan gözlerini, kazmatın loş duvarlarında gezdirdi.

— Aaaah... ah... Cephede.. düşman karşısında olmasaydık.

Dedi.

Kaymakam Ali, dalgın ve düşünceli bir tavrıla, Cemil'in düşüncesini öğrenmek istemişti.

— Ne yapardın?..

Cemil, acı bir gülüşle başını sallıyarak cevap verdi:

— Ne mi yapardım?..

Hizmet neferi, kapıdaki perdeyi aralayarak korkak bir sesle:

— Geldiler, efendim.

Dedi.

Cemil, elindeki çay bardağını öfke ile bomba sandığının üzerine koyarken söyledi:

— Ne mi yapardım?.. Bugün, onu bile düşünecek vaziyette değiliz... Hadi; kalk. Çıkalım. Şu faciaya biz de şahid olalım.

Sür'atle gocuğunu sırtına geçirdi. Aynı suretle gocuğunu giyen kaymakam Aliye yardım etti. İki buklüm, eğilerek kapıyı geçti.

Rüzgâr, aynı sertlikle esiyordu. Karzereleleri havalanıyor, göz kamaştırıcı pırıltılarla uçuşuyordu... Yüz adım kadar ilerde; kör bir derenin kenarındaki cılız söğütüğün önünde, küçükük bir kalabalık görünüyordu.

(Arkası var)

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefrikası: 105

Fakat bu düşmanlıkta ne benim, ne anamın şahsî bir kini, garazı yok.. Sizin âleminize olan düşmanlığın bir zerresi de size ait... İşte o kadar..

Seyfi Bey başını duvardaki resimlere çevirdi. Gülümsedi:

— Bu resimlerin buraya niçin asılmış olduğunu şimdi daha iyi anladım.. Üçünü de tanımam. Amma bir tanesini iyi tanırım.. Sen mahvolmuş bir delikanlısın.. yazık..

Durdu. Mühim ve dehşetli bir fedakârlık yapıyormuş gibi:

— Fakat ne olursa olsun, dedi. Seni, sana rağmen kurtaracağım..

Tekrar masaya yaklaştı. Gözlerini Ömerin gözlerine dikti:

— Sen, dedi, benim kanımdansın.. Damarlarındaki kan benim kanımdır..

Ömer, gözlerini Seyfi Beyin gözlerinden çekmeksizin cevap verdi:

— Kan Konuşmaz, Seyfi Bey.. Ben Nuri ustanın oğluyum.. Ben size düşman bir dünyanın çocuğuyum..

Seyfi bey Ömerin yüzüne sert sert baktı:

— Sen mahvolmuş bir adamsın, dedi.. benim kanımdan değilsin.. doğru.. Biz düşmanız.. doğru.. seni bir sinek gibi ezmesini bilirim.. görüşü..

Ve Seyfi bey ertesi günden itibaren «görüşmeğe» başladı. Ömer yazıhanesinde yokken iki lâciverd muşambalı adamın kapıcıya kim olduklarını söyleyerek içeri girdiklerini ve evrakını, kitaplarını araştırdıklarını, duvardaki resimlere bakıp not aldıklarını öğrenildi..

Derhal müdüriyete gitti. Kendisine: «Aleyhinde bir ihbar olduğunu, onun için yazıhanesinde tahriyat yapıldığını» söylediler..

Mahkemenin son celsesi açıldığı gün salon hincanlık kalabalıktı. İlk celseden sonra mahkemeye hiç gelmemiş olan Seyfi Bey bile son celseye girmiş, maznun mevkiine oturmuştu. Karşı tarafta maznunun avukatı olan Şüheylânın babası, yer almıştı.

Ömer iddiasını Şüheylânın babası da müvekkili namına müdafaasını yapacaktı.

Ömer ilkönce titreyen, sonra yavaş yavaş açılan gürleşen ve zaman zaman bağırarak bir sesle davasını teşrih etmeğe başladı.

Dinleyiciler arasında Sait Amca, Selâmi, bir hayli tütüncü ahbap ve Gülizar vardı.

Bütün salon genç avukatın birer çekiç gibi çınlayan itham cümleleriyle sarsılırken, Seyfi bey asabiyetini gizlemeğe çalışarak seyircilere bakıyordu. Ve birdenbire sapsarı yüzü kıpkırmızı oldu.

Gülizari görmüştü. Bir an, göz göze geldiler. Gülizar şaşırmadı, kızarmadı, başını çevirmedi. Dimdik, bakıyor. Gözlerinde tuhaf, Seyfi beyin bir türlü kavrayamadığı manâlar vardı.

Şüheylânın babası da müdafaasını bitirdikten sonra, hey'eti hâkime müzakereye çekildiler.

Yarım saat sonra karar okundu: Seyfi Bey, kazayı işlediği ve olacaktır.

esnada sarhoş olduğu sabit olduğundan, bir sene hapse ve 200 lira para cezasile 2500 lira tazminata mahkûm edildi.

Ahbaplar memnun. Koridorda Ömeri tebrik ediyorlar. Biraz ötede sapsarı yüzile Şüheylâ duruyor. Yanında Seyfi Beyin kızı da var.

Tam bu sırada jandarmaların arasında Seyfi Bey görüldü. Gülizarla karşı karşıya geldiler.

Seyfi Bey bu eski halâyığının yüzüne tükürür gibi bağırdı:

— Piçinin becerdiği marifete gülüyorsun değil mi? Ka..

Ve sözünü bitiremedi.

Müthiş bir şaklama. Ömerin eli Seyfi beyin yumuşak yanağına indi.

Ömerin babasile son münasebeti, babasile son teması bu oldu.

Sona geldik. Daha doğrusu bizim anlattığımız hikâye bu kâğıtların üstünde sona erdi. Kâğıdın dışında hikâye uzayıp gidiyor.

SON

Noter Selâhattinin muhakemesi

İhtilâs edilen paranın 30674 lira 94 kuruş olduğu anlaşılıyor

Beyoğlu birinci noteri Salâhaddin'in duruşmasına dün Ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Ehli vukuf raporuna nazaran noterin harç pullarından 3647 lira, belediye pullarından da 27027 lira 94 kuruş zimmetine geçirdiği anlaşılmıştır. Noter Salâhattin ehli vukuf raporuna itiraz etmiştir. Muhakeme ehli vukufun celbedilerek dinlenmesi için başka güne bırakılmıştır.

Beyoğlu Altıncı Noterinin bir tanzihî

Son Posta gazetesinde (Bir Sahte -kârlık) başlığı altında Beyoğlu Altıncı Noterlik dairesi memurlarından Ali Şefik'in tevkif edildiğine ve meydara çıkarılan bir sahtekârlıktan dolayı Müdürümülükçe tahkikat yapılmakta bu lunduşuna dair bir yazı görülmüştür. Mevzuu bahis hâdisde takriben iki sene evvel vazifesine nihayet verilen ve esnayı memuriyetinde vazifesini suistimal eden bir memura taallûk ettiği gibi onun bu hareketi de sırf şahsına münhasır olup dairemde başka kimseyi alâkadar etmediği bu işe ait resmî tahkikat ile tezahür etmiştir. Keyfiyetin bu suretle tanzihini rica ederim. Beyoğlu Altıncı Noteri İsmail Kunter

İrlanda ile ticaret anlaşmasının esasları

Dublin, 15 (A.A.) — Röyter Ajansı bildiriyor: Türkiye ile serbest İrlanda hükûmeti arasında imza edilen yeni ticaret anlaşması bugünden itibaren meriyete geçerek 1938 senesi nisan ayına kadar devam edecektir. Bu anlaşma, bilhassa Türk incir ithalatı üzerindin alınan resmin tanzilini tasrih etmektedir. İrlandanın Türkiye'ye yapacağı ihracatın Türkiye'nin bu memleketeye yapacağı ihracatın yüzde ellisi nisbetinde olacaktır.

SPOR**Askerî Liseler bu hafta atletizm şampiyonası yapacaklar**

Bir hafta evvel futbol şampiyonası için karşılaşan Askerî Liseler bu hafta atletizm şampiyonası için karşılaşacaklardır.

Spor disiplininin en iyi şekilde toplu olarak tatbik edildiği askerî mekteplerde şampiyona her sene olduğu gibi, bu sene de parlak bir şekilde olacak, güzel ve göz alıcı derecelere bize gene istikbalin bir kaç şampiyonunu alkışlamak fırsatını verecektir.

Türkiye atletizm tarihinde büyük rol oynayan bir çok rekortmenleri hazırlamış olan Askerî mekteplerimiz arasından hemen her sene yeni bir istidat, büyük bir kabiliyet aramıza katılıp durmaktadır.

Aralarında yapacakları müsabakalar dolayısıyla bir gün sonra kendilerini selâmlamak fırsatını bulacağımız Askerî lise atletlerinin şampiyonası mevsimin bir parça ilerlemiş olmasına rağmen büyük bir alâka ile karşılanacaktır.

Kendilerini teker teker takip etmek fırsatını bulacağımız atletler hiç şüphe yok ki bize ümit verici dereceler hediye edeceklerdir.

Memleketin birinci sınıf sayılan üç beş atleti istisna edilirse Askerî Liseler arasındaki müsabakalar her zaman parlak derecelerle geçmiş, hatırı sayılır rekabetler doğurmuştur.

İki hafta devam edecek olan Askerî liseler atletizm şampiyonası bu sene çok daha parlak olacaktır.

Cumartesi günü yapılacak müsabakalar; 100, 400, 800, 3000 metre ile üç adım, yüksek atlama ve gülle atmadan ibarettir.

Gelecek Cumartesi ise; 200, 1000, uzun ve sırkla atlama ile cirit ve disk atma müsabakaları yapılacaktır.

Bayrak yarışı olarak da yalnız Balkan bayrak koşusu yapılacaktır.

Her lise her müsabakaya üç atlele iştirak edecek birinciden, altıncıya kadar derece alan atletlere sayı verilecektir.

Birinciden, üçüncüye kadar derece alanlara da ayrıca mükâfat verilecektir.

Müsabakalara üçte başlanacaktır.

Doların kıymeti Muhafaza edilecek

Vaşington, 15 (A.A.) — Hazine, dolar kıymetinin 10.985.000.000 ihtiyat akçesi ile muhafaza edileceğini ve bu ihtiyat akçesinin İngiltere, Fransa ve Amerika için istikrar sisteminin temel taşını teşkil etmekte olduğunu bildirmektedir.

Antakya Meselesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

aları aynen naklediyoruz:

8 İlkteşrin 1936 tarihli «Elkabes» den: Antakya Türkleri, Türk matbuatından kuvvet alarak, Suriye muahedesini aleyhinde geniş bir ölçüde propagandalar yapmaktadır. Türk matbuatının iddiasına göre, Suriye muahedesini İskenderun sancağındaki Türklerin haklarını yıkması, bu sancakta 280 bin Türk varmış, ve bu Türkler Türkiye ile birleşmek istiyormuş.

Dün Antakya Türkleri sokaklarda tezahürler yapmışlardır. Fakat 210 bin mecmuu olan Antakya ahalisinden 145 binli tutan Araplar da tezahürler yapmışlar ve Suriye vahdetini ve Suriye delegasyonunu hararetle alkışlamışlardır.

Artık Arapların sabrı tükenmiştir. Bu tezahürler esnasında hiç bir hâdisse çıkmamıştır. Ancak tezahürlere iştirak eden Arapların adedinin Türklerin kine nisbetle on misli fazla olması Türk matbuatında, Türklerin sancakta ekseriyeti teşkil ettikleri hakkında sürülen

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince «8000» kilo gaz yağı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 17/10/936 tarihine rasthyan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesi'ndeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler her gün parasız adı geçen Şubeden alınır.

4 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda ismi geçen komisyona müracaatları. «1866»

* *

1 — Şartname ve keşifnamesi ve plân mucibince 3510 lira keşif bedelli Cibali Fabrikası Kalirifer tesisatı açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme, 23/X/1936 tarihine rasthyan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Bu işe ait keşifname ve şartnameler parasız olarak Levazım ve Mübayaat şubesinden; plânları da inşaat şubesinden alınabilir.

IV — İsteklilerin, şartnamede gösterilen esasları ihtiva etmek üzere fiatsız teklifleriyle projelerini eksiltme gününden en geç bir hafta evvel Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri lâzımdır.

V — İstekliler eksiltmeye girebilmek için kanunen kendilerinden aranan vesika ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte muayyen gün ve saatte ismi geçen komisyona gelmeleri. (1965)

İkinci İcra Memurluğundan:

Ali Necmettin ile Zübeydenin tasarruflarında bulunan Emniyet Sandığına birinci derecede ipotek olan ve tamamına (3890) lira kıymet takdir edilen Erenköy Merdivenköy Bahariye sokağında eski 7, 5, yeni 42, 42/1, 42/2 halen üzerinde 27 ve 2 numara vardır. Bu tarafı Mustafa veresesinden Hatice hane ve bahçesi, bir tarafı yeni küşat olunan Eminbey caddesi, bir tarafı İmam sokağı, bir tarafı eski İmam sokağı ile mahdut iki hane:

27 numaralı hane: Zemini toprak natamam bir ahır haneye kapıdan girdikte bir koridor üzerinde 3 oda, bir helâ, merdivenaltı, zemini çimento bir mutfak, zemini çimento bir yemek odası. Birinci kat: Çatı katı olup biri balkonlu iki oda, iki çatı arası, bir helâ, ahırın üstüne çıkan bir kapı içinde elektrik tesisatı vardır. Bahçede muhtelif meyva ağaçları, tatlı sulu kuyu, bir buçuk dönüm bağ, çam ve muhtelif meyva ağaçları vardır.

Kapı 2 numaralı hane: Kırmızı çini bir taşlık ve gömülü küp, bir merdivenaltı, mutfak, tulumba bir helâ, tek kurnalı hamam. Birinci kat: Bir koridor üzerine iç içe 2 oda, diğer bir oda, bir helâ, bir tarasa, zemini çimento bir balkon elektrik tesisatı vardır.

Mesahası: Umumi 4450 metre murabbaı bundan 53 metre murabbaı 42 numaralı köşk ittisalinde 10 metre murabbaı mutfak, 77 metre murabbaı 27 numaralı hane ittisalinde 10 metre murabbaı mutfak, 20 metre murabbaı natamam ahırdır.

İşbu gayrimenkuller açık arttırmaya vazedilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriyeye ve vakıf borçları borçluya aittir. 20 senelik vakıf icaresi tavizle dellâliye müşteriye aittir. Arttırma şartnamesi 28 / 11 / 936 tarihine müsadif Cumartesi günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 14/12/936 tarihine müsadif Pazartesi günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırmada bedel kıymeti muhammenin %75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 29 / 12 / 936 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 34.5731 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahalle haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur (2220)

iddialara karşı mükemmel bir cevap teşkil etmiştir.

Türk Şoförlerine Karşı

Suriye Emniyet işleri dairesi Türk işçilerine karşı bazı şiddetli tedbirler almıştır.

8 İlkteşrin tarihli «Elkabes» gazetesini diyor ki: «Emniyet makamları Türk şoförleri hakkında yeni tedbirler almıştır. Türk şoförleri Emniyet makamlarından yeni vesika almakla mükelleftirler. Vesikasız olan Türk şoförleri, hemen memleketten çıkarılacaktır.»

Fena Tesir Uyandırması

8 İlkteşrin 1936 tarihli «Elkabes» gazetesine göre Türk matbuatının neşriyatı Antakya halkında fena tesir uyandırmıştır. Antakya ahalisi Fransız Hariciye Bakanına ve Uluslar Sosyetesine telgraflar göndermişlerdir.

Suriye Delegasyonu Başkanına

gönderilen telgrafın sureti şudur:

«Türkiye Hariciye Bakanının beyanatı ve Türk matbuatının mugalatası ve Türkleşmiş bazı ferdlerin İskenderun sancağını temsil iddiaları, esaslı ve meşru bir hakka istinâat etmemektedir. Sancak ahalisinin dörtte birini teşkil eden ve Kilikya Araplarının nisfını bulmayan bir avuç Türkün hatırını hoş etmek için Suriyeli bir sancağın şeklini değiştirmeyi kabul edemeyiz. Bu muntaka gerek tarih ve gerek coğrafya bakımından, Suriyenin bir parçasıdır. Bu sancakta Arapların adedi 150.000 dir. Türkleşmiş olanlar ise 60.000 dir. Bu sancağa hususi bir vaziyet vermek teşebbüsüne karşı protestolarımızı bildiririz ve bu teşebbüsüne gerek hakka ve gerek âsayaş bir tecavuz addederiz. Bu protestolarımızı Hariciye Bakanına ve Uluslar Sosyetesine iblâgını rica ederiz.»

İmzalar...

Paralı Yatılı İlk Okul İstanbul Kültür Direktörlüğünden:

1 — Zincirlikuyu köşklerinde ilk okul talebesi için paralı yatılı bir pansiyon açılmıştır.

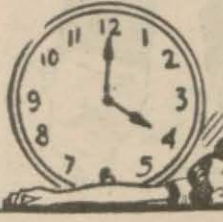
2 — Zincirlikuyu ilk okuluna yazılacak yatılı talebeden dört taksitte ödenmek üzere 80 lira pansiyon ücreti alınacaktır. Memur çocuklarından tenzilât yapılamaz.

3 — Tatil devresinde okulda kalanlar, ayda 12,5 lira vereceklerdir.

4 — Yatılı talebe elbise, çamaşır ve kitaplarını kendileri alacaklardır.

5 — Yazılmak ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin her gün Mecidiye köyü civarında Zincirlikuyu ilk okul direktörlüğüne baş vurmaları lâzımdır. «2214»

"Son Posta", nin zabıta romanı : 1

DÖRT İLE YEDİ ARASINDA

Yazan : Hugh Austin

İngilizceden çeviren : Hasnun Uşaklıgil

"Bir kameriyede burnu kesilmiş bir kadın cesedi,"

Polis merkezine bir telefon - radyolu karakol otomobillerine bir tebliğ - hâdise yerinde bir muhavere - Amerika zabıtası nasıl çalışır?

- 1 -

Makine harekete geçiyor

(Saat 4 dakika 9 - saat 4 dakika 14)

Telefon çingırağı ağustos öğleden sonrasının ağır uyuşukluğu içinde çınladığı zaman nöbetçi polis memuru tavanda helezonlar çizerek dolaşan sineği seyrediyordu.

İleriye doğru eğilerek reseptörü aldı, yorgun eda ile:

— Burası 9 uncu mntaka! diye söylendi.

Dinlerken masanın üzerinden bir kalem almıştı, söylenen şeyleri yeşil renkte matbu bir formül üzerine yazmaya koyuldu. Bir taraftan da yazdıklarını tekrar ediyordu.

— Valley caddesi Mister John Arnoldun evi... Numarası yok. İsim demir parmaklığa tesbit edilmiş bir plâk üzerinde yazılı. Pekâlâ... Telefonu kapatmayınız!

Reseptörü ters çevirerek masanın üzerine koydu, sonra mntakayı doğrudan doğruya polis merkez binası ile temasa getiren telefonu aldı:

— Allo! dedi. Bana radyoyu veriniz! Radyo mu orası?

Otomobil müfrezelerine bir tebliğ: Valley caddesi, John Arnoldun evi. Numarası yok. İsim demir parmaklığa tesbit edilmiş bir plâk üzerinde yazılı. Bu evde bir insan öldürülmüş. Burası 9 uncu mntaka...

Parmağını bir düğmeye bastı, tekrar reseptöre söyledi:

— Allo, bana umumî istihbarat dairesini veriniz! Mersi. Allo? Sen misin Sam? Hayır vaktim yok.. Masalını başka vakit söylersin.. Valleyde John Arnoldun evinde bir insan öldürülmüş... Evin numarası yok.. Sahibinin adı demir parmaklığa asılı bir levhada yazılmış. Otomobil müfrezelerine haber verildi.. Pekâlâ, pekâlâ.. İhtiyar dostum, bunu bana başka zaman hatırlatırısın..

Reseptörü yerine taktı, masanın üzerine bırakmış olduğu ilk reseptörü aldı:

— Allo? Beni dinleyiniz. Hiç bir şey dokunulmasın!.. Anlaşıldı ya? Nasıl bir doktor mu çağırınız? Pekâlâ! Eğer otomobilli polilerden evvel gelirse ihtiyatla hareket etsin! Evet, evet iki üç dakikaya kadar oradadır. Adınız nedir sizin! Patton mu? Pekâlâ! Bir şeye dokunmayınız, bekleyiniz.

Polisin merkez binasının radyo salonunda bir adam mikrofonun önünde tebliği tekrar ediyordu:

— Allo, 18 numaralı araba mı? (Valley) e gideceksiniz.

Umumî istihbarat dairesinde Sam söylüyordu:

— Allo, cinayet masası mı? Âlâ, sen misin Bill? Dokuzuncu mntaka Valleyde bir insan öldürüldüğünü haber verdi. Komisere söylemek için teyid edilmesini bekliyorum...

Bill bu cümleyi söyledikten sonra yerinden kalktı, John Hendriks çavuş odasına geçti John Hendriks çavuş da hâdiseyi öğrenir öğrenmez hafif bir küfür savurdu. Tevekkül ile bir omuz silti ve ayağa kalkarak bitişik odanın kapısını açtı:

— Çocuklar yakında bir müşteri çıkacak.. belki yanılıyorum amma ne olur ne olmaz otomobilleri harekete hazır tutunuz. Radyonun hâdiseyi teyid etmesini bekliyoruz.

John Hendriks çavuş kapıyı kapa-

Muharir sizden rica ediyor

Bir polis romanı anekdotu:

Okuyucu, meseleyi takibe girişen polis ile bir buluş müsabakasına başlıya bildiği takdirde zevk verir.

Fakat okuyucunun böyle bir müsabakaya girişebilmesi için polis memuru ile müsavi silâhlara malik olması şarttır.

Binaenaleyh ben taahhüt ediyorum ki:

— Bu hâdisenin bütün emare ve delilleri okuyucuya, polis memuru ile aynı zamanda gösterilecektir.

— Hâdiselerden hiç birinin izah veya tefsiri, hususî bilgilere bağlı değildir.

— Hâdisenin geçtiği yerlerde gizli o da, mucize yapacak makine mevcut değildir.

— Katilin cürüm şeriki yoktur.

— Muadelenin yalnız bir tarzı halli vardır.

— Bu tarzı hal, mümkün olan yegâne tarzı haldir.

di. Revolver mahfazasını taşıyan parlak asını takındı, istemiye istemiye ceketini de sırtına geçirdi, daha sonra da hasır şapkasını başının üzerine oturarak şefinin odasına açılan kapıya teveccüh etti.

★

Teğmen Peter Kent cenubu garbiye bakan balkonlu bir odayı işgal ediyordu. Bu odada, bu ağustos gününün öglesi sonrasında dayanılmaz boğucu bir sıcak hüküm sürüyordu.

Büro'nun köşesinde, yeşil bir perde ile saklanmış bir küvet, küvetin üstünde de bir soğuk su deposu vardı.

Teğmen Peter Kent caketsiz, gömleğinin kolları sıvalı bu küvetin üzerine eğilmişti. Soğuk su deposunun altına bir bardak tutuyor, bardak doldukça içindekini başına döküyordu.

Hendriks kapının eşiginde durdu:

— Bahse girişim ki bu yaptığımız şey kalbiniz için iyi değildir; dedi.

Peter Kent su bardağını yavaş yavaş boşaltmakla meşguldü, bir homurtu ile mukabele etti:

Hendriks de bir iç çekmeyi müteâkip:

— Dokuzuncu mntakadan telefon ettiler. Valley'de bir insan öldürmüşler. Radyo ile teyid edilmesini bekliyoruz, dedi.

Su bardağını tutan el bir saniye hareketsiz kaldı, sonra bardağın içinde ne kaldıysa bir hamlede başının üzerine döktü; ve bir eliyle de bir havlu yakaladı, yüzünü kuruladı, aynada saçlarını taradı. Hatları epeyce buruşuk, güneşten yanarak esmerleşmiş bir yüzü vardı. Düşünceyle:

— Tafsilat yok mu? diye sordu.

— Fazla bir şey yok. Ölüm vak'ası John Arnold isminde bir adamın evinde olmuş.

Kent gri caketini sırtına taktı:

— John Arnold mu? Tanımıyorum. Sen?

— Ben de öyle!

Teğmen yazı masasına döndü. Telefon rehberini açtı, bir hâdise karşısında, suçlunun tutulacağı dakikaya kadar yorulmak bilmez bir faaliyet gösteren bir adam olmakla tanınmıştı.

Yaprakları karıştırdı. Bir nokta üzerinde parmağını durdurarak:

— İşte! diye söylendi.

ARNOLD (John) ikametgâh Valley caddesi, Hilldale telefon 67 - 43
ARNOLD (John) Büro Chestnut

caddesi 181 telefon: 28 - 28

Hem okuyor, hem de:

— Bunlardan bir şey öğrendiğimiz yok! diye söyleniyordu. Birden:

— Hab, işte! diye söylendi.

Arnold Merit ve ortakları, maliye acentesi

181, Chestnut caddesi

Telefon: 28 - 28

— Sen bunu tanıyor musun John?

— Hayır!

Kapı tıkırdadı. Çavuşa ilk tebliği getirmiş olan adamdı:

— Radyo teyid etti. Gerçekten ölüm vak'ası imiş. Ölenin adı Madam Valantin Merit'dir.

İKİNCİ KISIM

Madam (Valantin Merit) in burnu

(Saat 4 dakika 14 - saat 4 dakika 26)

Otomobillerin düdüklüleri fasılasız çınlıyorlardı, Hudson şehrinin sokakları içinde bir yarış var gibiydi. Caddede kenarında oynayan çocuklardan dolay merkez mahallelerinde yavaşladı. Sonra gelip geçen azaldıkça sokaklar genişledi, otomobiller Hilldale adını taşıyan zengin mahalleye gidince sür'ati arttırdılar.

Valley caddesinde can kurtaran otomobillerine mahsus sirenlerin iniltisi yaz gününün ağır sükûnunu yırttı. Arasıra sağda, solda bir demir parmaklığın ortasından ışıklı bir saha, ağaç, güneşli bir çayır görünüyordu.

Sert bir dönemci müteâkip üç otomobil birdenbire hareketsiz kaldılar. Tekerlekler şosenin kenarındaki taşlar üzerinde sürtündü, frenler gıcırdadı, açılıp kapanan kapılar birer tabanca sesi gibi şakladılar.

Peter Kent arabasından inince, otomobil kapılarının kapanırken çıkardıkları ses haricinde, bütün çevrede derin bir sessizliğin hüküm sürdüğüne dikkat etti. Polis memurları caddede emre muntazır duruyorlardı.

(Arkası var)

PASLANMAZ

Hasan Tıraş Bıçağı

Bir dakikada tıraş eder. Ne sabun, ne de fırçaya ihtiyaç vardır. Katiyen paslanmaz. Alâmeti farika ile ihtira berati vardır. Ne İngilizler, ne Fransızlar, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapamaz. Hasan tıraş makinası ile Hasan tıraş sabunu ve tıraş kremi, tıraş kolonyası, tıraş pudrası birer şaheserdir. Mutlaka Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Hikâye

Harbin cilveleri

Yazan: J. - H. Rosny aîné

Jacques Arnold şöyle anlattı:

— Saatlerden beri Sierra'da dolaşıyordum. Bir yolu dönerken kurşun yağmuruna tutulmuştu, arkadaşım ölmüştü; az kaldı ben de ölecektim. Ele düşmemek için çabalıyordum; herhangi bir kimseye rasgelmek, benim için ölmek demektir: Hüviyetimi isbat edecek kâğıtları kaybetmişim! Her iki tarafta tavşan doğrar gibi adam kesiyordu. Benim kurtulabilmem ihtimali o kadar azdı ki kendimi artık ölmüş farzetmem daha doğru olurdu. Fakat dört tarafı kuşatılmış hayvan bile ümidini kesmez; ben de onun gibi hâlâ ümit ediyordum.

Ama artık takatim de kalmıyordu; o ateş gibi güneşin altında öyle saatlerce koşmuş olmak beni bitirmişti; nihayet dayanamayıp bir kayanın sıcak gölgesine uzandım... Kendimden geçmişim.

Korkunç rüyalar gördüm, ikide bir sıçrayarak uyandım ama, uyku, ne de olsa, insana kuvvet veriyor. Gene yola düzeldim, kaçmağa başladım.

En sonunda bir kilise kulesi, sonra sıra sıra evler gözüktü. Hemcinsime, insana kavuşmuşum!.. Demek ki artık susuzluğumu gidermek, bir parça yemek olsun yemek kabil olacaktı. Fakat daha evvel birtakım adamların karşısına çıkmak lâzımdı! Halbuki en vahşi hayvanlardan bile daha hunhar, daha korkulacak mahlûklar olmuşlardı.

Bittabi bütün insanlar, her yerdeki insanlar, değil. Fakat zararsız olanlarla tehlikeli olanları birbirlerinden ayıran hiç bir alâmet yoktu.

★

Evleri gördüğümden beri bittabi gizenmiş, kayaların arasında daracak bir

yoldan yürümeye başlamıştım... Kimbilir kaç asırlık bir yol; belki daha dünyada insan yokken açılmış bir yol. Fakat arasına gene kiliseyi görebiliyordum.

İçimden: «Kimbilir? diyordum, belki bu köyün adamları kendi hallerinde, sakın insanlardı. Yanımda oldukça paralar var; karnımı doyurur, kendime barınacak bir yer bulabilirim...»

Ben helecan ve tereddüt içinde yürüyüp dururken birdenbire yukarıdan doğru bir ses geldi. Başımı kaldırdım, ince uzun, avurtları çökmüş, gözleri mosmor bir adam gördüm. Elinde bir gün evvel rastgeldiğim milis askerlerininine benzer bir Mauser tüfeği vardı. Bana doğru bağırdı:

— Orada ne yapıyorsunuz?

— Barınacak bir yer, ekme ve su arıyorum, diye cevap verdim.

Omuzlarımı silti ve sordu:

— Faşist misiniz, Halk cephesinden mi?

— Fransızım...

— Ya! Hele bir bakalım; arkam sıra gelin!

★

Beraberce gittiğimiz evin içinde ve etrafında silâhlı yirmi kadar adam vardı; birkaçı oturmuş, kâğıt oynuyorlardı. Burası herhalde bir posada, yani yarı otel, yarı kahve ve lokanta olan bir yerdi. Fakat gayetle pis ve korkunçtu. İri iri taş döşeli salon insanlara mı, yoksa hayvanlara mı mahsus bir yerdi? Bunu kestirmek pek kabil değildi.

Beni içeri aldılar. Yüzü kükürt gibi sarı bir adam beni isticvaba başladı:

— Nereden geliyorsunuz?

— Lerida'dan.

— Kâğıtlarınızı gösterin.

Artık ölüm saati gelmişti... Bir cevap vermek lâzımdı.

— Kaybettim, dedim.

Çeviren: Nurullah Ataç

— Ya! kayıp mı ettiniz. Gülmeğe başladı: Kuru ve zalimane bir gülme... Sonra:

— Belli, dedi, siz bir casussunuz; kaybedilecek vaktimiz yok... Juan!

Juan diye çağırıldığı adam geldi. İri yarı bir herif. Bana soğuk soğuk baktı Amiri:

— Mezarlıkta yeni kazılmış bir çukur var, dedi. Oraya götürürsünüz, iki adam yeter.

— Benim hiç bir kabahatim yok, masumum! diye bağırdım.

Birtakım izahat vermeğe başladım ama beni pek alâkasızca dinliyorlardı. Nihayet sarı suratlı adam:

— Hele bir üstünü arayın, dedi.

Juan ceplerimi birer birer boşalttı. Peçata desteleri meydana çıktıkça heriflerin de alâkası uyanıyor gibi oluyordu: Onlara muhabbetle bakıyorlardı. Cebimden birkaç da mektup çıktı; bunları reis bir tarafa koydu ve:

— Haydi götürün, dedi.

İki asker kolumdan tuttular; doğrusu öyle pek şiddet göstermiyorlardı. Juan da sesini yükseltmeden:

— Haydi, yürüyelim, dedi.

Dışarıda birkaç kadınla birkaç çocuk toplanmış, merakla bakıyorlardı, birkaç peşimize düştü, fakat Juan onları kovdu.

Mezarlığa vardık; bir köy mezarlığı. Demin bahsi geçen çukurun başına geldik; işte oraya gömülecektim. Juan büyük bir lütufta bulunur gibi:

— Dua falan etmek istiyorsanız, buyurun, dedi.

Halim selim bir hali vardı. Kimbilir, hergünkü hayatında belki iyi bir baba, iyi bir arkadaş, hattâ belki de kılıbık

bir koca idi.

— Beş dakika, dedi. Fazla bekli-yemeyiz..

Başını kaldırıp gözlerini kilisenin saatine dikti:

— Saat altıyı

Yarınki nushamızda :

Adamın kıymeti

Çeviren: İsmet Hulûsi

çalar çalmaz...

Beni öldürecek olan üç adam da başlarını yola çevirdiler. Dakikalar müthiş bir sür'atle akıp geçiyordu.

Saat çaldı.

Beni çukurun başına dikip kollarımı bağladılar. Üçü de uzaklaştı. Juan kumanda ediyordu. Tüfekler bana doğru çevrildi.

Tam o sırada: «Durun! durun!» diye bir ses duyuldu.

Üç asker döndüler; beni isticvap eden sarı yüzlü adam geldi. Hızlı hızlı konuşuyordu. Elinde bir kâğıt vardı. Onu bana uzatıp:

— Bu sizin mi? diye sordu.

Baktım, dostum Benito Alvares'ten gelmiş bir mektuptu:

— Evet, benim, dedim.

— Demek ki siz onun ahbablarından-sınız, dedi.

— Evet, çoktan beri tanışırız. Sarı yüzde gazap değil, âdeta bir muhabbet gözüküyordu.

— Talihiniz varmış, dedi. Benito Alvares benim de dostumdur! Kendisini görürseniz sizin hayatınızı kurtardığını söyleyin!

Bana elini uzattı. Juan ile iki neferi, reisle beraber koşup gelmiş altı kadar milis askeri, birer çocuk gibi gülmeğe başlamışlardı.

Posadaya döndük; fakat bu sefer haretle karşılandım. Biraz evvel benim öldürülmemi gayet tabii bulan o adamlar, şimdi beni kurtulmuş gördükleri için bayram ediyorlardı. Soğanlı, sarımsaklı bir yemek yedirdiler; kokusu belki üç günde geçmedi.

Erzurum Tarihi

anıtları ve kitabeleri Öğretmen Abdürrahim Şerif Beygun'un bu eserini tarih ve asarı atika meraklılarına tavsiye ederiz.

PROTEJİN

Merhemini kullanan Frengi ve Belsöğuklüğüna tutulmaz. Her eczanede bulunur.

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

CİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 101

Zaptiye müşirinin gözleri; bir kaç saniye, bir noktaya daldı. Hafif hafif sakalını kaşdı. Çehresinde bir mem-nuniyet parladı... Sonra birdenbire başını kaldırdı. Hüsnü beyin gözleri-nin içine baktı.

— Bu işin raporu hazır mı?..
— İşte efendimiz. Zaten, takdim edeceğim.

— Pekâlâ. Ver onu bana... Ben şimdi saraya, gider, meseleyi, böylece şevketmeab efendimize arzederim. Ben gelinceye kadar, bir yere kaybolma. Bekle.

Dedikten sonra, yanındaki ipek kordona asıldı... Dışardaki sofada, madeni bir ses çingirdadı.

İçeri, bir yaver girdi. Zaptiye müşiri, telâşlı bir sesle:

— Çabuk.. araba hazırlansın. Emrini verdi.

★

Zaptiye müşiri, derhal saraya gitti. Hüsnü bey, müşirin avdetini, saatlerce büyük bir sabırsızlıkla bekledi. Halbuki Mehmet paşa ancak ikindiye doğru gelebildi. Ve gelir gelmez; huzuruna çıkan Hüsnü beyle, aralarında şöyle bir muhavere geçti:

— Vukuâtı.. başından, sonuna kadar.. min evvel, ilâ âhîr.. efendimize arzettim. Kadının sâlimen tahlis edildiğine çok memnun oldular. Hemen elçi beye müjdeci yolladılar. Yalnız, tebaadan olanların katledilmesinden memnun kalmadılar. «Maiyetinizdeki memurlara sıkıca tenbih verin; bâdemâ zinhar ecnebilere bed muamelede bulunmasınlar. Hoş, onlar yapacakları işi bilirler ya?.. buyurdular.»

Hüsnü bey, zaptiye müşirinin tebliğ ettiği bir iradei seniyeeye karşı, başını önüne eğdi. Hafifçe gülmüştü:

— Hünkârın ne demek istediği anlaşıldı... Her halde, bizim paşadan çok fazla anlayışlı. İş, bizim üzerimize bıraktıktan sonra, Allah, kerim...

Diye, kendi kendine söylendi.

Zaptiye müşiri, devam etti:

— Sonra.. efendimiz; Hırvat Papaviç'in tevkifine kat'iyen rica göstermediler... «Bu tarafta, üç maktûl Hırvat var, ne de olsa, sefarethane ile aramızda bir dedikodu olacak. Şimdi bir de bu harifin tevkifi, evinin ve mağazasının taharrisi işini çıkarırsak, gâile büyür. Bu meseleyi âhar bir şekilde halletmeyi de memurlarınızın dirayetine bırakıyorum! buyurdular.

Hüsnü bey, bu iradei seniyeden dolayı da büyük bir memnuniyet hissetti:

— Başüstüne, paşa hazretleri. Siz, hiç merak buyurmuyunuz.

Diye cevap verdi.

— Daha sonra.. Gâvur Mehmede, iyi bakılmasını.. parası yoksa, para verilmesini ferman buyurdular... Oğlancağız, ne halde?..

— Efendimiz!.. Biraz evvel arkadaşlardan biri hastaneden geldi... Cerrahlar; hiç bir tehlike olmadığını ve hattâ, omuzundaki yaranın birkaç gün zarfında iyileşeceğini bu arkadaşta temin etmişler.

— Oh, oh, oh!.. Hemen yanına bizim yaverlerden birini al. Doğruca hastaneye git. Bizden selâm söyle. İradei seniyeeler de tebliğ et. Bir ayak evvel iyi olmya baksın.

— Başüstüne, paşa hazretleri. Hüsnü bey, yerle beraber temenna etti. Geri geri çekildi. Fakat Müşir paşa onu tevkif etti:

— Dur! Gitme.. daha bitmedi... O kadın nerede?.. Efendimiz, bu kadının gâââyet emniyetli bir yere yerleştirilerek kendisine arzı malûmat etmesini ferman buyurdular. Çabuk, kadını isterim.

Bu emir, Hüsnü beyin işine gelmedi... Prens Şimanın nerede olduğunu, Gâvur Mehmet ona söylemişti. Fakat Gâvur Mehmedin planını bozmak korkusuna binâen:

— Paşa hazretleri!.. Kadının nerede olduğunu, yalnız Gâvur Mehmet biliyor. Her halde çok emin bir yerde olduğuna, kanaat getirebilirsiniz... Fakat, mademki irâde buyuruyor. İradenizi derhal Gâvur Mehmede tebliğ ederim. Müsaade buyurunuz da, çarçabuk gideyim. Haber getireyim.

Dedi... Ve, bu mesele etrafında lâkırdayı uzatmamak için derhal odayı terketti.

★

Gâvur Mehmedin yarası, o kadar ağır değildi. Onun saatlerce baygın kalmasına sebep; yarasının ıstırabı değil; kaç gündüneri devam eden yorgunluğunun üstüne, bir de Defci İbnunun feci ifsaatı inzımam ederek, sinirleri üzerinde husule gelen buhrandan ibaretti.

Buna binaen; çelik gibi bir bünyeye malik olan Gâvur Mehmet, hastanede bir kaç saat iyi bir istirahat, ve yapılan kuvvetli tedavi sayesinde çarçabuk ken dine gelmişti... Ve şimdi, Hüsnü Beyle beraber zaptiye müşirinin yaveri karşısına dikilir dikilmez; gülerек ellerini onlara uzatırken:

— Bu ne hal, yahu!.. Beni, sünnet çocuğu gibi buraya yatırdılar.

Diye bağırarak, kalkmak istedi.

Fakat; Hüsnü Bey onun kalkmasına mani olarak:

— O kadar acele etme, Mehmet... Hele şimdilik şöyle sırtüstü yat da, öyle görüşelim.

Diye cevap verdi. Ve, zaptiye müşirinin söylediklerini birer birer tekrar ettikten sonra; sözü, dün gece cereyan eden o kanlı hâdiselerle, bundan sonra yapılacak işlere intikal ettirdi.

Gâvur Mehmet, Hüsnü beyi dik katle dinledi. Ve sonra mütaleasını şöylece söyledi.

— Vaziyeti, müşir paşaya karşı çok iyi idare etmişsiniz. Tanzim edilen rapor da, çok mükemmel. Defci İbnunun âkıbeti, çok feci olmuş. Fakat bu ceza, ona, az bile... Yalnız, Kaptan Mihaloviç, çok ucuz kurtulmuş... Böyle, üç kurşunla ölüm.. hiç bir şey değil.. bal şerbeti... Halbuki, ben onu... Ne ise.. bunda da bir hikmet vardır... Papaviç işinin hallini bana bırakın... Prens Şimaya gelince.. nazir paşaya, teminat verin. «Efendim, kendisini tamamen emniyetli bir yere yerleştirdik. Bütün istirahati esbabını da temin ettik»; deyin.

— Başka?..
— Başka mı?..

Gâvur Mehmedin dudakları kimildadı... Bir şey söyleyecekti. Bir kaç saniye etrafına göz gezdirdi. Sonra.. vazgeçti.

★

Tam beş gün, büyük bir sükûnetle geçti.

Altıncı günün sabahı, (Patron, Papaviç) koşa koşa (Kapıçı karakolu) na geldi. Sağını başını yolarak:

— Bu gece, Muhane iskelesinde, Acem hanındaki mağazanın koca kasası kırılmış. İçindeki para ve elmaslarım, kâmilen çalınmış.

Diye şikâyet etti. (Arkası var)

TAKVİM

1 ci TEŞİRİN			
Rumî seneler	1852	16	Arabî seneler
1 ci Teşrin	3	Resmî seneler	Hızır
		1938	164

CUMA			
SABAH		İMSAK	
S.	D.	S.	D.
12	42	11	03
6	12	4	33
Recep 29			
Öğle		Akşam	
S.	D.	S.	D.
6	30	9	35
11	05	17	09
Yatsı		Yatsı	
S.	D.	S.	D.
1	31	19	02

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefrihası :

Muhaleflerin ağır başlı kısmı, muhalefet cephesinde haris ve menfaatperest adamların bulunmasından, ileride büyük zararlar husule geleceğini tahmin ediyorlardı.

Bu arada (cemiyet) e intisab etmek istemişse de, kabul edilmemişti. İşte bu adam o günden itibaren, cemiyete yaman bir muhalif kesilmişti.

Şimdi muhalefet ateşi tekrar parlamaz bu adam da (İkdam) gazetesinde Ali Kemal beyin yaptığı şiddetli neşriyatın arkasına takılarak, cemiyetin aleyhinde, muhitine zehir saçan bir yılan haline gelmişti.

İlk hücumlarını, cemiyetin en baş mebus namzedi olan (Ahmet Rıza bey) ile, - o sırada herkesin gözüne batmaya başlayan - doktor Nâzım beye çevirmişti.

Mevlânâzenin bu neşriyatı, tamamiyle Murad beyin neşriyatını andırıyordu. Hattâ bir çok yazılarında; Murad beyin Avrupadaki neşriyatından ilham aldığı göze çarpıyordu.

Halkın cahil ve basit kısmı, Serbestî gazetesini kapıştı. Çünkü, halkın bu zümresi, âdeta dedikodunun müptelası olmuştu.

Halbuki muhaliflerin ağır başlı kısmı, bundan müteessir oluyorlardı. Ve bunlar, muhalefet cephesinde, bu derece süflî, haris ve menfaatperest adamların bulunmasından, ileride büyük zararlar husule geleceğini tahmin ediyorlardı.

★

Cemiyetin, kendi namzedlerini ortaya atacağı gün, muhalifler en büyük faaliyete geçmişlerdi. Gazetelerinde, avamın ruhunu cemiyetten tenfir edecek şekilde neşriyatla bulunmakla iktifa etmiyerek başka teşebbüslere de girişmişlerdi.

Cami ve medrese kapılarına, cadde ve sokak başlarına, cemiyetin namzedleri ile müntehibisâniler aleyhinde bir takım yafatlar yapılmışlardı. Cemiyet merkezine de, isimsiz ve imzasız bir takım tehdid mektupları göndermeye başlamışlardı.

Cemiyetin İstanbul merkezi, fena halde hiddetlenmişti. Bu imzasız mektub sahiplerine hitaben:

(İsminden utanan adamlar)

Başlığı altında bir beyanname neşretmiş, bunun sonunda da,

[... bunların, erbabi namusa tecavüzleri; köpeklerin aya karşı ulumasına benzetilse, haklarında hürmetsizlik edilmiş olmaz. Fakat bu, (isminden utanan adamlar) emin olsunlar ki, kendilerinin kimlerden; maksatlarının neden ibaret olduğu, cemiyetimizçe meçhul değildir. O cihetle, birbirinden denî olan nam ve meramları, yakında gazetelerle teşhir edilecektir.]

Demişti.

İki gün sonra, cemiyet, bu parlak vaadını mükemmelen ifa eylemişti... (Şûrayı Ümmet) gazetesinde, bir (varaka) intişar etmişti.. Bu varaka; o sırada mebusluk için namzetliğini koyan, (Ali Kemal Bey) hakkında idi.

Ali Kemal Bey, (İsminden utananlar) silsilesine ithal ediliyor.. ve feci bir şekilde, hayatının tasvirine girişiliyordu.

Ali Kemal beye, isnad edilmedik hiç bir şey bırakılmıyordu. Hırsızlık, dolandırıcılık, şantaj, ihanet, hafiyelik, sâire... ve sâire...

Ve.. iki buçuk sûtuna yakın olan bu varakanın sonunda aynen:

[...Biz; bu zilletten sonra, Ali Kemal beyin intihar edeceğini zannedtik. Hayır.. Ali Kemal bey, türlü türlü desayisle bina ettiği kürsü hitabetine çıkarak, efkârî âmmeyi, o yaldızlı, o buram buram makalâtile igfalenden geri kalmadı.

Şimdi de, hayâ etmeden, mebus olmak istiyor.

Bugün için değil; ancak altı yüz sene evvelki Bizans mezarlarından çıkarılacak müntehibisânilere göre, tam mebus'us!..]

Deniliyordu.

Bu varakayı, kim yazıyordu?.. Gazete, bunu ortaya koymuyordu. Sadece bu varakanın, (şahsına hürmet ve itimad) olunan (bir zât) tarafından gönderildiğini söylemekle iktifa ediyordu.

Ali Kemal bey, bu tokatı hak etmiş mi idi, etmemiş mi idi?.. Bu, ayrı bir bahis... Biz, bunun üzerinde duracak değiliz. Ancak şu var ki; cemiyet, Ali Kemal beye, çok çirkin bir silâhla hücum etmişti.

Nitekim bunu, halkın mühim bir zümresi de böyle telâkki ederek mühim bir dedikodu başgöstermişti.

Eğer Ali Kemal bey hakkında yazılan bu neşriyat intihab zamanına tesadüf etmeseydi, cemiyetin attığı ok, tamamiyle hedefe isabet edecek, Ali Kemal beyin tam can evini delerek hurs ve şöhet uğruna bizzat kendi başını yiyen bu zâtı, daha o zaman sırtüstü devirecekti.

Fakat; Ali Kemal beyin, namzedliğini koymasını müteâkib (Şûrayı Ümmet) gibi bir gazetede, öyle bir (varaka) nın dercedilmesi, bilâkis Ali Kemal beyin lehine tefsir edilmiş:

— E, anlaşıldı... Cemiyet, Ali Kemal beyi kısıkanıyor... Hüseyin Cahid beyin hatırı için, böyle bir ilim ve edeb adamını, lâhna yaprağı gibi ayak altında çiğnemek doğru mu, yaaa?..

Diye, velveleli bir dedikodu yükselmişti.

Gençlik kitlesi, derhal ikiye ayrılmıştı. Bir kısmı, Ali Kemal beyin etrafını sarmıştı. Diğer kısmı da, garib bir tereddüt içinde kalmıştı.

Bu mesele etrafında dedikodular ve ceza mahkemelerinde, uzun uzadıya muhakemeler devam ededursun, cemiyet, nihayet namzedlerini ilân etmişti.

Fakat cemiyet, bu ilân sırasında, Türk ve Müslüman halka şirin görünmek gibi bir arzuya kapıldığı için, gene büyük bir beceriksizlik göstermişti.

Rum mahafilinde, derhal bir feryat yükselmişti..

— Ne demek?.. Cemiyet, İstanbuldaki nüfus adedini nazarı dikkate alarak Rumlardan üç namzed göstermek lâzım gelirdi... Hadi bunu, yapmadı. İşi gürlütye getirerek bizi bir mebusun mahrum bırakmak istedi, diyelim.. fakat, namzed gösterilen bu adamlar kim?.. Bunları bizden sormak, Rum cemaatinin tercih ettiği adamlar arasından ayırmak lâzım gelmez mi idi?..

Diye bir itiraz başgöstermişti.

Ermeniler arasında da az çok bir dedikodu zuhur etmiş ise de, çarçabuk vaziyet sükûn kesbetmişti.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

16. 1 inciteşrin 1938
İSTANBUL

Öğle Neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla hafif müzik, 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

18.30: Çay saati, dans musikisi. 19.30: Spor müsahabeleri, Esref Şefik tarafından. 20: Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Bayan Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Plâkla sololar. 21.30: Orkestra. 22.30: Ajans haberleri.

BUDAPESTE

16: Rumen musikisi. 17: Yerli haberler. 18.10: Musahabe. 18.30: Rumen operası. 21.45: Fransa, Almanya ve Romanya haberleri.

BUKREŞ

16.15: Halk musikisi. 17.30: Spor. 17.45: Çıgan orkestrası. 18.50: Musahabe. 19.20: Musahabe. 19.30: Opera. 22.30: Salon orkestra. 23: Fransızca musahabe. 24.5: Haberler.

PRAG

18.10: Almanyadan nakil. 18.45: Haberler. 19: Haberler. 19.20: Plâk neşriyatı. 19.30: Opera. 22.10: Haberler. 22.25: Plâk neşriyatı. 22.45: Rusya haberleri.

Yarıntki Program

İSTANBUL

17 - 1 - inciteşrin 1938

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla hafif müzik, 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Çay saati, dans musikisi. 19: Ambasadörden naklen varyete müziği. 20: Vedia

Yazan: Ziya Şakir

İlân, şu şekilde idi:
[İttihad ve Terakki Cemiyetinin İstanbul mebusluğuna lâyık görüldüğü zevât:

Ahmet Rıza bey
Manyasîzâde Refik bey
Nasuh efendi zâde Hoca Mustafa Asum efendi

Hüseyin Cahid bey
Ahmet Nesimî bey]
Türk isimleri, burada bitiyor. Sonra, bunların altında şu satırlar görülmekteydi:

[Bu zevâta, Ermeni vatandaşlarımızın arzuyu umumisine tevafuk eden iki zâtın ismile, bir Musevi vatandaşımızın ismi de ilâve olunur:

Dünyünu umumiye hukuk müsavırları Halacıyan efendi

Dava vekillerinden Zührab efendi
Reji nezareti dava vekillerinden Ali ber Faraci efendi.]

E, Rumlar?.. Cemiyetin namzedleri arasına Rumlar girmeyecekler mi idi?.. Bunun dedikodusu, iki gün sürmüştü. Bir hayli merakı celbetmişti. Ve nihayet bu namzed listesine, iki isim daha ilâve edilmişti:

1 — Kostantin Kostantinidi efendi (avukat)

2 — Pandelâki Kozmîdi efendi (avukat)

Rum mahafilinde, derhal bir feryat yükselmişti..

— Ne demek?.. Cemiyet, İstanbuldaki nüfus adedini nazarı dikkate alarak Rumlardan üç namzed göstermek lâzım gelirdi... Hadi bunu, yapmadı. İşi gürlütye getirerek bizi bir mebusun mahrum bırakmak istedi, diyelim.. fakat, namzed gösterilen bu adamlar kim?.. Bunları bizden sormak, Rum cemaatinin tercih ettiği adamlar arasından ayırmak lâzım gelmez mi idi?..

Diye bir itiraz başgöstermişti.

Ermeniler arasında da az çok bir dedikodu zuhur etmiş ise de, çarçabuk vaziyet sükûn kesbetmişti.

(Arkası var)

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

15 - 10 - 1938

Türk Devlet Borçları

Lira		Lira	
% 7,5 T. B. I	23,55	% 5 Hazine B.	46,50
% 7,5 T. B. II	21,60	Dahill istikraz	95,75
% 7,5 T. B. III	00,00		

Devlet Demiryolları Borçları

Lira		Lira	
Ergani	98,00	Anadolu I ve II	43,00
Sivas Erzurum	99,75	Anadolu M.	46,45

Sosyeteler Eshamı

Lira		Lira	
İg. B. Mü.	81,00	İst. Tron ray	22,50
» HA.	10,00	Bomonti	9,20
» Name	10,00	Terkos	14,75
Merkez B. D.	94,50	A. Çimento	13,45

ÇEKLER

Kır.		L. T. L. için	
İsterin	619,00	Liret	15,0242
F. Frangı	17,00	Dolar	0,7910

NAKİT

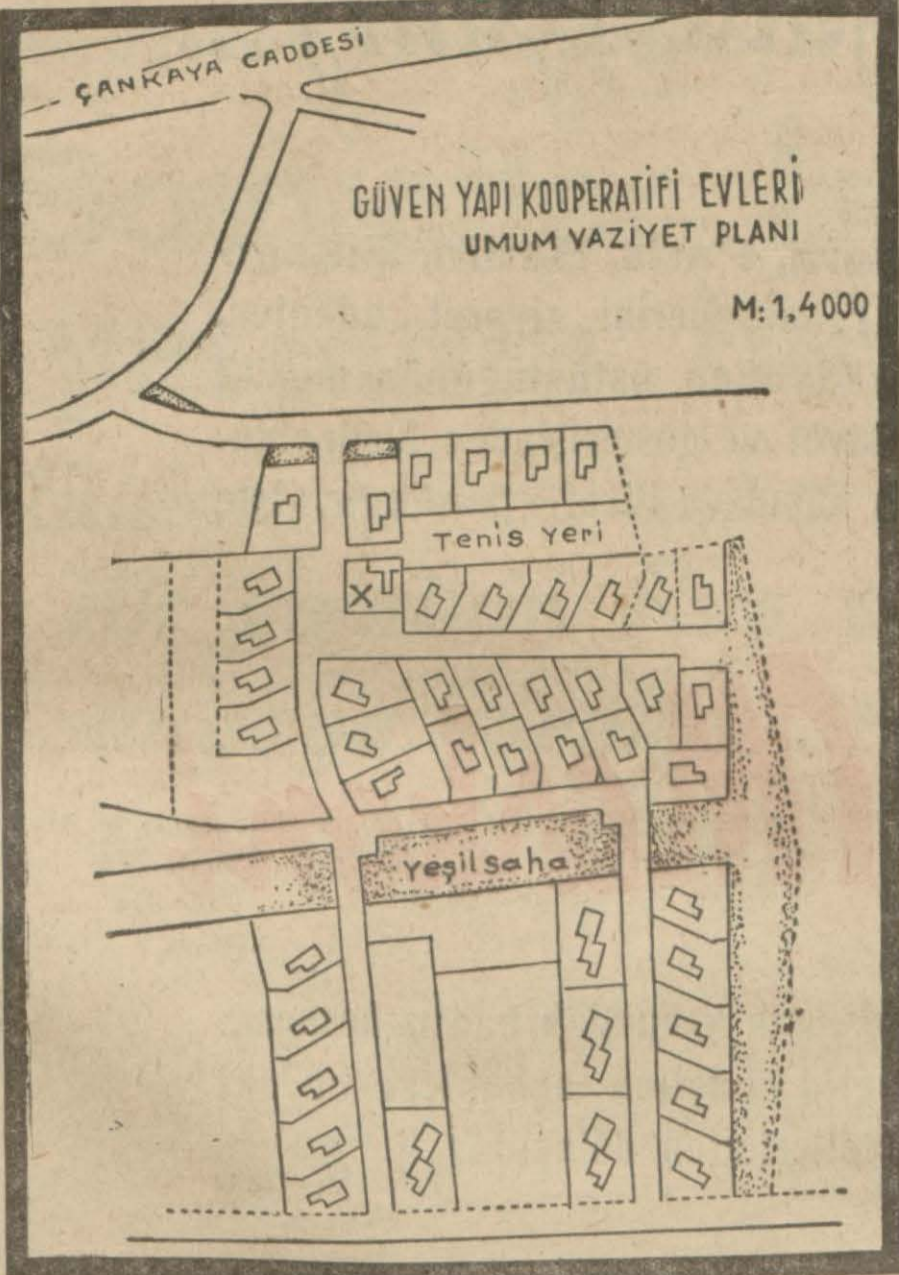
Kır.		Kır.	
20 F. Frangı	117,00	1 Mark	07,00
1 Dolar	124,75	20 Drahm	23,00
1 İsterlin	619,00	20 Levâ	23,00
20 Liret	130,00	20 Ley	16,00

Borsa Dışında

L. K.		L. K.	
Kredi Fonsiyö	00,00	Mübadil Bon.	00,00
1881 senesi	00,00	Gayri	1058
1903	103,00	Altın	00
1911	97,00	Mecidiye	00

Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Plâkla sololar. 21.30: Orkestra. 22.30: Ajans haberleri.

Mahdut mes'uliyetli Ankara Güven Yapı Kooperatifinden:

Kavaklıdere'deki kooperatifimiz mahallesinin yukarıdaki krokide mahalli X işaretile gösterilen hal binaları inşaatı teşrinisaninin nihayetinde bitecek, azami 15 K. evvel 1936 tarihinde kiracılara teslim olunacaktır.

Altı dükkân ve bir yazlık büfeden ibaret olan mağazalar,, mahalenin en mutena yerinde güzel bir tarzı mimaride yapılmaktadır. Sarfiyatı fazla olan sefarethane ve villalarla etrafı çevrili bulunan Çankaya ve Kavaklıdere mahallâtının yegâne satış mahallini teşkil edecek olan bu mağazalar aşağıdaki şartlar dairesinde kiraya verilecektir:

- 1 — Dükkânlardan beş tanesi kooperatifin ihtiyaç gösterdiği eczane, bakkal, kasap sebze ve meyvacıya tahsis edilecektir.
- 2 — İcar müddeti; asgari üç azami beş senedir. Bedeli icra senelik peşindir. İki veya daha ziyade seneliği peşin verenler tercih olunacaktır.
- 3 — Dükkânların hey'eti mecmuası veya her biri ayrı ayrı kiraya verilebilir. Toptan talip olanlar tercih olunacaktır.
- 4 — Talip olanlar; plânları kooperatifin inşaat mahallesindeki kontrol mimar mühendisinden görebilir ve istedikleri izahatı alabilir.
- 5 — Tekliflerin 26 T. evvel 1936 tarihine kadar kapalı zarf ile Sümer Bank binasındaki kooperatif idare meclisi reisliğine gönderilmesi; ve gösterilecek maddi teminatın nev'i ve miktarının da bildirilmesi ilân olunur.

Nizip Belediye Reisliğinden:

- 1 — Nafia Vekâletince yapılan şartnameye uygun bir şekilde olmak üzere kasabanın halihazır haritası 2/10/936 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Kasabanın dahili takriben 80 ve harici 120 hektardır.
- 3 — Muhammen bedeli 2980 liradır.
- 4 — Eksiltme 2/11/936 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Nizip Belediye dairesinde yapılacaktır.
- 5 — İstekliler 2490 sayılı kanun mucibince harita yapmış olduğuna dair elinde Nafia Vekâletince verilen ehliyet vesikalarını teklif mektuplarına koymaları lâzımdır.
- 6 — İhale gününe kadar muvakkateminat olan 223 lira 50 kuruşla beraber vesikalarını makbuz mukabilinde Belediye dairesine vermeleri gerektir.
- 7 — İstekliler yapacakları haritayı vekâletce tasdik ettirmeğe mecburdurlar. «1959»

Nafia Vekâletinden:

Derince'de Travers fabrikası sahasında yaptırılacak bir santral binası kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

- 1 — Münakasa 19/10/936 pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti Demiryolları inşaat dairesindeki Münakasa Komisyonunda yapılacaktır.
- 2 — Bu işin muhammen bedeli «10500» liradır.
- 3 — Muvakkat teminat «787 50» liradır.
- 4 — Münakasa şartnamesi vesair evrak parasız olarak Demiryollar inşaat dairesinden alınabilir.
- 5 — Bu eksiltmeye girmek isteyenler 2490 numaralı kanun mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikalarla 7/ 5/936 tarihli ve 3297 numaralı resmi gazetede ilân edilen talimata göre Nafia Vekâletinden verilmiş müteahhitlik vesikasını ve fiyat teklifini havi zarflarını mezkûr kanunun tarifati dairesinde hazırlayarak 19/10/936 pazartesi günü saat on dört kadar inşaat münakasa komisyonuna makbuz mukabilinde verilemeleri lâzımdır. «1134» «1764»

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Şirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

KARADENİZ POSTALARI

15 birinciteşrinden itibaren Karadeniz postalarının programları değişecektir.

Bu tarihten itibaren Karadeniz postaları İstanbuldan Pazar, Çarşamba ve Cuma günleri kalkacaklardır.

Pazar günü saat 16 da kalkacak vapur gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Vakfıkebir ve Trabzona uğrayarak Rizeye kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Of ve Akçaabada uğrayacak, Sinoba uğramayacaktır.

Çarşamba günü saat 12 de kalkacak vapur gidişte İnebolu, Gerze, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele ve Trabzona uğrayarak keza Rizeye kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Sürmene ve Sinoba uğrayacaktır.

Cuma günü saat 12 de kalkacak vapur gidişte İnebolu, Sinop, Samsun, Gireson, Trabzon ve Rizeye uğrayarak Hopaya kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Pazar'a uğrayacaktır.

Ayrıca keza 15 birinciteşrin den itibaren mevsimlik dördüncü bir posta kalkacaktır.

Sah günleri saat 12 de kalkacak olan bu ilâve posta gidişte İnebolu, Samsun ve Orduya uğrayarak Trabzona kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Giresona uğrayacaktır.

«2085»

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkibine (gayrisaf) hiçbir madde giremez.

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri katif pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu muhitlerde, buluşuk hastalıklardan vika-ya eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye mütehasşisi

Pazardan maada hergün 8 - 6
Divanyolu(104) No. Telefon: 22398
Tel. Kandilli 38 - Beylerbeyi 48

Istanbul Belediyesi İlanları

Bina ve arazi vergilerinin tahsilâtında kullanılmak üzere bastırılacak takibat cetvellerine lüzumu olan 100X68 boyunda 100 top kâğıdı açık eksiltmeye konulmuştur. Bir top kâğıdını 936 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 70 lira 20 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 22/10/936 perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (1946).

★ ★

	Bir kilosunun muhammeni
8000 Mısır	5,50
5000 Arpa	5
1500 Adı buğday	6
2500 Selektör	1

Halkalı Ziraat mektebi tavukculuk müessesesine lüzumu olan yu-karıda miktarı ve muhammen fiatı yazılı olan yem açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 60 lira 38 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 22/10/936 perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (1941)

★ ★

Istanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde 300 lira ücretle çalışmak üzere Makina ve Elektrik mühendislerine ihtiyaç vardır.

İsteklilerin tahsillerini hiç olmazsa 4-5 sene evvel Avrupada Yüksek teknik mekteplerinde ikmâl etmiş olmaları ve bu diplomaya istinaden Bayındırlık Vekâletinin Makina mühendisliği ve Elektrik mühendisliği ruhsatnamesini haiz olmaları lâzımdır.

İsteklilerin mufassal hal tercümesi, hangi mektepten mezun olduklarını, o mektepte hangi derslerden imtihan olduklarını ve şimdiye kadar nerelerde çalıştıklarını ve kimleri referans olarak göstereceklerini iki adet Fotograf ile birlikte İstanbul Belediye Reisliğine verilemeleri ilân olunur. «B.» «2233»

Sultanahmet Sulh Mahkemesi 1 inci Hukuk Hâk mliği

Davacı Emlâk ve Eytam Bankası tarafından müddeialehy Fatihte Sarıgüzelde Hüsrevpaşa caddesinde 13 No. da Mehmet Hüsrev aleyhine ikame olunan 144 lira 22 kuruşun tahsiline davasının müddeialehyhin ikametgâhının meçhuliyeti hasebile ilânen vukubulan tebliğata rağmen gelmemesile gıyabında cereyan eden muhakemede müddei vekili esbabı sübutiye olarak 935/239 No. lı dosyadaki vesaike irae etmiş ve evrakın okunduğundan bahisle yirmi gün müddetle ilânen muameleli gıyap kararının tebliğine karar verilerek muhakemesi 6-11-936 tarihine müsadif cuma günü saat on bire talik kılınmış olduğundan müddeialehyhin o gün ve saatte gelmediği ve vekil göndermediği ve itiraz etmediği takdirde hukuk usul muhakemeleri kanununun 405 ve 408 inci maddelerine tevfikan muhakemeye kabul olunmayacağı gibi vakıyayı ikrar ve kabul etmiş addolunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (418)

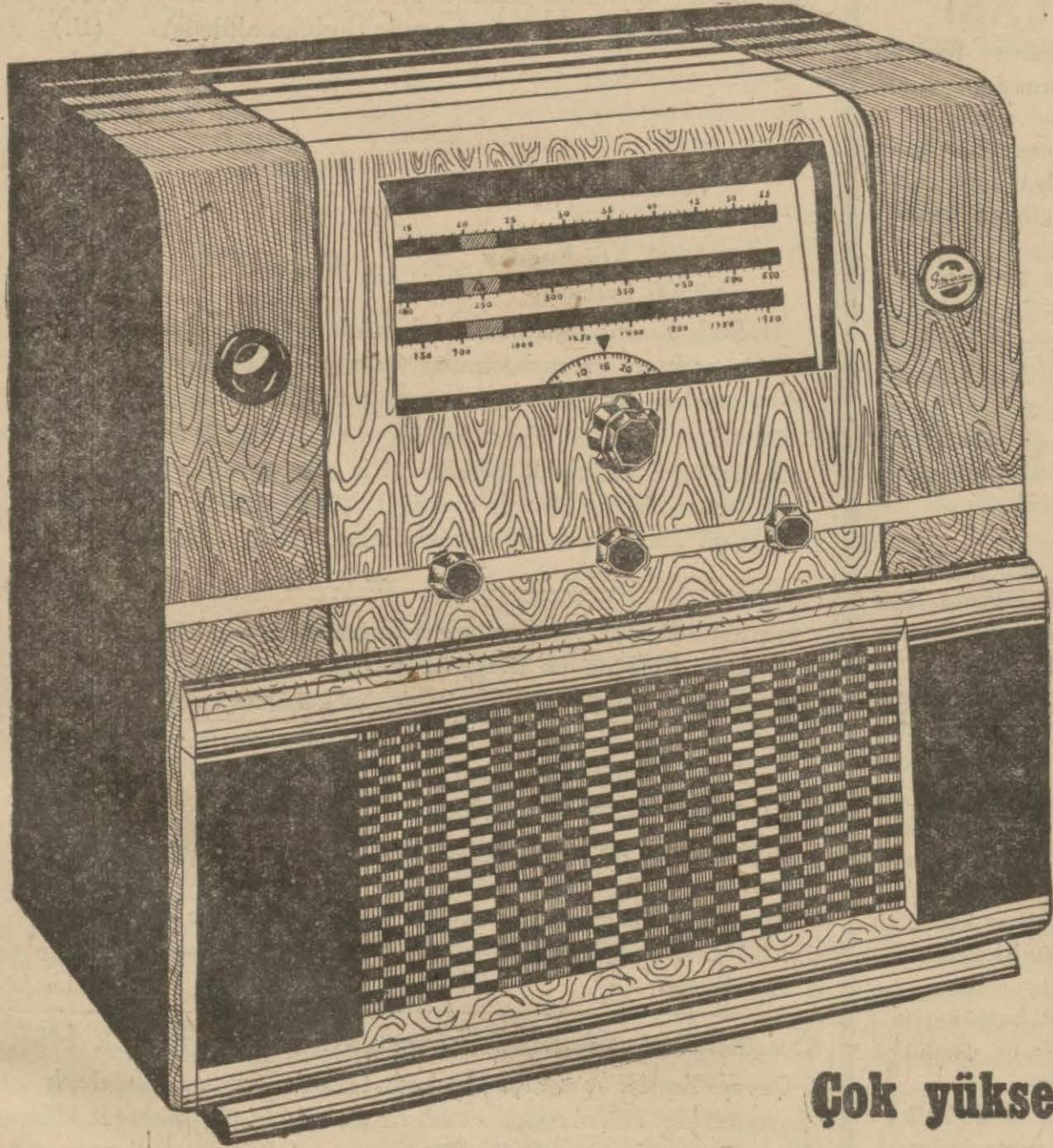
İkinci İcra Memurluğundan:

Faikin tasarrufunda bulunan ve Emniyet Sandığına birinci derecede ipotekli olup tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 550 lira kıymet takdir edilen Kocamustafapaşada Canbaziye mahallesi eski Mişelimescit, yeni Sümbülefendi sokağında 7 eski mükerrer, yeni 10 No. lu bir tarafı Recep hemşiresi hane bahçesi, bir tarafı 145 ziralı mahaller, bir tarafı 137 ziralı hane bahçesi, bir tarafı yeni küşat olunan tarik ile mahdut ahşap hanenin satılmasına karar verilmiştir. Mezkûr evin evsafı aşağıda yazılıdır:

Umumi evsafı: Bina ahşap olup cephede bir şahnişi ve elektrik tesisatı vardır. **Zemin katında:** Zemini kısmen ahşap ve kısmen taş döşeli bir antre üzerinde bir oda ve kapı ile geçilen ve içinde bir kiler ve bir helâyi havi alaturka ocaklı bir mutfak ve bahçede bir kömürlük, bir kuyu vardır. **Birinci katında:** Bir sofa üzerine birinde yük ve dolaplı üç oda, bir helâ vardır. **Mesahası:** Umumi 98 m2 olup bundan 35 m2 bina, mütebakısı bahçedir. Mezkûr hane açık arttırmaya vazelmiştir.

14/12/936 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdit edilerek 29/12/936 tarihine müsadif Sah günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmada arttırma bedeli kıymeti muhammeninin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammeninin % 7,5 nispetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları Tapu sicilli ile sabit olmyan ipotekli alacaklarda diğer alâkadan anın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müspiteleri ile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları Tapu sicilli ile sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılınır. Müterakim vergi, tenviriyeye, tanzifiyeden mütevellit Belediye rüsumu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi bedeli tavizile dellâliye müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenler 28/11/936 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesi ile 34/5730 No. lu dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaike görebilecekleri ilân olunur. (2224)

Milyonlarca kişinin kararından
istifade ediniz...

Londra, Paris, Berlin, Şikago
T. S. F. sergilerini ziyaret edenler,
bir radyonun üstünlüğünün musikî
hususiyet ve gösterişinden bağı oldu-
ğunu kabul ve itiraf etmişlerdir. İşte

Markoni

radyosunun kazandığı hadsiz hesapsız
rağbetin başlıca sebepleri bu iki
meziyetlerinden dolayıdır.

Çok yüksek musiki kabiliyetli - Çok güzel gösterişli

ANKARA : Vehbi Koç Ticaret evi.
DIYARIBEKİR : Şerif Yardımcı
KONYA : Ahmet Mücip Dölen.
KONYA EREĞLİ : Mustafa Erkek.
MERSİN : Jorj Satel.

AFYON : İzzet Özkara
BURSA : Mehmet Hüzmen
ESKİŞEHİR : Hasan Alanya.
İZMİR : Artür Vetter
LÜLEBURGAZ : Hasan Dalca

ADANA : Ş. Rıza İşçen, Yeni mağaza.
MUĞLA : A. Adnan, Elektrik fabrikası sahibi
SAMSUN : C. Celâl Özlü - S. Kemal Sezen
TRABZON : Dedeoğlu Sami ve Hami kardaşlar
ZONGULDAK : İsmet Ağartan- Ahmet Yüksel,

ANTALYA : Veli Kardeşler ve Şerikleri
ANTEP : Naci ve H. Ahmet Dağ kardeşler
KAYSERİ : İsmail ve oğulları Cingilli.
BANLIRMA : Ahmed ve Bahaettin Bereket kardaşlar

SAHİBİNİN SESİ Beyoğlu istiklâl Caddesi, 302

Soğuk algınlıkları

ve her türlü
ağrılarda

en çabuk
tesir
eden

ASPIRİN

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda
bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin
üzerinde halisliğin timsali
olan markasını arayınız.

BAYER

İŞTE SONBAHAR!

Akşam serinliğine karşı kendinizi muhafaza etmek için bir

Elektrik Radyatörü

satın alınız o size nezle ve gripten korunmak için icabeden
ihtiyat hareketi derhal verir

SATİE' de

veresiye satılmaktadır.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlân fiatları

- 1 — Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler :	— 60 »
Son sahife :	— 30 »

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

A H E N K

Hususiyet ve zarafetle takdirnameler olan
Ahenk 8-10-14 liradır. Siparişler derhal gönderilir.
Eskişehir: Ahenk mucidi: S. Süad Sezgin.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md. : Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ : A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

İşte **KADER** budur.

Gişelerinin ismi gibi, sattığı biletler de
kaderin cilvesine mazhar olduğundan her
keşidede sayın müşterilerini zengin eder

KADER GİŞESİ

Bu son altıncı keşidede dahi

200.000 Liralık

İki büyük ikramiyeden birini Beyoğlunda, Bursa sokağında, kahveci İsmail ve diğerini Bursalı rençber Bay Recebe verdi.

Yeni tertip biletler gelmiştir. Devamlı biletler 1 liradan satılıyor.
Taşra siparişleri kabul edilir ve serian gönderilir. Adrese dikkat:
İstanbul Eminönü, Valde hanı yanında No. 4 Tel. 23970

Beyoğlu, Parmakkapı No. 109 Tel. 43696

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri

Her eczanede arayınız. (Posta kutusu1255)